

Sisältö

Meritan vuosi 1997	3
Pääjohtajan katsaus	5
Osakkeet ja osakkeenomistajat	6
Merita-konsernin esittely	11
Merita Oyj:n toimintakertomus	
Toimintaympäristö	16
Meritan ja Nordbankenin yhdistyminen	17
Tuloskehitys	18
Pankkitoiminta *	24
Vakuutustoiminta	39
Sijoitustoiminta	41
Kiinteistönvälitys	42
Kiinteistötoiminta	42
Näkymät	43
Merita numeroin	45
Tilinpäätöstiedot	
Merita Oyj	
Konsernituloslaskelma	48
Merita Oyj:n tuloslaskelma	49
Konsernitase	50
Merita Oyj:n tase	52
Hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle ja tilintarkastuskertomus	53
Merita Pankki Oy	
Konsernituloslaskelma	54
Merita Pankki Oy:n tuloslaskelma	55
Konsernitase	56
Merita Pankki Oy:n tase	58
Johtokunnan ehdotukset yhtiökokoukselle, hallintoneuvoston lausunto ja tilintarkastuskertomus	60
Tilinpäätösperiaatteet	61
Tilinpäätösten liitetiedot	63
Hallinto ja johto	85
Merita kotimaassa - yhteystiedot	89
Merita ulkomailla - yhteystiedot	90

*Tähän vuosikertomukseen ei ole liitetty erillisenä osana Merita Pankin johtokunnan toimintakertomusta. Pankin johtokunnan toimintakertomus vastaa asiasisällöltään tarkoin Merita Oyj:n toimintakertomuksen "Pankkitoiminta" jaksoa. Merita Pankin johtokunnan toimintakertomus on johtokunnan allekirjoittamana ja hallintoneuvoston varmentamana esitetty pankin tilintarkastajille. Toimintakertomus esitetään yhtiökokoukselle ja toimitetaan kaupparekisteriin.

Meritan vuosi 1997

<i>Milj. markkaa</i>	1997	1996
Liikevoitto	4 073	2 435
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	4 073	2 021
Pankkitoiminnan tuotot/kulut	1,86	1,49
Tase	298 733	271 950
Oma pääoma	17 380	14 788
Oma pääoma osaketta kohti, mk	16,36	12,85
Tulos osaketta kohti, mk	2,31	1,19
Vakavaraisuus, %	10,7	11,1
Henkilöstö 31.12.	13 716	15 885

Meritan ja Nordbankenin hallitukset julkistivat lokakuussa yhdistymissuunnitelman. Sen toteutumisen tuloksena syntyy yksi Koillis-Euroopan johtavista pankeista, Merita-Nordbanken.

Meritan ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi yhdistymissuunnitelman marraskuussa.

Toiminnallisesti ja taloudellisesti MeritaNordbanken on toiminut yhtenä kokonaisuutena vuoden 1998 alusta lähtien. Juridisesti yhdistyminen tapahtuu kevään 1998 aikana, jolloin Meritan tytäryhtiöt siirtyvät MeritaNordbankenin tytäryhtiöiksi. Meritasta tulee tuolloin holdingyhtiö, joka omistaa 40 prosenttia MeritaNordbankenin osakkeista ja 50 prosenttia äänistä.

Pääjohtajan katsaus

Suomen talouden myönteinen kehitys jatkui vuonna 1997. Kokonaistuotanto kasvoi nopeasti, inflaatio pysyi hitaana ja korot alhaisina. Pankkitoimintaa voitiin harjoittaa suotuisassa ympäristössä. Se näkyy myös Merita-konsernin tuloksessa. Lähdemme vuoteen 1998 vahvoista asemista.

Vuosi 1998 merkitsee uuden ajanjakson alkua monessakin mielessä. Unitas- ja Kansalliskonsernin yhdistäminen on viety onnistuneesti päätökseen. Siihen liittyvät henkilöstövähennykset on toteutettu ja tavoitteena olleet kustannussäästöt saavutettu. Meritan pankkitoiminnan kannattavuus on merkittävästi parantunut. Myös markkinaosuudet on kyetty säilyttämään.

Noin vuosi sitten Meritassa muutettiin suhtautumista pitkäaikaisiin osakesijoituksiin. Niitä merkittävästi vähentämällä on voitu pienentää jälleenrahoitustarvetta sekä vapauttaa pääomaa. Osakesijoituksiin sisältyneen realisoimattoman arvonnousun sijasta Meritalla on myyntivoitoina rahaa kassassa.

Hyvän tuloksen ansiosta osakkeenomistajille voidaan maksaa edellisvuotista parempi osinko. Konsernin oma pääoma on myös merkittävästi vahvistunut. Valtion vuonna 1992 tekemä pääomasijoitus on kokonaisuudessaan maksettu takaisin. Meritan osalta 1990-luvun finanssikriisille voidaan lopullisesti panna piste.

Valtion tileihin jäävät saamiseksi pääomasijoituksen 1 080 päivän korot, joita Merita ei sijoituksen ehtojen mukaisesti voi jälkikäteenkään maksaa. Niitä kertyi kaikkiaan noin 900 miljoonaa markkaa. Toisaalta valtio sai Meritan edeltäjiltä käteisen lisäksi osakkeita maksuksi Suomen Säästöpankin kahdesta neljänneksestä. Näiden osakkeiden arvonnousu SSP-kaupan jälkeen ylittää merkittävästi maksamatta jääneiden korkojen määrän. Pelkästään valtion saamien Merita-osakkeiden arvonnousu oli 500 miljoonaa markkaa.

Konsernin myönteinen kehitys ja parantunut kannattavuus ovat heijastuneet myös yhtiön markkina-arvoon. Vuoden 1992 lopussa Unitaksen ja Kansallis-Osake-Pankin kaikki osakkeet olisi voitu ostaa noin 3,5 miljardilla markalla. Vuoden 1997 lopussa Meritan osakkeiden markkina-arvo oli noin 25 miljardia markkaa.

Markkina-arvon kasvusta lähes 4 miljardia toteutui sen jälkeen kun Meritan ja Nordbankenin yhdistymisestä oli ilmoitettu. Kuluvan vuoden alusta Merita on toiminnallisesti ja taloudellisesti ollut osa suomalais-ruotsalaista MeritaNordbanken-konsernia. Uskon, että yhdistyminen turvaa parhaiten konsernin tulevaisuuden toimintaedellytykset ja osakkeenomistajien omistuksen arvon suotuisan kehityksen myös pitkällä aikavälillä.

Vesa Vainio

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Merita Oyj:n osakepääoma on 8.304.539.060 markkaa. Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 4.000.000.000 markkaa ja enimmäispääoma 16.000.000.000 markkaa, missä rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Hallituksella ei ole voimassaolevia valtuutuksia osakepääoman korottamiseen. 22.4.1996 ja 22.4.1997 välisenä aikana voimassa ollut valtuutus ei käytetty.

Meritan osakkeet jakautuvat kahteen osakelajiin, A- ja B-osakkeisiin. Osakkeiden nimellisarvo on 10 markkaa ja niitä on yhteensä 830 453 906 kappaletta. Liikkeessä olevista osakkeista 92 prosenttia, 763 253 906 kappaletta on A-osakkeita, ja 8 prosenttia, 67 200 000 kappaletta B-osakkeita.

B-osakkeet tuottavat oikeuden ennen A-osakkeita saada jaettavissa olevista voittovaroista kiinteä vuotuinen osinko, jonka määrä on 8 prosenttia osakkeen nimellisarvosta. Ellei jonakin vuonna sellaista osinkoa voida jakaa, B-osakkeet tuottavat oikeuden saada puuttuvan määrän lähinnä seuraavana vuonna voitonjakoon käytettävissä olevista varoista, ennen kuin A-osakkeille voidaan jakaa osinkoa. Ellei puuttuvaa määrää ole voitu jakaa B-osakkeille lähinnä seuraavana vuonna, eivät B-osakkeet enää oikeuta puuttuvaan määrään myöhempinä vuosina. Mikäli A-osakkeille jaetaan osinkoa enemmän kuin 8 prosenttia osakkeen nimellisarvosta, jaetaan B-osakkeille lisäosinko, jonka suuruus on puolet määrästä, jolla A-osakkeiden osinko ylittää 8 prosenttia.

Yhtiökokouksessa jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään kymmenellä äänellä

ja B-osake yhdellä äänellä. Yhtiöjärjestyksen 10 pykälään sisältyy äänestysrajoitus, joka kieltää ketään yhtiökokouksessa äänestämästä enemmällä kuin viidellä prosentilla kokouksessa edustettuna olevasta äänimäärästä. Yhtiöjärjestyksen 23 pykälään sisältyy lunastusvelvollisuus muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta sille osakkeenomistajalle, jonka hankkii 33 1/3 tai 50 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista tai äänistä.

Merita Oyj:n hallitus on 22.10.1997 tehnyt Nordbanken Holding AB (publ):n kanssa osakassopimuksen, joka liittyy MeritaNordbanken Oyj:n omistamiseen. Sopimuksessa sovitaan tilanteesta, jossa kolmas osapuoli hankkii määräävän aseman ainoastaan Meritassa tai Nordbanken Holdingissa.

Kurssikehitys

Meritan osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Helsingin Pörssissä. Lisäksi ne noterataan SEAQ International -järjestelmässä. Meritan A-osakkeen kurssi vuoden viimeisenä pörssipäivänä 30. joulukuuta 1997 oli

29,80 eli 106,9 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin, jolloin A-osakkeen kurssi oli 14,40 markkaa. Meritan B-osakkeen kurssi oli vastaavasti 28,70 markkaa eli 81,6 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin, jolloin B-osakkeen kurssi oli 15,80 markkaa. HEX-yleisindeksi nousi vuoden alusta 35,16 prosenttia. Toimialana pankit ja rahoitus nousi keskimääräistä huomattavasti enemmän, 101,68 prosenttia, mikä johtuu pääosin Meritan suuresta painoarvosta toimialan kehityksessä.

Vaihto

Meritan osakkeiden kokonaisvaihto pörssissä vuonna 1997 oli 8 951 miljoonaa markkaa verrattuna edellisen vuoden 3 553 miljoonaan markkaan. Meritan A-osakkeiden kokonaisvaihto nousi vuoden 1997 aikana 8 417 miljoonaan markkaan, mikä on 5 004 miljoonaa markkaa enemmän kuin vuonna 1996. B-osakkeiden vaihto nousi edellisen vuoden 140 miljoonasta markasta 534 miljoonaan markkaan.

Merita Oyj:n osakeomistuksen jakautuminen 31.12.1997

Osakemäärä, kpl	Osuus			
	Osakkaiden lukumäärä, kpl	osakkaiden määrästä, %	Osakkeiden lukumäärä, kpl	Osuus osakkeikannasta, %
1–1 000	246 831	78,1	67 200 543	8,1
1 001–10 000	65 472	20,7	170 413 953	20,5
10 001–100 000	3 583	1,1	78 594 745	9,5
100 001–	199	0,1	268 103 788	32,3
Hallintarekisterissä	16	0,0	245 016 674	29,5
Yhteistilillä			1 124 203	0,1
Yhteensä	316 101	100,0	830 453 906	100,0

Merita Oyj:n osakkeet / osakekohtaiset tunnusluvut¹

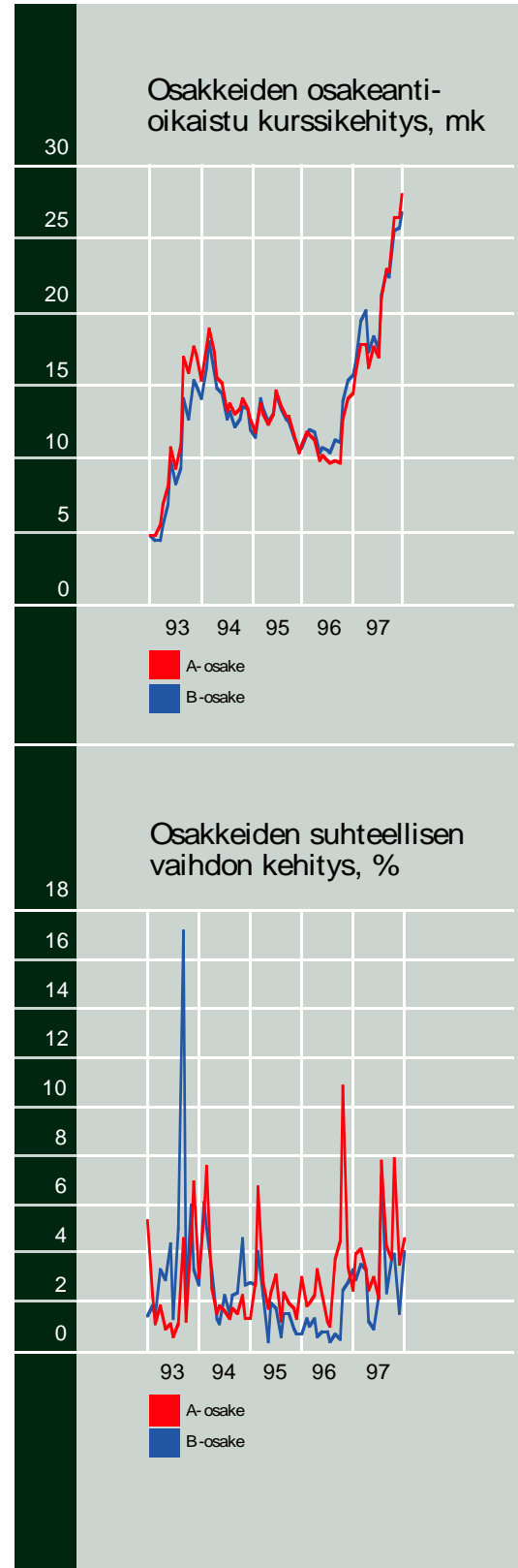
	1993	1994	1995	1996	1997
Osakesarjatyhteensä					
Osakkeita keskimäärin, milj. kpl	389	484	744	830	830
Osakkeita 31.12., milj. kpl	484	484	830	830	830
Markkina-arvo 31.12., milj. mk	7 228	5 858	9 128	12 053	24 674 ²
Tulos osaketta kohti (EPS), mk	-7,14	-2,61	0,52	1,19	2,31 ²
Oma pääoma osaketta kohti, mk (tasesubstanssi)	13,58	11,00	10,62	12,85	16,36 ²
Osinko/tulos, %	-	-	-	21,6	32,6 ⁴
A-osakkeet					
Keskikurssi, mk	14,00	16,12	12,80	11,30	20,86
Alin kurssi, mk	4,20	12,00	10,20	9,10	14,10
Ylin kurssi, mk	20,99	20,60	15,10	15,20	30,00
Vaihto, 1 000 kpl	74 071	125 085	129 141	294 667	387 495
Vaihto % A-osakkeista	27,4	30,0	31,0	38,6	50,8
A-osakkeita keskim., milj. kpl	298	417	677	763	763
A-osakkeita 31.12., milj. kpl	417	417	763	763	763
Markkina-arvo 31.12., milj. mk	6 294	5 085	8 396	10 991	22 745
Osinko/osake, mk	-	-	-	0,20	1,00 ⁴
Efektiiivinen osinkotuotto, %	-	-	-	1,4	3,4 ⁴
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	-	-	21,3	12,1	12,9
B-osakkeet					
Keskikurssi, mk	11,68	14,61	12,90	12,09	21,16
Alin kurssi, mk	3,63	11,30	10,30	10,00	15,70
Ylin kurssi, mk	17,26	19,20	15,00	16,50	29,00
Vaihto, 1 000 kpl	26 331	23 591	12 622	10 506	24 681
Vaihto % B-osakkeista	48,7	35,1	18,8	15,6	36,7
B-osakkeita keskim., milj. kpl	58	67	67	67	67
B-osakkeita 31.12., milj. kpl	67	67	67	67	67
Markkina-arvo 31.12., milj. mk	934	773	732	1 062	1 929
Osinko/osake, mk	-	-	-	1,60	0,90 ⁴
Efektiiivinen osinkotuotto, %	-	-	-	10,1	3,1 ⁴
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	-	-	21,1	13,3	12,4
C-osakkeet³					
Keskikurssi, mk	11,35	-	-	-	-
Alin kurssi, mk	3,95	-	-	-	-
Ylin kurssi, mk	20,18	-	-	-	-
Vaihto, 1 000 kpl	8 443	-	-	-	-
Vaihto % C-osakkeista	28,1	-	-	-	-
C-osakkeita keskim., milj. kpl	33	-	-	-	-
C-osakkeita 31.12., milj. kpl	-	-	-	-	-
Markkina-arvo 31.12., milj. mk	-	-	-	-	-

¹ Osakeantioikaistuna, laskettu Rahoitustarkastuksen määräysten mukaisesti, ks. s. 44.

² Vaihto- ja optiolainavelkakirjojen tuottamien kaikkien merkintäoikeuksien käyttämisen jälkeinen EPS-luku olisi 2,23 ja oma pääoma osaketta kohti -tunnusluku olisi parempi kuin taulukossa esitetty.

³ C-osakkeet yhdistetty A-osakkeisiin 23.12.1993.

⁴ Vuoden 1997 osinko on hallituksen ehdotuksen mukainen.

Markkina-arvo

Meritan markkina-arvo oli vuoden 1997 viimeisenä pörssipäivänä 30. joulukuuta 24 674 miljoonaa markkaa.

Osingot

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 1997 jaetaan osinkona A-osakkeelle 10 prosenttia nimellisarvosta eli 1,00 markkaa ja B-osakkeelle 9 prosenttia eli 0,90 markkaa osakkeelta.

Optiotodistukset 1990 - 1998

Suomen Yhdyspankki Oy:n (Merita Oyj) vuonna 1990 liikkeeseenlaskemaan konsernin henkilöstölle ja johdolle suunnattuun optiolainaan perustuvilla optiotodistuksilla

merkittiin vuoden 1997 aikana 2 457 kappaletta uutta A-osaketta merkintähintaan 28,94 markkaa osakkeelta. Korotus rekisteröitiin 24 570 markan osakepääoman korotuksena kaupparekisteriin 29. joulukuuta 1997. Uusilla osakkeilla on oikeus osinkoon vuodelta 1997.

Maaliskuun 12. päivään 1998 mennessä optiotodistuksilla on oikeus merkitä vielä yhteensä 1 650 563 A-osaketta. Vuonna 1998 merkittävillä osakkeilla on oikeus osinkoon vuodesta 1998 lukien.

Vaihtovelkakirjalaina 1992

Vuonna 1992 yleisölle liikkeeseenlasketun Merita Oy:n 906,1 miljoonan markan vaihtovelkakirjalainan yksi 10 000 markan vel-

Merita Oyj:n osakeomistus omistajaryhmittäin

	Osuus omistajista, %	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	1,3	10,6
Julkiset yritykset	0,0	8,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,0	8,9
Julkisyhteisöt	0,1	4,2
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,0	3,6
Kotitaloudet	97,2	33,7
Ulkomaat	0,3	30,9
Yhteensä	100,0	100,0

Osakepääoman korotukset 1993–1997

Korotustapa ja -aika	Merkintä-suhde tai merkitsijä	Merkintähinta, mk	Uusien osakkeiden lukumäärä, kpl	Osinko-oikeus	Osake-pääoman korotus milj. mk	Uusi osake-pääoma milj. mk
Uusmerkintä 13.9.–13.10.93	3 vanhalla 1 uusi 1 vvk:lla 100 uutta	A:10,00 B:10,00 C:10,00	A: 89 370 133 B: 16 800 000 C: 9 624 036	1/1 1993 1/1 1993 1/1 1993	1 157,9	4 359,9
Suunnattu anti 13.9.–13.10.93	yleisö	A:15,70	A: 30 000 000	1/1 1993	300,0	4 659,9
Suunnattu anti 3.11.93	Valtion vakuusrahasto	A:15,90	A: 18 000 000	1/1 1993	180,0	4 839,9
Suunnattu anti 29.12.95	Kansallis-Yhtymä Oy:n 3 osakkeella 1 uusi Merita Oy:n osake	A:10,00	A:346 457 170	1/1 1995	3 464,6	8 304,5
Merkinnät optiotodistuksilla (optiolaina 1990)	henkilöstö	A:28,94	A: 2 457	1/1/ 1997	0,0	8 304,5

kakirja voidaan vaihtaa 300 A-osakkeeksi laskennalliseen hintaan 33,33 markkaa osake. Vaihto voidaan tehdä vuosittain 2.1. - 30.11. kuitenkin viimeistään 17.8.2042. Vaihdon seurauksena A-osakkeiden kokonaismäärä voi kasvaa enintään 27.182.400 A-osakkeella. Osakkeet oikeutavat yhteensä 271.824.000 ääneen.

Yhtiön osakepääoma voi nousta vaihtojen johdosta 271,8 miljoonaa markkaa.

Laina rinnastetaan Meritan ylemmän toissijaiseen omaan pääomaan. Jos konsernilla ei ole jakokelpoisia varoja, yhtiöllä on oikeus lykätä lainan koron maksua. Yhtiö ei kuitenkaan voi maksaa osinkoa ennen kuin kaikki vaihtovelkakirjalainan korot on maksettu. Vuoden 1997 loppuun mennessä erääntyneet korot on maksettu. Vaihtovelkakirjalainan vuosikorko on kuuden kuukau-

den Helibor lisättynä 1,75 prosenttiyksiköllä.

Yhtiöllä on oikeus maksaa lainan pääoma takaisin kokonaan tai osittain 17.8.2002 tai milloin tahansa sen jälkeen, mikäli lainaehdoissa mainitut vakavaraisuusvaatimukset on täytetty.

Osakkeenomistajat

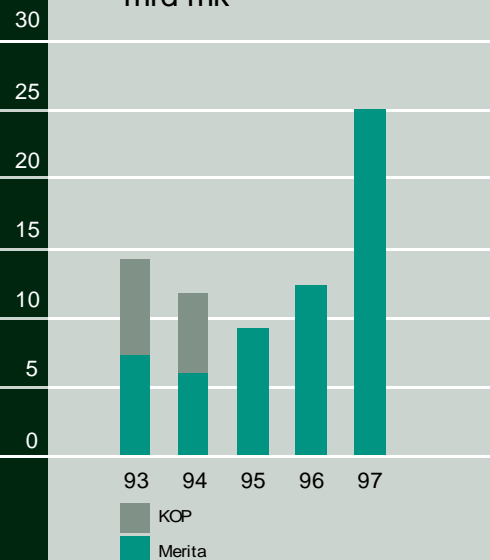
Meritalla oli vuoden 1997 lopussa 316 101 osakkeenomistajaa, mikä oli noin 25 000 vähemmän kuin vuoden 1996 lopussa. Hallintarekisteriin oli rekisteröity 29,5 prosenttia osakkeista. 1,4 prosenttia osakkeista oli suoraan ulkomaalaisten nimissä. Ulkomaalaisten omistajien osakkeet edustivat yhteensä 33,1 prosenttia äänistä.

Johdon omistuksia on selostettu tilinpäätöksen liitetiedossa 33, sivulla 76.

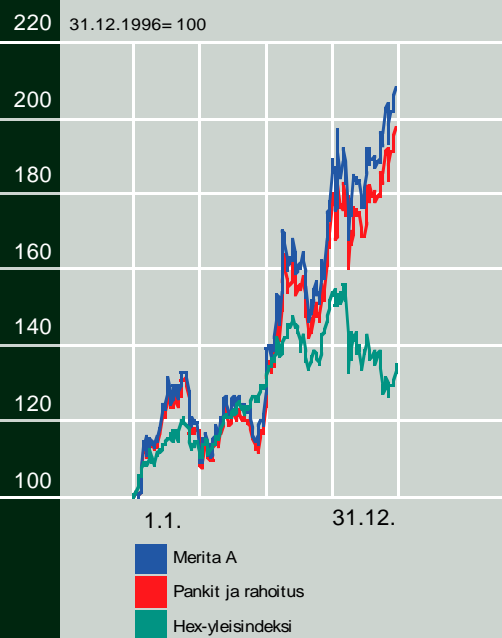
Merita Oyj:n suurimmat osakkeenomistajat omistajaluettelon mukaan 31.12.1997

	Osuus osakke-kannasta, %	Osuus ääri-määrästä, %
Omaisuu-denhoito-yhtiö Arsenal Oy	7,7	8,3
UPM-Kymmene Oy	2,7	2,8
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	1,7	1,8
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	1,6	1,7
Vakuutusyhtiö Sampo	1,2	1,3
Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	1,2	1,3
Merita Oy:n Eläkesäätiö	1,2	1,3
Meiji Mutual Life Insurance Company	1,0	1,1
Onninen-Sijoitus Oy	1,0	1,0
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Varma	0,9	0,9

Osakkeiden markkina-arvo, mrd mk

Meritan A-osakkeen kurssikehitys vuonna 1997

Pradeep Gupta vastaa Merita Asset Managementin ulkomaisen sijoitustoiminnan asiantuntemuksesta.

Merita-konserni

Merita-konsernin esittely

Meritan ja Nordbankenin yhdistyessä konserniorganisaatio muuttuu merkittävästi. Merita Oyj:stä tulee holdingyhtiö, joka omistaa 40 prosenttia uuden MeritaNordbanken-konsernin emoyhtiöstä, MeritaNordbanken Oyj:stä. Sen toinen omistaja on ruotsalainen Nordbanken Holding AB (publ), joka omistaa 60 prosenttia yhtiön osakkeista. Äänivalta yhtiössä jakautuu tasan, joten MeritaNordbanken ei tule kuulumaan kummaan omistusyhteisön konserniin.

Kevään 1998 aikana kaikki Meritan tytäryhtiöt siirtyvät MeritaNordbankenin tytäryhtiöiksi. Toiminnallisesti ja taloudellisesti MeritaNordbanken on toiminut yhtenä kokonaisuutena vuoden 1998 alusta. MeritaNordbankenin tytäryhtiöinä tulevat toimimaan Merita Pankki Oy Suomessa ja Nordbanken AB Ruotsissa. Liiketoiminta on ryhmitelty viideksi ryhmäksi, jotka ovat vähittäispankkitoiminta, varallisuuden hoito, suurasiakestoiminto, markkinat ja kiinteistöt.

Pankkitoiminta

Merita-konsernin ydin on ollut pankkitoimintaa harjoittava Merita Pankki tytäryhtiöineen. Merita Pankki harjoittaa myös jatkossa MeritaNordbankenin tytäryhtiönä kotimaista ja ulkomaista pankkitoimintaa. Se ottaa vastaan talletuksia yksityishenkilöiltä sekä yrityksiltä ja yhteisöiltä, myöntää luottoja ja takauksia sekä tarjoaa rahoitusyhtiöiden välityksellä leasing-, osamaksu- ja factoring-rahoitusta sekä luottokorttipalveluita. Pankilla on keskeinen asema Suomen raha-, pääoma- ja arvopaperimarkkinoilla.

Vuonna 1997 pankki jakautui kolmeen

liiketoiminta-alueeseen, jotka olivat Talletuspankki, Yrityspankki ja Investointipankki. MeritaNordbankenin toiminnan alettua yhtenä taloudellisena kokonaisuutena vuoden 1998 alussa myös Merita Pankin liiketoiminnot ovat olleet osa yhteistä toimintaorganisaatiota.

Uudessa organisaatiossa vähittäispankkitoiminta vastaa entistä talletuspankkitoimintaa. MeritaNordbankenin kahdeksasta tulosvastaustaloudesta aluepankista kolme sijaitsee Suomessa. Vähittäispankin liiketoimintaan kuuluvat talletukset yleisöltä, asuntolainat, kulutusluotot ja pk-yrityksille myönnetty luotot. Arviolta 40 prosenttia suomalaisista kotitalouksista ja 60 prosenttia pienistä ja keskisuurista yrityksistä käyttää Merita Pankkia pääpankkinaan. Pankilla on noin 3 miljoonaa henkilöasiakasta ja 350 000 yritys- ja yhteisöasiakasta.

Pankin tytäryhtiöt täydentävät vähittäispankin palveluvalikoimaa. Merita Rahoitus, Suomen suurin rahoitusyhtiö, vastaa konsernin leasing-, osamaksu- ja factoringpalveluista sekä myyjäyhteistyökumppanien kanssa harjoitettavasta myynnin rahoituksesta. Rahoitusyhtiöistä Merita Asiakasrahoitus on erikoistunut kotitalouksien kulutusrahoitukseen. Suomen Teollisuuspankki laskee liiketoimintansa merkittäväksi vakuudellisia teollisuusobligatioita. Hankituilla varoilla se rahoittaa kuntien sekä kuntien takaamien yritysten ja yhteisöjen pitkäaikaisia investointeja.

Aiemmin Talletuspankkiin kuuluneet Merita Yksityspankki ja Merita Bank Luxembourg S.A. kuuluvat myös MeritaNord-

bankenin vähittäispankki-tulosyksikköön. Ne ovat erikoistuneet vaativaan asiakasvarallisuuden hoitoon ja sijoitusneuvontaan. Luxemburgin tytäryhtiö hoitaa lisäksi neljää kansainvälistä sijoitusrahastoa.

Merita Pankilla on merkittävä asema suurten yritysten ja yhteisöjen pankkipalveluiden hoitajana. Sen asiakaskunta käsittää yli 250 suuryritystä, joita palvelee pankin suurasiakestoiminto. Se kattaa osittain Meritan entisen Yrityspankin liiketoiminnan ja tarjoaa laajan valikoiman palveluita sekä kotimaassa että maailmanlaajuisesti oman kansainvälisen verkon ja kattavan kirjeenvaihtajaverkon välityksellä. Suurasiakestoiminto vastaa myös muun muassa kansainvälisestä kaupan rahoituksesta.

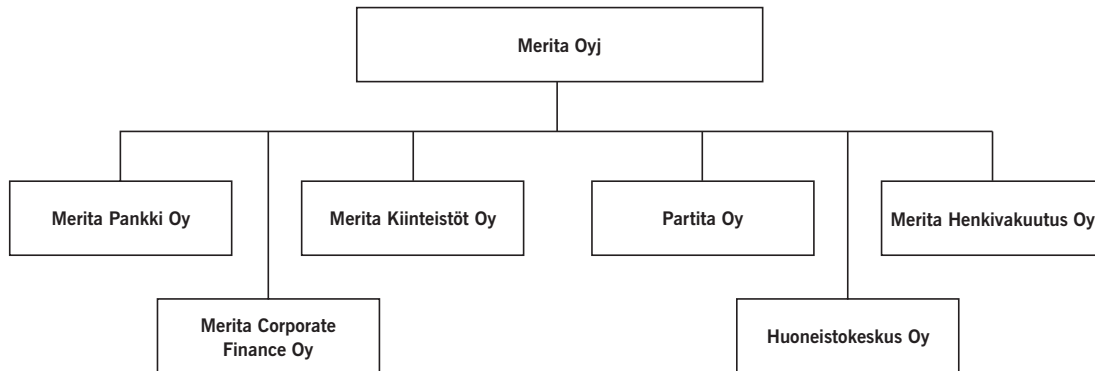
Merita Investointipankkiin kuuluneet trading- ja pääomamarkkinatoiminnot Suomessa ja ulkomailla sekä tytäryhtiöistä Merita Pankkiiriliike kuuluvat MeritaNordbankenissa markkinat-tulosyksikköön. Investointipankkiin kuuluneet Merita Rahastoyhtiö ja Merita Asset Management kuuluvat jatkossa varallisuuden hoito-tulosyksikköön ja Merita Corporate Finance suurasiakestoiminnon vastuulle.

Trading ja pääomamarkkinat on laajalti mukana kotimaisilla ja kansainvälisillä valuutta-, raha- ja pääomamarkkinoilla. Se tarjoaa konsernin asiakkaille laajan valikoiman tase- ja johdannaiskaupan tuotteita sekä velkaemissipalveluita.

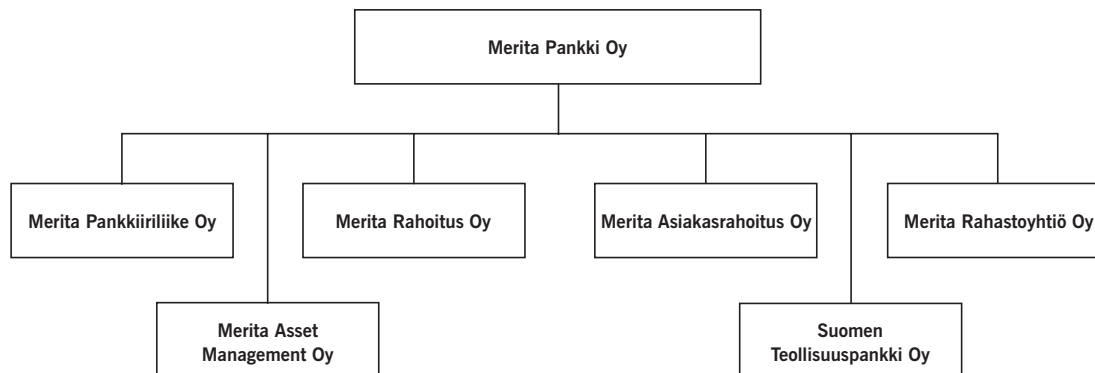
Merita Pankkiiriliike toimii välittäjänä Helsingin Pörssissä ja vastaa pankin sijoitustutkimuksesta. Merita Rahastoyhtiö hallinnoi Meritan 15 Suomeen rekisteröityä sijoitusrahastoa. Merita Asset Management

Konsernirakenne 31.12.1997

Merita-konserni

Merita Pankki -konserni

Kaaviot sisältävät tärkeimmät tytäryhtiöt.

on puolestaan erikoistunut institutionaalisten asiakkaiden ammattimaiseen varallisuuden hoitoon. Se vastaa myös Merita Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen salkunhoitosta. Merita Corporate Finance on neuvonantajana mukana yritysjärjestelyissä ja oman pääoman ehtoissa rahoituksessa.

Vakuustointiminta

Merita Henkivakuutus Oy:n tarjoamat henki-, eläke- ja sijoitusvakuutukset täydentävät Merita Pankin tuote- ja palveluvalikoimaa. Yhtiö aloitti toimintansa vuonna 1993.

Merita Henkivakuutuksen vakuutuksia myydään Selekt-tuotemerkillä Merita Pankin konttoreissa. Maksutulolla mitattuna yhtiö on Suomen suurin henkivakuutusyhtiö. Uudessa MeritaNordbankenin organisaatiossa vakuustointiminta kuuluu varallisuudenhoito -tulosityksikköön.

Sijoitustoiminta

Meritalla sekä sen eläkekassalla ja -säätiöllä on huomattavia omistuksia suomalaisissa yhtiöissä. Tämän Merita sijoitusyhtiön osakesalkkua hoitaa Partita Oy, joka harjoittaa myös arvopaperikauppaa.

Kiinteistötoiminta

Meritan kiinteistöomaisuus on lähes kokonaisuudessaan Merita Kiinteistöt Oy:n omistuksessa ja hallinnassa. Merita Kiinteistöt on kiinteistöjen hoitoon ja kehittämiseen keskittynyt yhtiö ja Suomen suurin yksityinen kiinteistöomistaja.

Meritan kiinteistöomaisuuden pinta-ala on yhteensä 2,5 miljoonaa neliometriä,

josta pääosa on toimitilakiinteistöjä. Sijoitetulla pääomalla mitattuna noin 70 prosenttia kiinteistöistä sijaitsee Helsingissä tai sen lähiympäristössä. Meritan omassa käytössä kiinteistöistä on 16 prosenttia.

Kiinteistönvälitys

Huoneistokeskus Oy hoitaa asuinhuoneistojen ja -kiinteistöjen osto-, vuokraus- ja myyntitoimeksiantoja. Yhdessä Merita Pankin kanssa se pystyy tarjoamaan täydenvälitys-, laina- ja vakuutuspalvelun asiakkaille, jotka ostavat tai myyvät asuntoa. MeritaNordbankenissa Huoneistokeskus on vähittäispankkitoiminnan vastuulla.

Palveluverkot

Kotimaan palveluverkko

Merita Pankki tarjoaa kotimaassa henkilökohtaista palvelua 536 toimipaikassa. Niissä tarjotaan myös henkivakuutus- ja varallisuudenhoitopalveluita. Suurissa ostoskeskuksissa toimii 25 myyntiä ja neuvontaan erikoistunutta palvelupistettä. Vaativa varallisuudenhoito-osaaminen on keskitetty neljään Merita Yksityispankin konttoriin ja 25 omaisuuspalveluyksikköön. Yritysassiakaiden tarpeita varten on 22 yrityspalveluyksikköä.

Ulkomaan palveluverkko

Merita Pankilla on sivukonttorit Lontoossa, New Yorkissa, Singaporessa, Tallinnassa ja Tukholmassa. Tukholman sivukonttori lopetetaan maaliskuun lopussa 1998. Ulkomaisia tytäryhtiöitä sijaitsee Luxemburgissa,

New Yorkissa ja Singaporessa. Ulkomaista palveluverkkoa täydentävät edustustot Hong Kongissa, Moskovassa, Pekingissä, Pietarissa, Sao Paulossa, Tokiossa ja Varsovassa. Lisäksi pankki on 12 prosentin osuudella osakkaana Venäjällä toimivassa International Moscow Bankissa. Vuoden 1998 aikana Merita Pankista tulee latvialaisen Investment Bank of Latvian pääomistaja.

Elektroniset palvelut

Merita on elektronisten pankkipalveluiden edelläkävijä. Solo-tuotemerkillä markkinoitavat elektroniset palvelut kattavat niin kotitalouksien päivittäisten raha-asioiden hoidon kuin yrityksille räätälöidyt kehittyneet kasanhallintajärjestelmätkin. Asiakkaiden käytävissä on yli 1 400 Solo-maksuautomaattia ja yli 2 000 yhteiskäyttöistä käteisautomaattia.

Pankilla oli vuoden 1997 lopussa Solo-sopimuksia yli 330 000 kappaletta. Solo-pankissa on laskujenmaksu-, tiliseuranta-, pörssikauppa- ja rahastokauppatoimeksiantoja yhteensä noin miljoona kappaletta kuuksittain.

Solo-palvelua voi käyttää kaikkien tietoverkkojen, myös Internetin, välityksellä. Sama sopimus kattaa palvelun käytön sekä mikrotietokoneella että puhelimella.

Henkilöstö

Meritan henkilöstömäärä oli vuoden 1997 lopussa 13 716 henkilöä. Henkilötyövuosina konsernin henkilömäärä vuonna 1997 oli 13 550. Pankkikonsernissa henkilöstöstä vuoden 1997 lopussa oli 12 703 henkilöä.

Koska Merita-konserniin on yhdistelty eräitä liiketoimintaa ja sijoittamista harjoittavia yhtiöitä, henkilöstöön sisältyy myös muuta kuin varsinaisen liiketoiminnan henkilöstöä, muun muassa teollisuuden ja hotellialan työntekijöitä.

Meritan henkilöstön kehittäminen perustuu konsernin strategioihin ja yhteisiin tavoitteisiin. Keskeinen vastuu henkilöstön kehittämisestä on esimiehillä. Lisäksi jokaisella meritalaisella on vastuu omasta osaamisestaan ja kehittämisestään. Koulutuksen pääpaino on työpaikalla tapahtuvassa koulutuksessa.

Henkilöstön kehittämisen painopisteet ovat esimiestaitojen sekä myynti- ja palvelutaitojen kehittämisessä, tietotekniikan hyväksikäyttötaidoissa, koulutuksen vaikutuksen selvittämisessä sekä opiskelutekniikan kehittämisessä.

Meritan henkilöstö 31.12.1997

Merita Pankki Oy	10 950
Contant-konserni	196
Fidenta Oy	221
Huoneistokeskus Oy	515
Merita Asiakasrahoitus Oy	235
Merita Asset Management	32
Merita Invest -konserni	573
Merita Corporate Finance Oy	18
Merita Henkivakuutus Oy	46
Merita Kiinteistöt -konserni	321
Merita Pankkiiriliike Oy	66
Merita Rahastoyhtiö Oy	6
Merita Rahoitus Oy	276
Partita Oy	15
Suomen Teollisuuspankki Oy	12
Muut	234

Merita-konserni yhteensä 13 716

Meritan henkilöstö ulkomailla 31.12.1997

Lontoo	135
Luxemburg	47
New York	98
Singapore	45
Tallinna	27
Tukholma	26
Edustustot	16

Yhteensä 394

Sanna-Mari Tapiala-Lustig on työskennellyt Merita Pankissa yli kymmenen vuotta. Asiakkaiden henkilökohtaiseen palveluun ja neuvontaan jää enemmän aikaa, kun rutiinit voidaan hoitaa elektronisesti puhelimen, päätteen tai automaatin välityksellä.

Merita Oyj:n toimintakertomus

Toimintaympäristö

Suomen talouden kasvu jatkui voimakkaana vuonna 1997. Kokonaistuotanto lisääntyi vuoden aikana runsaat viisi prosenttia. Eniten kokonaistuotantoa kasvatti vienti, jota tuki niin vahvistunut vientikysyntä kuin hyvä hintakilpailukykykin.

Kotimainen kysyntä lisääntyi vakaasti. Rakennustoiminta vilkastui vuonna 1997 selvästi pitkän hiljaisen kauden jälkeen. Rakennusinvestoinnit kasvoivat edellisestä vuodesta runsaat kymmenen prosenttia. Nopeimmin lisääntyivät asuinrakennusinvestoinnit, joiden määrä oli noin kolmanneksen korkeampi kuin vuotta aiemmin.

Voimakkaasta kasvusta huolimatta talouden tasapaino pysyi erinomaisena. Kauppa- ja vaihtotaseen ylijäämät kasvoivat edelleen. Inflaatiövauhti pysyi yhä alhaisena. Kuluttajahinnat nousivat 1,2 prosenttia vuonna 1997. Talouden nopean kasvun ansiosta valtiontalouden nettorahoitustarve pieneni merkittävästi ja julkinen sektori kokonaisuutena täytti Maastrichtin sopimuksen edellyttämät lähestymisehdot.

Suomen Pankki nosti syksyllä huuto-kauppakorkoaan 0,25 prosenttiyksikköä. Rahamarkkinoilla korot nousivat syksyllä tätä enemmän markkinoiden odottaessa uusia koron nostoja. Vuoden lopulla Aasian kriisi taittoi markkinoiden odotuksilta kärjen ja korot kääntyivät pienoiseen laskuun. Joukkolainojen tuotot laskivat vuoden aikana. Ero Saksan vastaavien joukkolainojen tuottoihin kapeni, kun markkinoilla usko euro-alueen syntyyn vahvistui. Joukkolainojen tuotot laskivat myös kansainvälisillä markkinoilla.

Suomen markan ulkoinen arvo heikkeni hieman vuoden aikana. Ecu-kurssi oli vuoden lopussa 5,99 markkaa, kun se vuotta aiemmin oli 5,77. Yksittäisistä päävaluutoista markka heikkeni 17 prosenttia dollaria vastaan ja 4,3 prosenttia jeniä vastaan.

Osakekurssit nousivat Helsingin Arvopaperipörssissä voimakkaasti lokakuuhun asti. Lokakuun lopulla Kaukoidästä liikkeelle lähtenyt yleismaailmallinen kurssien lasku pudotti kurssitasoa myös Helsingissä. Vuoden lopulla osakekurssit heilahtelivat voimakkaasti, mutta tasoltaan ne eivät enää laskeneet.

Osakekauppa oli koko vuoden vilkasta. Vaihto Helsingin Arvopaperipörssissä nousi 187 miljardiin markkaan eli uuteen ennätykseen.

Parantunut taloudellinen tilanne heijastui myös toimi- ja liiketilojen kysyntään. Parhaimmilla paikoilla tiloista oli jo pulaa. Myös toimi- ja liiketilojen vuokrataso nousi. Turun kauppakorkeakoulun kiinteistö-talouden laitoksen laskema HCBBD-indeksi, joka kuvaa toimi- ja liiketilojen vuokratason muutoksia Helsingin ydinkeskustassa, oli syyskuussa 5,8 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin.

Pankkien markkaluotot lisääntyivät vuonna 1997 4,0 prosenttia. Kun valuuttaluotot kuitenkin edelleen supistuivat, jäi koko luotonannon kasvuksi vuoden 1997 aikana 1,0 prosenttia. Asuntoluottokanta kasvoi 3,5 prosenttia.

Markkaluottojen korot nousivat rahamarkkinakorkojen nousua myötäillen vuoden loppua kohden. Uusien markkaluottojen keskiporko oli joulukuussa 4,8 prosent-

tia, kun se alimmillaan heinäkuussa oli 4,5 prosenttia. Uusien asuntoluottojen keskiporko oli vastaavasti 5,9 prosenttia.

Pankkitalletukset kasvoivat, vaikka myös muiden sijoituskohteiden tarjonta lisääntyi. Lähdeverottomat tilit karttuivat, vaikka verottomia peruskorkoon sidottuja määräaikaistilejä erääntyi vuoden aikana runsaasti. Verolliset tilit vähenivät.

Säästöt henki- ja eläkevakuutuksiin kasvoivat edelleen voimakkaasti. Maksutulon kasvu tosin hidastui. Myös rahastosijoitukset kasvoivat.

Kilpailutilanteessa ja markkinaosuuksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Pankkien omistamat vakuutusyhtiöt säilyttivät korkean maksutulo-osuutensa. Niiden osuus yksilöllisen henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta ennakkotietojen mukaan vuonna 1997 oli 47 prosenttia.

Meritan ja Nordbankenin yhdistyminen

Meritan ja Nordbankenin hallitukset esittivät yksimielisesti 13. lokakuuta konsernien liike-toimintojen yhdistämistä uudeksi Merita-Nordbanken-konserniksi, jonka emoyhtiönä toimii tammikuussa 1998 Suomessa rekisteröity MeritaNordbanken Oyj. Konsernien yhdistyminen tähtää kilpailukyvyyn parantamiseen yhtiöiden kotimaissa sekä koko Koillis-Euroopan alueella.

Meritan tytäryhtiöiden osakkeet siirretään MeritaNordbankenille keväällä 1998. Merita tulee omistamaan 40 prosenttia MeritaNordbankenin osakkeista ja 50 prosenttia äänivallasta.

Pohjoismaat ja Itämeren alue ovat lähitulevaisuudessa potentiaalisia kasvukeskuksia, jotka tarjoavat uusia mahdollisuuksia rahoitusmarkkinoilla. Asiakkaiden vaatimukset kasvavat ja pankki-, rahasto- ja vakuutus-toiminnan väliset rajat hämärtyvät. Samanaikaisesti tietotekniikan kehitys madaltaa perinteisille pankkimarkkinoille pääsyn esteitä ja luotäysin uusia rahoitustuotteiden jakelukanavia.

Menestyäkseen Pohjoismaiden markkinoilla ja vastatakseen kiristyvään kilpailuun

pankkien on oltava toisaalta lähellä asiakasta ja toisaalta kyllin suuria voidakseen tarjota kustannustehokasta palvelua. Meritan ja Nordbankenin yhdistyminen tarjoaa Meritalle entistä paremmat mahdollisuudet vastata tulevaisuuden haasteisiin. Toimintaa pystytään tehostamaan ja toimintatapoja vertailemalla niistä voidaan valita parhaat mahdolliset. Meritan ja Nordbankenin vahvuudet täydentävät toisiaan.

Yhdistymisen ensimmäisessä vaiheessa tuottojen arvioidaan kasvavan 240 miljoonaa markkaa vuodessa. Pankkien konttoriverkoissa ei ole päällekkäisyyksiä. Hallinnossa, valuutta- ja rahamarkkinakaupassa sekä ulkomaantoiminnoissa arvioidaan voitavan vähentää henkilöstöä yhteensä noin 600 henkilötyövuotta. Kaikkiaan yhdistymisestä saavutettavat vuosittaiset kustannussäästöt ovat arviolta 450 miljoonaa markkaa.

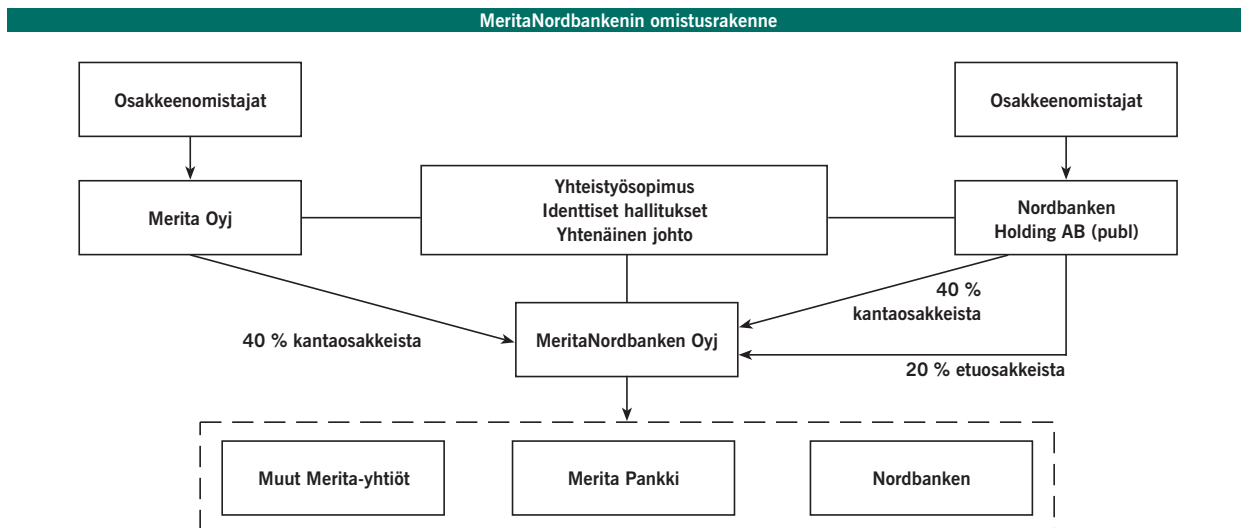
Yhdistymisen ansiosta saavutettava vuotuinen tulosparannus olisi siten yhteensä lähes 700 miljoonaa markkaa. Tälle tasolle arvioidaan päästävän kolmen vuoden kulut-

tua. Yhdistymisestä aiheutuvien kertakustannuksien odotetaan olevan 590 miljoonaa markkaa. Kustannuksista huomattava osa kohdistuu vuoteen 1998.

Sekä Meritan että Nordbankenin osakkeenomistajat samoin kuin viranomaiset ovat hyväksyneet yhdistymissuunnitelman. Toiminta yhtenä taloudellisena kokonaisuutena alkoi vuoden 1998 alusta. Juridisesti yhdistymisen on suunniteltu tapahtuvan vuoden 1998 keväällä.

MeritaNordbankenin tavoitteena on saavuttaa vähintään 15 prosentin oman pääoman tuotto. Tuloksesta on tarkoitus jakaa osakkeenomistajille 30-50 prosenttia. Meritan ja Nordbanken Holdingin osingonjakopolitiikassa noudatetaan yhtenäistä linjaa.

Osakkeenomistajat omistavat edelleen Meritan osakkeita. Merita omistaa 40 prosenttia uudesta MeritaNordbanken-konsernista. Yhdistymissopimuksissa on varmistettu sekä Meritan että Nordbanken Holdingin osakkeenomistajille samansuuruinen äänivalta uuden yhtiön asioihin.

Merita-konsernin tulos

Merita-konsernin tulos parani vuonna 1997 merkittävästi. Voittoa kasvattivat kulujen supistuminen, luottotappioiden väheneminen sekä osakkeista saadut merkittävät myyntivoitot. Myös rahoituskate kehittyi myönteisesti, kun osakesijoituksiin sitoutunut pääoma pieneni huomattavasti ja nolla- ja mataluottoisten saamisten määrä aleni.

Konsernin liikevoitto vuodelta 1997 oli 4 073 miljoonaa markkaa. Vuotta aiemmin liikevoitto oli 2 435 miljoonaa markkaa. Voitto varausten muutosten ja verojen jälkeen oli 3 303 miljoonaa markkaa, kun se vuotta aiemmin oli 1 720 miljoonaa markkaa.

Rahoituskate

Konsernin rahoituskate vuodelta 1997 oli 4 338 miljoonaa markkaa. Rahoituskate kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna kuusi prosenttia. Järjestämättömien sekä muiden nolla- ja matalakorkoisten saamisten pieneneminen ja kalliimman varainhankinnan korvautuminen kasvaneella talletuskannalla paransi osaltaan rahoituskatetta. Korottomien saamisten sekä korottomien velkojen ja oman pääoman välinen keskimääräinen ero supistui muun muassa osakesijoitusten pienenemisen ja tulorahoituksen vaikutuksesta, mikä paransi rahoituskatetta. Korkoatuottavien saamisten ja velkojen korkoero supistui 0,12 prosenttiyksikköä taseen rakenteen muutoksen vuoksi. Taserakennetta esitellään enemmän sivulta 21 lähtien.

Arvopaperikaupan kate

Myönteinen osakemarkkinoiden kehitys loi hyvät edellytykset osakekaupalle ja pitkäai-

kaisten osakesijoitusten vähentämiselle. Osakkeista saatujen myyntivoittojen ansioita arvopaperikaupan kate kasvoi yli 70 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Osakkeista saadut myyntivoitot olivat 2 095 miljoonaa markkaa. Summaan sisältyy noin miljardin markan myyntivoitot konsernin pitkäaikaisista osakesijoituksista keväällä 1997 muuttuneen toimintapolitiikan mukaisesti. Starckjohann Oy:n osakkeiden myyntistä kirjattiin 308 miljoonan markan myyntivoitto. Aktiivisesta tradingtoiminnasta saatuja myyntivoittoja summaan sisältyy noin 350 miljoonaa markkaa.

Saamistodistusten kaupasta kirjattiin 100 miljoonan markan tappio. Se koostuu pääosin korkojohdannaisten toteutumattomista arvostustappioista, joita vastaavia joukkolainasalkun arvonnousuja ei voimassa olevien ohjeiden mukaan kirjata tulostaviksi.

kuitteisesti. Joukkovelkakirjojen korkotuotot on kirjattu rahoituskatteeseen.

Valuuttatoiminnan kate oli 147 miljoonaa markkaa. Se jäi edellisvuotista alemmalle tasolle, kun valuuttakaupan tulos jäi ensimmäisellä neljänneksellä heikoksi.

Muut tuotot

Konsernin palkkiotuotot, 2 363 miljoonaa markkaa, kasvoivat 3 prosenttia, vaikka takauksista saadut palkkiotuotot vähenivät merkittävästi. Antolainauksesta, arvopaperivälityksestä ja omaisuudenhoidosta saadut palkkiotuotot kasvoivat. Merkittävimmän vähenemisen takauksista saadut palkkiotuotot. Osinkotuotot supistuivat yli kolmanneksella osakesalkun pienenemisen vuoksi.

Muut toimintatuotot kasvoivat 6 prosenttia ja olivat yhteensä 1 458 miljoonaa markkaa. Muista toimintatuotoista pääosan

Merita-konsernin rahoituskate 1.1.-31.12.

Milj. markkaa	1997	1996	Muutos, %
Korkotuotot	12 068	12 789	-5,6
Leasingkate	293	309	-5,2
Rahoitustuotot yhteensä	12 361	13 098	-5,6
Korkokulut	-8 023	-9 003	-10,9
Rahoituskate	4 338	4 095	5,9
Korkoero, netto, % ¹	1,99	2,11	
Korottomien varojen ja korottoman rahoituksen erotuksen negatiivinen tuotto, % ²	-0,20	-0,31	
Korkomarginaali, netto, % ³	1,79	1,80	

¹ Nettokorkoero saadaan kun jaetaan korkotuotot korkoa tuottavien saamisten vuosikeskiarvolla ja vähennetään saadusta osamäärästä korkokulut jaettuna korollisten velkojen vuosikeskiarvolla.

² Korottomien varojen ja korottoman rahoituksen erotus saadaan kun vähennetään korkoa tuottamattomista saamisista korottomat velat ja oma pääoma. Kiinteistöistä ja osakkeista, joiden nettotuotot eivät sisälly rahoituskatteeseen, aiheutuu negatiivinen vaikutus tähän erään.

³ Rahoituskate jaettuna korkoa tuottavien saamisten vuosikeskiarvolla.

muodostavat kiinteistöistä saadut vuokratuotot, jotka kasvoivat vuokratason nousun ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kiinteistöyhtiöiden lukumäärän kasvun vuoksi.

Kiinteistöjen myyntivoittoa muihin tuotoihin sisältyy nettomääräisesti 79 miljoonaa markkaa. Summa koostuu 593 miljoonan markan myyntivoitosta ja 514 miljoonan markan myyntitappiosta. Lisäksi myytiin kohteisiin tehtyjä arvonkorotuksia on peruutettu suoraan omasta pääomasta yhteensä 238 miljoonaa markkaa.

Kulut

Myönteinen kulukehitys paransi toiminnan kannattavuutta. Merita-konsernin hallinto- ja muut toimintakulut supistuivat vuoden 1997 aikana lähes 650 miljoonalla markalla, kun eläkekassan ylikatteen palautus jätetään ottamatta huomioon.

Merita Oy:n Eläkekassan ylikatteen palautukseen liittyen on tuloslaskelmaan merkitty kulujen vähennykseksi 1 545 miljoonaa markkaa, josta verohyvityksen osuus on 307 miljoonaa markkaa. Vuotta aiemmin

vastaava ylikatteen palautus oli 1 232 miljoonaa markkaa.

Eläkekassalle palautusten perusteella määrättyt verot hyvitetään yhtiöveron hyvitysjärjestelmän mukaisesti palautusta saaville yhtiöille sitä mukaan kuin ne maksavat tulo- veroa.

Kun eläkekassan ylikatteen palautus jätetään ottamatta huomioon, Merita-konsernin henkilökulut supistuivat edelliseen vuoteen verrattuna yhdeksän prosenttia. Unitas- ja Kansalliskonsernin yhdistymiseen liittyneiden henkilöstövähennysten kustannusten kattamiseen vuoden 1995 tilinpäätöksessä tehtyä 194 miljoonan markan kulukirjausta jäi käyttämättä 11 miljoonaa markkaa. Kirjaus purettiin vuoden 1997 tilinpäätöksessä.

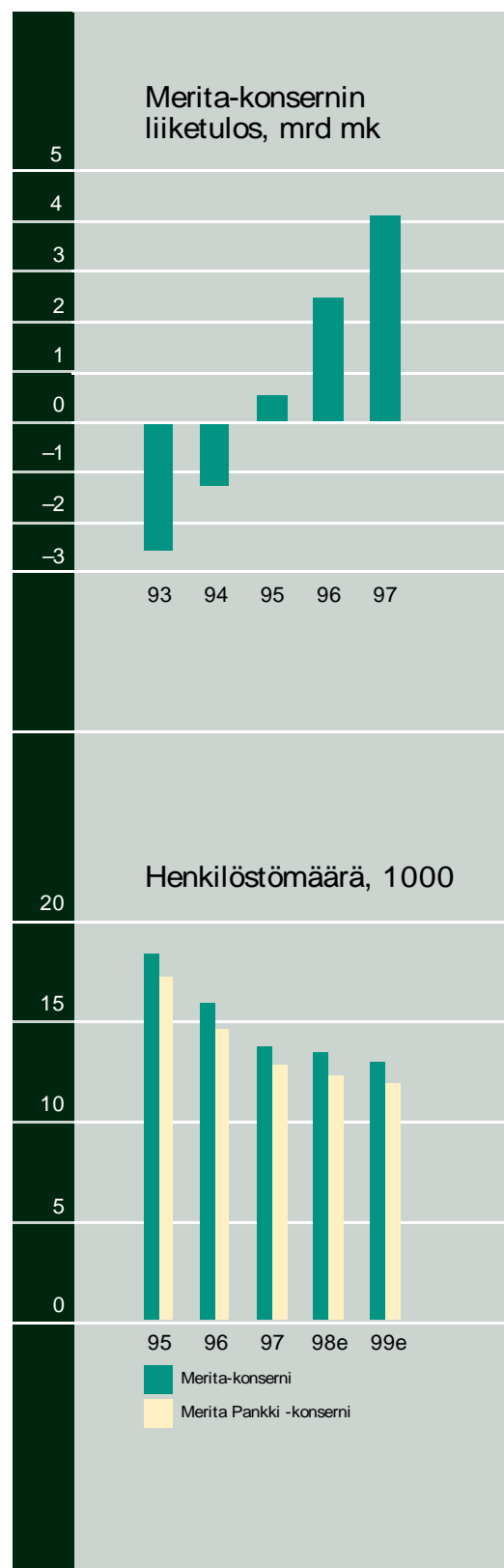
Henkilökuluihin sisältyy uusi 66 miljoonan markan kulukirjaus, jolla katetaan vuosien 1998-99 henkilöstövähennyksiin liittyviä kuluja.

Muut hallintokulut olivat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Meritan valmistautuminen Suomen mahdolliseen emu-jäsenyyteen jatkui vuoden 1997 aikana. Tietojärjestel-

Merita Oyj:n merkittävimmät suoraan omistetut tytäryhtiöt

Milj. markkaa	Liikevoitto/-tappio	Taseen loppusumma
Merita Pankki -konserni	3 039	293 962
Merita Kiinteistöt -konserni	-953	22 888
Merita Henkivakuutus -konserni ¹	19	7 619
Partita Oy	293	989
Merita Corporate Finance Oy	35	50
Huoneistokeskus Oy ¹	20	203

¹ Yhtiön tilinpäätös on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Tiivistelmät näiden yhtiöiden tilinpäätöksistä on esitetty liitetiedoissa s. 84.

missä varaudutaan sekä rahaliittoon että vuosituhannen vaihtumiseen. Näihin liittyvät järjestelmämuutokset on tarkoitus saada valmiiksi myöhäissyksyllä 1998. Emu-siirtymävaiheen kustannuksiksi on arvioitu yhteensä 200 miljoonaa markkaa, jotka jaksotuvat vuosille 1997-2002.

Tietojärjestelmämuutosten osuus emusiirtymävaiheen kustannuksia on arviolta 100 miljoonaa markkaa. Vuoden 2000 edellyttämien järjestelmämuutosten kustannusvaikutusten arvioidaan olevan 50 miljoonaa markkaa. Vuoden 1997 tuloslaskelmaan näitä järjestelmämuutoksiin liittyviä kuluja on kirjattu yhteensä 42 miljoonaa markkaa.

Muut toimintakulut supistuivat lähes neljänneksen. Niitä supistivat mm. toimitilavuokrien ja konsernin vuokravastuiden väheneminen. Viranomaismaksuja supisti merkittävästi Liikepankkien vakuusrahaston toiminnan lopettaminen, jonka vuoksi vakuusrahastomaksuja ei vuodelta 1997 maksettu. Vuodelta 1998 vastaavat maksut maksetaan pankkien yhteiseen Talletussuojarahastoon.

Poistot

Konsernin poistoja vuonna 1997 kasvattivat kiinteistöihin tehdyt lisäpoistot, joita kirjattiin 927 miljoonaa markkaa. Lisäksi kirjattiin 53 miljoonaa markkaa arvonkorotuksien peruutuksia omasta pääomasta. Suunnitelmanmukaiset poistot, 717 miljoonaa markkaa, olivat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Kiinteistöjen lisäpoistot kohdistuivat useaan eri kohteeseen. Osa poistotarpeesta kohdistuu kiinteistöihin, joiden on käyttötarkoituksen tai kehityssuunnitelman muuttumisen vuoksi katsottu menettäneen pysyvästi arvo-

aan. Näihin ei sisälly vuoden ensimmäisen neljänneksen tulostiedotteessa mainittu 110 miljoonan markan arvonalennus Tietotaloon. Kiinteistön käyttötarkoituksen uudelleenarvioinnin jälkeen poisto todettiin aiheettomaksi.

Arvonalennuksia on kohdistettu myös kohteisiin, joita suunnitellaan myytäväksi tai siirrettäväksi arvopaperistettaviin yhtiöihin lähivuosina. Meritan ja Nordbankenin yhdistymisen jälkeen tavoitteeksi asetettiin Meritan kiinteistöomaisuuteen sitoutuneen pääoman vapauttaminen Meritan aiempaa tavoitetta nopeammin. Suomen ohuilla, vasta kehittyvillä kiinteistömarkkinoilla toteutuva kauppahinta ei lyhyellä aikavälillä aina vastaa käyttöomaisuuskiinteistöjen odotettujen vuokratuottojen perusteella määritettyä arvoa.

Kiinteistöomistusten vähentäminen aiempaa tavoitetta nopeammin on mahdollista yhdistyvän konsernin vahvan pääomarakenteen ansiosta. Pyrkimyksenä on toteuttaa vähentäminen niin, että myynti- ja vuokratuottojen nykyarvo maksimoituu, kun otetaan huomioon myös omistamisesta aiheutuvat kustannukset. Realisointisuunnitelmat käsittävät myyntien lisäksi kiinteistöjen arvopaperistamista. Lisäksi selvitetään, voidaanko osia arvopaperistetusta kiinteistöomaisuudesta jakaa osakkeenomistajille. Tavoiteltu kiinteistöomaisuuteen sitoutuneen pääoman taso arvioidaan voitavan saavuttaa 5–7 vuodessa.

Luottotappiot

Merita-konsernin luottotappioiden supistuminen jatkui myös vuoden 1997 aikana. Konsernituloslaskelmaan luottotappioita kirjat-

tiin nettomääräisesti 1 242 miljoonaa markkaa, mikä on lähes 20 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Aiemmin kirjattuja luottotappioita palautui yhteensä 666 miljoonaa markkaa. Lisäksi vuoden 1994 tilinpäätöksessä tehty 200 miljoonan markan kohdistamaton luottotappiokirjaus on purettu.

Luottotappioihin sisältyy 500 miljoonan markan varaus Aasian talouskriisin konsernille mahdollisesti aiheuttamiin tappioihin. Meritalla on kriisin pahimmin koettelemista maista vastuita Etelä-Koreassa 210 miljoonaa, Thaimaassa 770 miljoonaa, Malesiassa 240 miljoonaa ja Indonesiassa 800 miljoonaa markkaa. Suurin osa yritysten saamisista liittyy suomalaisten ja muiden pohjoismaisten yritysten viennin rahoittamiseen.

Välittömät verot

Konsernin välittömien verojen määrä oli 571 miljoonaa markkaa, joka vastaa 14 prosenttia tuloksesta ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Verojen määrää alensi erityisesti Merita Pankin verotuksessa vähennettävissä olleiden vanhojen tappioiden hyödyntäminen. Vuoden 1997 verotuksessa tulevat pankin vanhat tappiot pääosin hyödynnettyä.

Sen jälkeen, kun Merita Oyj on siirtänyt omistusyhteisöliiketoimintansa MeritaNordbanken Oyj:lle, Meritan tulos muodostuu lähes yksinomaan MeritaNordbankenin maksamista osingoista. Kun vuoden 1997 osinjonjaon perusteella määräytyvät verot on katettu, Merita Oy:lle jää yhtiöverohyvityksinä käytettäväksi vajaat 400 miljoonaa markkaa.

MeritaNordbanken-konsernissa jää vuo-

Merita-konsernin vakavaraisuus¹

Milj. markkaa	1993	1994	1995	1996	1997
Tier 1 -pääoma	8 156	7 101	12 051	13 575	13 940 ²
Tier 2 -pääoma	5 909	4 643	9 092	9 514	9 821
./ vähennykset	82	175	1 156	1 524	2 367
Tier 3 -pääoma	-	-	-	431	254
Omat varat	13 983	11 569	19 987	21 995	21 648
Riskisijoitukset	125 999	108 453	193 357	198 322	202 412
Vakavaraisuus, %	11,1	10,7	10,3	11,1	10,7
Tier 1 -pääoma/ riskisijoitukset, %	6,5	6,5	6,2	6,8	6,9

¹ Luottolaitoslain mukaan markkinariskien pääomavaade ja sen kattamiseen käytettävissä oleva Tier 3 -pääoma otetaan mukaan vakavaraisuutta laskettaessa 31.12.1996 alkaen. Muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta vakavaraisuussuhteeseen.

² Vakavaraisuutta laskettaessa valtion pääomasijoitusta, 1 726 milj. markkaa, ei ole luettu mukaan omaan pääomaan.

vajaat 400 miljoonaa markkaa yhtiöverohyvi-tyksiä ja veroylijäämiä. Liiketoimintasiirrosta tapahtuvien omistajamuutosten johdosta niiden hyväksikäyttö edellyttää poikkeuslupaa.

Tase

Merita-konsernin tase kasvoi vuoden aikana 299 miljardiin markkaan. Merkittävimmin tasetta kasvatti lyhyiden rahamarkkinasijoitusten ja -velkojen huomattava kasvu, kun asiakkaat ja pankki sopeuttivat korko- ja likviditeettiasemiaan kotimaisten korkojen nousun jälkeen syksyllä 1997.

Konsernin kiinteistöomistusten hallinnoinnin yksinkertaistamiseksi konsernitiilinpäätökseen yhdisteltiin noin 900 kiinteistöyhtiötä, jotka aiemmin olivat konsolidoimatta. Konsolidoinnin seurauksena konsernin taseinformaatio ja kiinteistöomistuksista annettu lisäinformaatio tulivat aiempaa paremmin yhteismitallisiksi. Konsolidointi ei vaikuttanut taseen loppusummaan, koska kiinteistöomis-

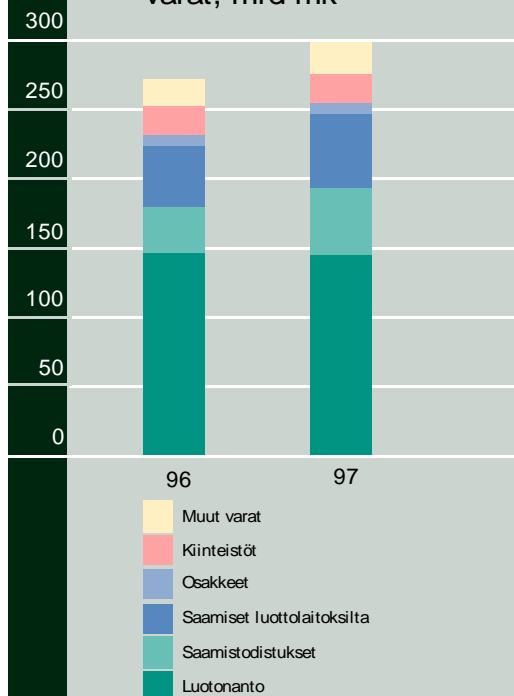
tuksiin sitoutunut pääoma on jo aiemmin sisällytynyt eri tase-eriin. Sillä ei myöskään ole vaikutusta aiemmin ilmoitettuun konsernin kiinteistöomistusten kokonaismäärään tai tuottoon. Merita Kiinteistöt -konsernin tase oli vuoden 1997 lopussa vajaat 23 miljardia markkaa.

Konsernin järjestämättömät saamiset olivat vuoden 1997 lopussa 2,9 miljardia markkaa, 1,3 miljardia markkaa vähemmän kuin vuoden 1996 lopussa. Matalakorkoiset saamiset vähenivät vajaat 1,6 miljardia markkaa 2,9 miljardiin markkaan, josta nollakorkoisten saamisten osuus oli runsaat 1,3 miljardia markkaa.

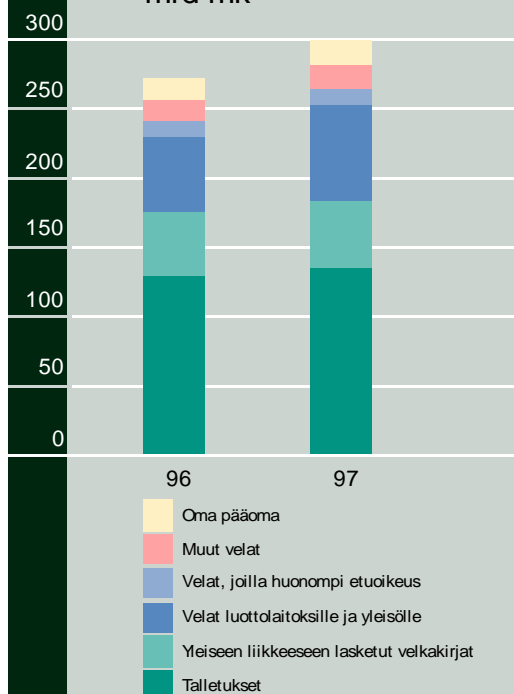
Saamisten turvaamiseksi hankittu omaisuus luokiteltiin vuoden 1997 alusta pääosin normaaliin liiketoimintaan kuuluviksi kiinteistö- ja osakesijoituksiksi, minkä vuoksi sen määrä laski 0,2 miljardiin markkaan.

Konsernin tasetta on eritelty tarkemmin pankkitoiminnan osuudessa, koska valtaosa

Merita-konsernin varat, mrd mk

Merita-konsernin velat ja oma pääoma, mrd mk

Samuli Sipilä ja Hilikka Relander työskentelevät noin 120 kollegan kanssa Merita Pankin dealingsalissa valuutta- ja korkomarkkinoilla.

Konsernin tasetta on eritelty tarkemmin pankkitoiminnan osuudessa, koska valtaosa Merita-konsernin taseesta ja siihen liittyvistä muutoksista on peräisin pankkitoiminnasta.

Vakavaraisuus

Merita-konsernin vakavaraisuusaste oli vuoden 1997 lopussa 10,7 prosenttia, mikä on 0,4 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Ensisijaisten omien varojen osuus oli 6,9 prosenttia. Ensisijaisiin omiin varoihin ei vuoden 1997 vakavaraisuuslaskelmassa sisälly valtion pääomasijoituksia. Merita Pankin johtokunta päätti helmikuussa vuonna 1998 maksaa jäljellä olleen valtion pääomasijoituksen osuuden, 1 726 miljoonaa markkaa, takaisin valtiolle heti tilinpäätöksen antamisen jälkeen. Ensimmäinen osa, 1 749 miljoonaa markkaa, maksettiin takaisin jo syksyllä 1997.

Henkilöstö

Merita-konsernin henkilöstömäärä oli vuoden 1997 lopussa 13 716 eli 2 169 vähemmän kuin vuoden 1996 lopussa. Vähennys johtui pääasiassa Merita Pankki -konsernin henkilöstön vähennyksestä. Henkilötyövuosia kertyi 13 550 vuonna 1997, mikä on 1 873 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Konsernin henkilöstölukuihin vaikuttaa vuoden 1997 alusta konserniin yhdistellyn Merita Invest -konsernin (entinen Sponsor-konserni) henkilöstö. Sen osuus Meritan henkilömäärästä oli vuoden 1997 alussa runsaat 1 700 ja vuoden lopussa vajaa 600 henkeä. Konsolidoinnin seurauksena Merita-

konsernin henkilöstöluvuihin on mukana muun muassa niiden teollisuusyriyten henkilöstö, joista Merita Invest omistaa yli 50 prosenttia. Konsernin kannalta omistukset ovat sijoituksia, joista luovutaan tilaisuuden tullen. Samalla konsernin henkilöstö alenee vastaavasti. Ilman Merita Invest -konsernia Meritan henkilöstö laski vuoden 1997 aikana 1 013 henkilöllä, 14 156:sta 13 143:een.

Meritan henkilöstösuunnitelman mukaan henkilöstöä on tarkoitus vähentää vuosien 1998-1999 aikana noin 500 henkilötyövuotta vuodessa. Tämän lisäksi Meritan ja Nordbankenin yhdistymisen ansiosta voidaan päällekkäisyyksiä purkamalla vähentää henkilöstöä yhteensä 600 henkilöllä molemmissa pankeissa yhteensä. Konsernin henkilöstömäärän arvioidaan olevan vuoden 1998 lopussa noin 13 300 henkilöä.

Muutoksia hallinnossa

Meritan hallitukseen kuuluivat vuonna 1997 Timo Peltola puheenjohtajana sekä Erkki J. Toivanen varapuheenjohtajana, Casimir Ehrnrooth, Veikko Jääskeläinen, Jouko K. Leskinen, Tauno Matomäki, Vesa Vainio ja Iiro Viinanen. Erkki J. Toivanen erosi hallituksesta iän perusteella 23. marraskuuta. Veikko Jääskeläiselle, Jouko K. Leskiselle, Tauno Matomäelle ja Iiro Viinaselle myönnettiin ero vuoden 1997 lopussa. Merita Oyj:n yhtiökokous valitsi 26. marraskuuta Meritan ja Nordbankenin yhdistymiseen liittyen yhtiölle uuden hallituksen, johon ovat vuoden 1998 alusta lukien kuuluneet: Timo Peltola puheenjohtajana ja Jacob Palmstierna varapuheenjohtajana sekä jäsenet Dan Andersson, Rune Brandinger, Hans Dalborg, Casi-

mir Ehrnrooth, Mikko Kivimäki, Bernt Magnusson, Juha Niemelä ja Vesa Vainio.

Muutoksia organisaatiossa

Merita osti kesäkuun lopussa 30 prosenttia Huoneistokeskus Oy:n osakekannasta, jolloin yhtiö siirtyi kokonaisuudessaan Meritan omistukseen.

Merita myi syyskuussa liike- ja toimintilojen välitys-, arviointi- ja asiantuntijapalveluihin erikoistuneen Huoneistomarkkinointi Oy:n liiketoiminnan ruotsalaiselle Catella AB:lle.

Oikeudenkäyntejä

Helsingin hovioikeudessa on edelleen vireillä entistä Kansallispankin pääjohtajaa ja nykyistä Merita Pankin toimitusjohtajaa Pertti Voutilaista vastaan rikosasia, joka koskee syytettä arvopaperimarkkinarikoksesta Kansallispankin osakeannin markkinoinnin yhteydessä syksyllä 1994. Helsingin kärjäoikeus hylkäsi syytteen joulukuussa 1996.

Helsingin hovioikeudessa on entisen Kansallispankin sitoumusten johdosta Merita Oyj:tä vastaan vireillä 59 Kansallispankin osakkeenomistajan vireillepanema siviilianne harhaanjohtavien tietojen antamisesta edellämainitun Kansallispankin osakeannin yhteydessä vuonna 1994. Helsingin kärjäoikeus hylkäsi kaikki vaateet maaliskuussa 1997. Kantajat määrättiin yhteisvastuullisesti korvaamaan Meritan oikeudenkäyntikulut.

Normaalin liiketoiminnan puitteissa Merita Oyj ja muut konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ovat osallisina eräissä riita-asioissa. Millään näistä ei arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Pankkitoiminta

Merita Pankki -konsernin liikevoitto parani merkittävästi vuoden 1997 aikana, 3 039 miljoonaa markkaan. Vuotta aiemmin liikevoitto oli 1 762 miljoonaa markkaa. Pankkikonsernin tuotot kasvoivat ja kulut pienenivät.

Tuotot

Merita Pankki -konsernin rahoituskate, 4 806 miljoonaa markkaa, kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna runsaalla 200 miljoonalla markalla. Järjestämättömien saamisten ja muiden matalatuottoisten erien supistumisella oli myönteinen vaikutus rahoituskatteeseen. Myös talletusten määrän kasvu vähensi jälleerahoituskustannuksia. Pankin kotimaisten markkaluottojen ja markkatalletusten korkoero kasvoi vuoden 1997 aikana. Tästä huolimatta korollisten saamisten ja velkojen korkoero supistui edellisen vuoden 2,10 prosentista 1,98 prosenttiin, koska raha- ja pääomamarkkinasaamisten ja -velkojen osuus taseesta kasvoi merkittävästi. Korottomat saamiset pienenivät keskimäärin suhteessa korottomiin velkoihin ja omaan pääomaan merkittävästi, muun muassa osakesijoitukseen sitoutuneen pääoman supistumisen vuoksi. Tämä vaikutti myönteisesti rahoituskatteeseen.

Rahoituskatteeseen sisältyy 116 miljoonaa markkaa valtion pääomasijoitukselle maksettua korkoa, vuotta aiemmin korkoa maksettiin yhteensä 238 miljoonaa markkaa. Pankki maksoi syyskuussa takaisin 1 749 miljoonan markan osuuden valtion pääomasijoituksesta. Jäljellä oleva 1 726 miljoonan markan osuus päätettiin helmi-

kuussa 1998 maksaa takaisin heti vuoden 1997 tilinpäätöksen antamisen jälkeen.

Palkkiotuotot kasvoivat 2 prosenttia, vaikka takauspalkkiot alenivat merkittävästi. Vilkastunut luottojen kysyntä heijastui antolainauspalkkioiden kasvuna. Myös tuotot arvopaperivälityksestä sekä omaisuudenhoidosta ja lainopillisista tehtävistä samoin kuin rahastotoiminnasta kasvoivat. Tel-takaisinlainauksen ja muun lainatakauskysynnän laimeuden vuoksi palkkiotuotot takauksista supistuivat lähes 100 miljoonalla markalla.

Arvopaperikaupan kate, 1 423 miljoonaa markkaa, kasvoi yli 600 miljoonalla markalla. Katetta kasvattivat osakkeista saadut myyntivoitot, jotka olivat yhteensä 1 540 miljoonaa markkaa.

Starckjohann Oy:n osakkeiden myynnistä kirjattiin 308 miljoonan markan myyntivoitto. Osakkeet tulivat Merita Pankin omistukseen vuonna 1994, kun yhtiön velkoja yrityssaneerauksen yhteydessä muunnettiin omaksi pääomaksi.

Saamistodistuksista kirjattu 100 miljoonan markan tappio koostuu pääosin korkojohdannaisten toteutumattomista arvostustappioista, joita vastaavia joukkolainasalkun arvonnousuja ei voimassa olevien ohjeiden mukaan kirjata tulosaikavaihteisesti.

Valuuttatoiminnan kate, 146 miljoonaa markkaa, jäi noin kolmanneksen edellisvuotista alemmalle tasolle, kun ensimmäisen neljänneksen kate jäi heikoksi. Lisäksi usko Euroopan rahaliiton kolmannen vaiheen toteutumiseen näkyi valuuttamarkkinoiden vakautena. Tuottojen aleneminen näkyi jo vuoden 1996 valuuttakaupassa. Toisaalta asiakkaiden lukuun tehtävä ruplakauppa lisääntyi merkittävästi vuoden 1997 aikana.

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistettyjen yhtiöiden tulosta alensi ylimääräisten poistojen rasittaman Merita Kiinteistöt -konsernin tappiollinen tulos. Myös Merita Invest -konserni (entinen Sponsor-konserni) yhdistetään pankkikonserniin pääomaosuusmenetelmällä. Kehitysyhtiö Sponsor oli konsernin väli-

Merita Pankki Oy:n merkittävimmät kotimaiset tytäryhtiöt

Milj. markkaa	Liikevoitto	Taseen loppusumma
Merita Rahoitus -konserni	312	11 064
Merita Asiakasrahoitus -konserni	157	4 247
Merita Invest -konserni	150 ¹	1 421
Merita Pankkiiriliike Oy	71	109
Suomen Teollisuuspankki Oy	38	2 318
Merita Rahastoyhtiö Oy	17	47
Merita Asset Management Oy	16	30

¹ Liikearvopoiston jälkeen tulosvaikutus konsernissa -9 milj. markkaa.

aikaisessa omistuksessa vuodesta 1992. Se yhdisteltiin Meritan konsernitalinpäätökseen vuoden 1997 alusta.

Yhtiön nimi muutettiin Merita Invest Oy:ksi elokuussa, kun osa sen enemmistö-omistuksista myytiin perustetulle uudelle pääomarahastolle Sponsor Fund I Ky:lle.

Kulut

Merita Pankki -konsernin kulut vuonna 1997 olivat yhteensä 3 771 miljoonaa markkaa. Vuotta aiemmin vastaavat kulut olivat 4 566 miljoonaa markkaa. Kuluja pienentää Merita Oy:n Eläkekassan ylikatteen palautus, joka pankkikonsernin osalta vuonna 1997 oli 903 miljoonaa markkaa ja 646 miljoonaa markkaa vuonna 1996. Jos ylikatteen palautusta ei oteta huomioon Merita Pankki -konsernin kulut ovat vuoden 1997 aikana laskeneet 10 prosenttia.

Ilman ylikatteen palautusta henkilökulut ovat supistuneet henkilöstön vähentymisen vuoksi yhdeksän prosenttia edellisestä vuodesta. Muut hallintokulut ovat lähes samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Muut toimintakulut ovat supistuneet runsaan viidenneksen toimitilavuokrien ja viranomaismaksujen supistumisen vuoksi.

Poistojen jälkeen Merita Pankki -konsernin tuottojen ja kulujen suhde oli 1,86 vuonna 1997. Vuotta aiemmin vastaava suhde oli 1,49. Lukuja laskettaessa eläkekassan ylikatteen palautus on eliminoitu.

Luottotappiot

Pankkikonsernin luottotappiot vuodelta 1997 olivat nettomääräisesti 1 242 miljoonaa markkaa, mikä on lähes kolmanneksen

vähemmän kuin vuotta aiemmin. Luottotappioiden osuus saamisista ja vastuusitoumuksista oli 0,6 prosenttia.

Aiemmin kirjattuja luottotappioita palautui pankkikonserniin vuoden aikana 666 miljoonaa markkaa. Vuonna 1994 tehty kohdistamaton luottotappiokirjaus purettiin. Luottotappioiden nettomäärää kasvatti 500 miljoonan markan maaryhmäkohtainen kohdistettu varaus Kaakkois-Aasian talouskriisin mahdollisesti aiheuttamiin luottotappioihin.

Tytärtyhtiöiden kehitys

Merita Rahoitus Oy

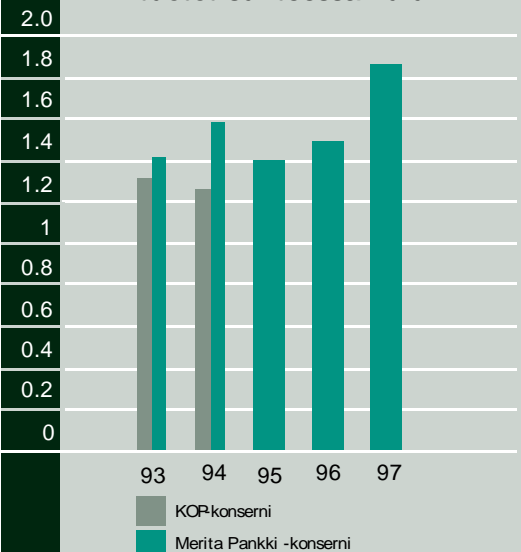
Merita Rahoitus -konsernin luottokanta oli vuoden lopussa 10,5 miljardia markkaa. Se on selvästi Suomen suurin rahoitusyhtiö. Merita Rahoituksen osakkuusyhtiö Estonian Industrial Leasing perusti elokuussa uuden Latvian Industrial Bank -nimisen tytäryhtiön. Merita Rahoitus on laajentanut palveluvalikoimaansa kuorma-autojen perävau- nujen vuokraukseen hankkimalla omistukseensa M-Rent Oy -nimisen yrityksen.

Merita Rahoitus ja paikallisosuuspankit sopivat joulukuussa rahoitusyhtiöpalveluiden myynti- ja markkinointiyhteistyöstä, jonka mukaan paikallisosuuspankit tarjoavat asiakkailleen yhtiön rahoituspalveluita.

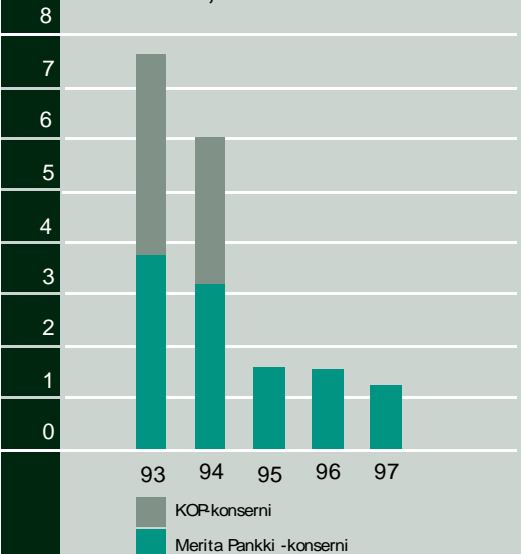
Merita Asiakasrahoitus Oy

Yksityishenkilöiden kulutusluotot lisääntyivät vuoden 1997 aikana. Merita Asiakasrahoituksen myöntämien kulutusluottojen määrä oli vuoden 1997 lopussa 4,1 miljardia markkaa. Siinä on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 miljardia markkaa.

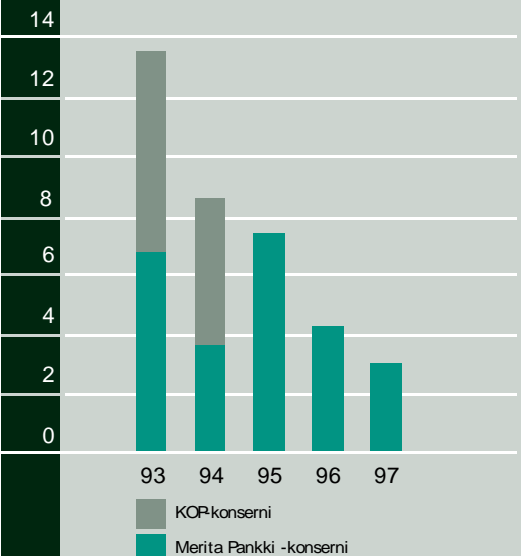
Merita Pankki -konsernin tuotot suhteessa kuluihin

Merita Pankki -konsernin luotto- ja takaustappiot, netto, mrd mk

Merita Pankki -konsernin järjestämättömät saamiset, mrd mk

Merita Asiakasrahoituksen myöntämiä kulutusluottoja on voinut vuoden 1998 tammikuusta lähtien hakea myös Internetin välityksellä.

Suomen Teollisuuspankki Oy

Suomen Teollisuuspankki otti vuonna 1997 käyttöön 1,5 miljardin markan joukkovelkakirjalainaohjelman. Vuoden aikana oli myynnissä kymmenen lainaa ja niitä merkittiin 722 miljoonalla markalla. Uusi varainhankinta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 25 prosenttia.

Suomen Teollisuuspankin luotonanto oli vuoden 1997 lopussa 1,6 miljardia markkaa. Uusia luottoja myönnettiin 690 miljoonaa markkaa, mikä on 49 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Teollisuuspankin aputoiminimeksi rekisteröitiin kesäkuussa Merita Kuntapankki.

Merita Asset Management Oy

Instituutioasiakkaiden varallisuudenhoitoon erikoistuneen Merita Asset Managementin hoidossa oleva asiakasvarallisuus oli vuoden 1997 lopussa 2,8 miljardia markkaa täydellä valtakirjalla ja neuvontapohjalla 9,6 miljardia markkaa. Sen lisäksi oli hoidettavana Merita Rahastoyhtiön rahastojen salkut.

Merita Rahastoyhtiö Oy

Rahastojen merkitys pankin liiketoiminnassa on kasvanut asiakkaiden ohjatessa varojaan pankkitalletusten ohella vaihtoehtoihin sijoituskohteisiin. Merita Rahastoyhtiö vahvisti asemiaan Suomen markkinoilla vuoden 1997 aikana. Sen markkinaosuus

Suomeen rekisteröidyistä rahastoista oli vuoden lopussa 27 prosenttia.

Yhtiön hallinnoimien 15 Suomeen rekisteröidyn sijoitusrahaston markkina-arvo oli vuoden 1997 lopussa 5,0 miljardia markkaa. Vuotta aiemmin vastaava arvo oli 2,9 miljardia markkaa.

Merita Rahastoyhtiö toi syksyllä markkinoille neljä uutta kansainvälistä rahastoa, Merita Maaailman, Merita Euroopan, Merita Amerikan ja Merita Aasian. Samassa yhteydessä J.P. Morgan Investment Management Inc. tuli rahastoyhtiön yhteistyökumppaniksi kansainvälisten sijoituspalvelujen alalla.

Merita Rahasto Oy:n nimi muutettiin heinäkuun lopussa sijoitusrahastolain muutoksen mukaisesti Merita Rahastoyhtiö Oy:ksi.

Merita Pankkiiriliike Oy

Vilkas osakevaihto pörssissä heijastui Merita Pankkiiriliikkeen myönteiseen kehitykseen. Merita Pankkiiriliikkeen osuus Helsingin Pörssin osakevaihdosta vuonna 1997 oli 15 prosenttia. Osuudellaan se oli pörssin suurin välittäjä.

Merita Corporate Finance Oy

Merita Corporate Financen toiminnan pääosan muodostivat edelleen osakerahoituksen järjestäminen sekä yrityskauppoihin, sulautumisiin, yritys- ja pääomarakenteisiin liittyvät neuvontatehtävät. Yhtiöllä oli vuoden aikana 50 toimeksiantoa. Asiakkaina olivat pääasiassa suuret ja keskisuuret kotimaiset yhtiöt. Merita Corporate Financen toiminta ja kannattavuus kehittyivät edelleen suotuisasti ja kasvua oli erityisesti

yritysjärjestelytoimeksiannoissa. Se säilytti vahvan asemansa osakerahoitusmarkkinoilla toimien kotimaisena pääjärjestäjänä muun muassa Rautaruukin, Rauman ja YIT:n emissioissa.

Henkilöstö

Merita Pankki -konsernin henkilöstömäärä oli vuoden 1997 lopussa 12 703, mikä on 1 879 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Jos henkilömäärästä vähennetään vuoden alusta pankkikonsernin yhdistellyn Merita Invest -konsernin (entinen Sponsor-konserni) henkilömäärä, oli pankkikonsernin henkilömäärä vuoden 1997 lopussa 12 130 henkilöä ja vuotta aiemmin 12 853.

Tase

Merita Pankki -konsernin tase kasvoi vuoden aikana 26 miljardia markkaa ja oli vuoden 1997 lopussa vajaat 294 miljardia markkaa. Tasekasvun syynä oli lähinnä syksyn 1997 koronnousua seuranneet sekä pankin että asiakkaiden korko- ja likviditeettiasemien säästötoimenpiteet, jotka kasvattivat lyhyitä rahamarkkinasijoituksia ja -velkoja. Valuuttamääräisten erien markkavasta-arvot kasvoivat erityisesti dollarin vahvistumisen myötä.

Raha- ja pääomamarkkinasijoitusten osuus taseesta nousi 36 prosenttiin ja vastaava raha- ja pääomamarkkinavelkojen osuus oli vuoden päättyessä 44 prosenttia. Luotonanto oli vuodenvaihteessa vajaat 150 miljardia markkaa. Sen osuus taseesta laski runsaaseen 50 prosenttiin ja talletusten osuus huomattavasta kasvusta huoli-

matta 46 prosenttiin eli runsaaseen 134 miljardiin markkaan. Oman pääoman osuus taseesta säilyi runsaassa viidessä prosentissa.

Luotonanto

Luotonanto kasvoi vuoden 1997 aikana hieman nousten vajaaseen 150 miljardiin markkaan. Kotimainen luotonanto supistui kilpailuilla markkinoilla noin neljällä miljar-

dilla markalla, 132 miljardiin markkaan. Erityisesti kotimainen valuuttamääräinen luotonanto supistui edelleen voimakkaasti alhaisen markkakorkotason vaikutuksesta ollen vuoden vaihteessa enää runsaat 10 miljardia markkaa. Ulkomainen luotonanto sen sijaan kasvoi kolmanneksella vuoden 1997 aikana osittain valuuttaluottojen markkavasta-arvojen nousun ja osittain kaupan rahoituksen lisääntymisen seurauksena.

Ulkomaisen luotonannon osuus pankkikonsernin luotonannosta on runsaat kymmenen prosenttia.

Luotonanto kotimaisille yrityksille ja yhteisöille on supistunut edelleen ja sen osuus luotonannosta laski 42 prosenttiin, kun mukaan ei oteta leasingkohteita, rahotusta pankkikonserniin kuulumattomille Merita-konsernin yhtiöille eikä reposaamisia. Kotitalouksien osuus luotonannosta nousi 46 prosenttiin eli 65 miljardiin markkaan. Kotitalouksien asuntoluottojen määrä kasvoi vilkastuneen asuntokaupan ansiosta lievästi nousten lähes 42 miljardiin markkaan.

Merita Pankin markkinaosuus kotimaisista markkaluotoista oli vuoden vaihteessa 42,6 prosenttia eli 1,3 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tytär-yhtiöille myönnetty luotonanto ei ole markkinaosuustilastoinnin piirissä. Merita Pankki välittää myös Merita Asiakasrahoituksen kulutusluottoja. Sen luottokanta kasvoi vuonna 1997 neljänneksen runsaaseen neljään miljardiin markkaan.

Luottoriskit

Konsernin järjestämättömien saamisten kanta on jo pitkään ollut selvästi laskevalla uralla. Tällä hetkellä valtaosa järjestämättömistä saamisista on konkurssitaustaisia. Näihin sisältyvä luottotappioiden katettu luottotappiovarauksin. Tulevien vuosien luottotappioiden arvioinnissa keskeisiä välineitä ovat perinpohjainen asiakastuntemus sekä Suomen kansantalouden nykytilan ja tulevan kehityksen huolellinen analysointi. Kansantalouden positiivisten näkymien ja tehty-

Merita Pankki -konsernin varat 31.12.

Mrd markkaa	1997	1996	Muutos
Markkaluotot	112,4	112,8	-0,5
Valuuttaluotot	26,5	25,4	1,1
Leasingkohteet	4,1	4,3	-0,2
Reposaamiset	0,0	0,3	-0,3
Luotot Merita-konsernin yhtiöille ¹	4,7	4,3	0,4
Taselainaus	1,8	2,4	-0,5
./.. kohdistamattomat luottotappiot	-	-0,2	0,2
Luotonanto ²	149,5	149,3	0,2
Saamiset luottolaitoksilta	54,2	43,3	10,9
Luovutettavaksi tarkoitetut saamistodistukset	34,6	20,3	14,2
Muut saamistodistukset	12,9	12,5	0,4
Merita-konsernin yhtiöiden saamistodistukset ¹	3,4	4,5	-1,1
Raha- ja pääomamarkkinasijoitukset	105,1	80,7	24,4
Osakkeet	1,7	2,9	-1,2
Osakkeet tytär- ja osakkuusyhtiöissä	15,1	16,6	-1,5
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	14,1	10,8	3,3
Käteiset varat	3,7	3,0	0,7
Muut	4,8	4,3	0,5
Muut varat	22,6	18,1	4,5
Yhteensä	294,0	267,6	26,4
joista ulkomaisia			
luotonanto	17,6	13,3	4,3
raha- ja pääomamarkkinasijoitukset	60,0	48,9	11,1

¹ Saamisia pankkikonserniin kuulumattomilta Merita-konsernin yhtiöiltä.

² Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä leasingkohteet.

Luottamus ja kumppanuus ovat asiakassuhteen peruslähtökohtia. Yritystutkija Jyrki Tarkiainen (vas.) ja johtaja Matti Hautala (oik.) tapaavat asiakkaitaan säännöllisesti. Kojaltek-yhtiöiden hallituksen puheenjohtaja Arvo Viinonen kertoo yhtiöidensä tulevaisuudensuunnitelmista.

jen riskikartoituskerrosten perusteella pankin asiakaskunnan kannattavuuskehityksen uskotaan edelleen jatkuvan positiivisena. Tämä koskee luonnollisesti myös riskiasiakkaita.

Kansainvälisten asiakasriskien osalta Meritan sopimuskumppaneina ovat pääasiassa ulkomaiset pankit. Riskejä näiltä osin rajoitetaan maa- ja pankkiriskianalyysin ja hyväksymällä sopimuskumppaneiksi vain riittävän vahvoja osapuolia. Kaakkois-Aasian saamiseen vuonna 1997 tehdyn 500 miljoonan markan luottotappiovarauksen arvioidaan nykytietämyksen valossa olevan riittävä.

Mikäli yleisessä toimintaympäristössä ei tapahdu merkittäviä, yllättäviä negatiivisia muutoksia, luottotappioiden odotetaan lähitulevaisuudessa pysyvän nykyisellä, kohdullisella tasollaan tai jopa laskevan hie-

Järjestämättömät ja muut matalatuottoiset saamiset

Talouden elpyminen ja aktiivinen järjestämättömien erien hallinta pienensivät järjestämättömiä saamisia vajaat 1,3 miljardia markkaa. Ne olivat vuoden 1997 lopussa runsaat

Merita Pankin markkinaosuudet, %

	31.12. 1997	31.12. 1996
Markkatalletukset	40,7	40,7
Valuuttatalletukset	72,9	70,2
Talletukset yhteensä	42,0	42,0
Markkaluotot	42,6	43,9
Valuuttaluotot	46,6	63,5
Luotot yhteensä	42,8	45,5

2,9 miljardia markkaa. Kotitalouksien järjestämättömät saamiset pienenivät puoli miljardia markkaa ja niiden kokonaismäärä oli vuoden lopussa runsaat miljardi markkaa.

Merkittävä osa järjestämättömistä saamisista liittyy konkursseihin tai niitä vastaaviin tilanteisiin. Niiden kanta alenee edelleen hitaasti sitä mukaa, kun vakuutena olevaa varallisuutta realisoidaan. Toisaalta luottotappiot on jo niistä parhaan arvion mukaan kirjattu.

Nolla- ja muut matalakorkoiset saamiset (marginaali nolla tai negatiivinen ja korko

kolme prosenttia tai sen alle) supistuivat 1,5 miljardia markkaa runsaaseen 2,8 miljardiin markkaan. Luvuissa ei ole huomioitu Merita-konsernin yhtiöille myönnettyjä luottoja. Aiemmasta käytännöstä poiketen matalakorkoisista saamisista on eliminoitu luotot, joiden hinnoitteluperusteena on vastaava talletus. Tästä johtuen matalakorkoisten saamisten määrä supistui runsaat 0,5 miljardia markkaa. Nollakorkoisia luottoja oli 1,3 miljardia markkaa eli vajaat 0,6 miljardia edellisvuotta vähemmän. Matalakorkoinen rahoitus Merita-konsernin yhtiöille

Merita Pankki -konsernin luotonanto 31.12.

Mrd markkaa	1997	1996	Muutos
Yritykset	48,7	53,7	-5,1
Teollisuus	14,9	17,2	-2,3
Rakentaminen	2,2	2,7	-0,5
Kauppa, majoitus ja ravitsemus	9,1	11,0	-1,9
Kiinteistösijoitus	7,5	7,2	0,3
Muut	15,0	15,7	-0,6
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,1	0,2	-0,1
Julkisyyhteisöt	1,8	1,8	-0,0
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	8,1	7,9	0,2
Kotitaloudet	65,1	64,5	0,6
Ulkomaat	17,0	12,5	4,5
Leasingkohteet	4,1	4,3	-0,2
Reposaamiset	-	0,3	-0,3
Luotot Merita-konsernin yhtiöille ¹	4,7	4,3	0,4
./.. kohdistamattomat luottotappiot	-	-0,2	0,2
Yhteensä ¹	149,5	149,3	0,2
Kotitalouksien luotoista			
asuntoluotot ²	41,9	40,4	1,5
kulutusluotot	12,1	11,7	0,4
opintoluotot	4,3	4,5	-0,3
muut luotot	6,8	7,8	-1,0

¹ Saamisia pankkikonserniin kuulumattomilta Merita-konsernin yhtiöiltä.

² Sisältää vapaa-ajan asuntojen luotonuksen.

supistui vuoden aikana runsaasta kolmesta miljardista markasta vajaaseen 1,7 miljardiin markkaan ja tästä oli nollakorkoisia vuoden 1997 lopussa vajaat 300 miljoonaa markkaa.

Pankkikonsernin saamisten turvaamiseksi hankittu omaisuus pieneni noin kahdesta miljardista markasta vajaaseen 200 miljoonaan markkaan, mikä johtuu pääosin siitä, että vuoden 1997 alusta tähän omaisuuserään aiemmin sisältyneet Merita Invest Oy:n (entinen Sponsor Oy) osakkeet luokiteltiin varsinaiseen liiketoimintaan sisältyviksi osakesijoituksiksi. Starckjohann-konsernin omistuksen uudelleenjärjestelyt alensivat saamisten turvaamiseksi hankittua omaisuutta runsaalla 300 miljoonalla markalla.

Raha- ja pääomamarkkinasijoitukset

Kaupankäynnin kohteena olevien saamistodistusten määrä ja saamiset luottolaitoksilta kasvoivat voimakkaasti syksyn aikana asiakkaiden ja pankin säädellässä likviditeetti- ja korkoasemiaan markkinakorkojen noustessa ja pankin parantuneen markkalikviditeetin seurauksena. Kasvu kanavoitui pankkien ja valtion liikkeeseen laskemiin saamistodistuksiin ja markkamääräisiin saamisiin ulkomaisilta luottolaitoksilta.

Talletukset

Pankkikonsernin talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä nousivat vuoden 1996 lopusta runsaat kuusi miljardia markkaa ja olivat vuoden 1997 lopussa runsaat 134 miljardia markkaa. Talletusten kasvu kuvastaa yritysten ja yhteisöjen sekä kotitalouksi-

en parantunutta likviditeettitilannetta ja perinteisen tallettamisen vankkaa asemaa lisääntyneestä rahasto- ja vakuutussäästämisestä huolimatta.

Markkamääräiset talletukset kasvoivat noin kolme miljardia markkaa. Markkamääräiset käyttelytilit, sekkilitilil mukana lukien,

kasvoivat tasaisesti koko vuoden ja niiden osuus koko markkamääräisestä talletuskannasta oli vuodenvaihteessa 62 prosenttia. Markkamääräiset määräaikaist talletukset pysyivät edellisvuoden lopun tasolla ollen vuoden vaihteessa runsaat 41 miljardia markkaa. Korkotason laskun seurauksena

Merita Pankki -konsernin velat ja oma pääoma 31.12.

Mrd markkaa	1997	1996	Muutos
Verottomat markka			
- shekki- ja muut käyttelytilit	42,8	40,6	2,2
- määräaikaist- ja muut talletukset	32,0	27,6	4,4
Verolliset markka			
- shekki- ja muut käyttelytilit	30,7	27,5	3,2
- määräaikaist- ja muut talletukset	13,2	20,1	-6,9
Valuuttatalletukset	15,5	12,3	3,2
Talletukset	134,2	128,0	6,1
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	11,2	10,2	1,0
Velat luottolaitoksille	55,1	40,0	15,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	48,5	47,0	1,5
Velat, joilla huonompi etuoikeus	11,4	11,0	0,4
Velat Merita-konsernin yhtiöille ¹	1,9	1,3	0,5
Raha- ja pääomamarkkinavelat	128,1	109,5	18,6
Siirtovelat ja ennakkomaksut	9,5	8,2	1,3
Muut	7,0	8,1	-1,1
Muut velat	16,5	16,3	0,2
Velat yhteensä	278,7	253,8	24,9
Pääomasijoitukset	3,8	4,1	-0,3
Muu sidottu oma pääoma	8,2	8,5	-0,2
Vapaa oma pääoma	3,2	1,2	2,0
Oma pääoma	15,2	13,7	1,5
Velat ja oma pääoma yhteensä	294,0	267,6	26,4
joista ulkomaisia talletukset	4,5	3,9	0,6
raha- ja pääomamarkkinavelat	67,3	59,8	7,4

¹ Velkoja pankkikonserniin kuulumattomille Merita-konsernin yhtiöille.

painopiste siirtyi verovapaisiin talletuksiin huolimatta siitä, että viimeisetkin peruskorkoon sidotut verovapaat määräaikaistalletukset erääntyivät vuoden 1997 lopussa. Muut markkatalletukset supistuivat yli kaksi miljardia markkaa. Verovapaiden talletusten osuus pankkikonsernin markkatalletuksista nousi neljä prosenttiyksikköä 63 prosenttiin.

Valuuttatalletukset kasvoivat runsaat kolme miljardia markkaa yli 15 miljardiin markkaan. Niiden osuus koko talletuskannasta oli vuoden vaihteessa vajaat 12 prosenttia.

Merita Pankin markkinaosuus kotimaisista markkatalletuksista oli 40,7 prosenttia vuoden 1997 lopussa eli sama kuin vuotta aiemmin. Kotimaisten valuuttatalletusten markkinaosuus kasvoi 72,9 prosenttiin verrattuna vuoden 1996 lopun 70,2 prosenttiin. Markkatalletuksista kotitalouksien osuus oli 74 prosenttia, yritysten ja yhteisöjen 21 prosenttia ja julkisyhteisöjen alle viisi prosenttia.

Raha- ja pääomamarkkinavelat

Siltä osin, kuin talletukset ja oma pääoma eivät kata konsernin luotonantoa ja sijoituksia, hankitaan rahoitus raha- ja pääomamarkkinoilta. Lisäksi sekä pankin että asiakkaiden likviditeetti- ja korkoasemien sopeuttaminen vaikuttaa raha- ja pääomamarkkinavelkojen määrään.

Raha- ja pääomamarkkinavelat kasvoivat vuoden 1997 aikana vajaat 19 miljardia markkaa ja nousivat 128 miljardiin markkaan raha- ja pääomamarkkinasijoitusten lisääntyessä samaan aikaan yli 24

miljardia markkaa. Pääosa kasvusta kohdistui velkoihin luottolaitoksille. Varainhankinta kotimaisilta raha- ja pääomamarkkinoilta oli vuoden 1997 lopussa 61 miljardia markkaa, josta sijoitustodistusten osuus oli vajaat 35 miljardia markkaa. Raha- ja pääomamarkkinaveloista 54 prosenttia oli valuuttamääräistä.

Talletusten lisäksi markkamääräinen varainhankinta tapahtuu pääosin kotimaisilta raha- ja pääomamarkkinoilta. Merita Pankilla on kahden miljardin markan määräinen kotimainen Medium Term Note -ohjelma, jonka puitteissa voidaan laskea liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja sekä tukku- että vähittäismarkkinoille. Lisäksi pankilla on kaksi kahden miljardin markan jatkuvamerkintäistä joukkovelkakirjalainaa tukkumarkkinoille. Niiden puitteissa oli velkakirjoja liikkeessä vuoden 1997 lopussa yhteensä 1,4 miljardia markkaa.

Valuuttamääräinen varainhankinta muodostuu talletuksista kotimaisilta ja ulkomaisilta luottolaitoksilta sekä velkaemissioista ja luotoista kansainvälisillä raha- ja pääomamarkkinoilla. Meritan tärkeimmät velkakirjaohjelmat ovat kahden miljardin euron määräinen Euro Medium Term -ohjelma, jonka puitteissa liikkeelle laskettuna oli vuoden lopussa 3,6 miljardia markkaa ja 2,5 miljardin dollarin määräinen Euro Commercial Paper -ohjelma, jonka puitteissa oli vastaavasti liikkeellä vajaat 100 miljoonaa markkaa. Lähialuestrategiansa mukaisesti Merita Pankki laskee liikkeelle myös pienehköjä Eestin kruunu ja Latvian lati -määräisiä joukkovelkakirjalainoja huutokaupattavaksi paikallisilla mark-

kinoilla.

Merita Pankki luopui helmikuussa vuonna 1997 mahdollisuudesta käyttää valtion takauksia oman pääoman ehtooselle varainhankinnalle. Valtion vuonna 1993 tekemän periaatepäätöksen mukaan se olisi erikseen tehtävällä päätöksellä taannut tai muuten tukenut Suomen Yhdyspankin ja Kansallis-Osake-Pankin yhteensä 2,8 miljardin markan markkinaehtoista pääomahankintaa. Tämän periaatepäätöksen mahdollistamia takauksia ei koskaan haettu.

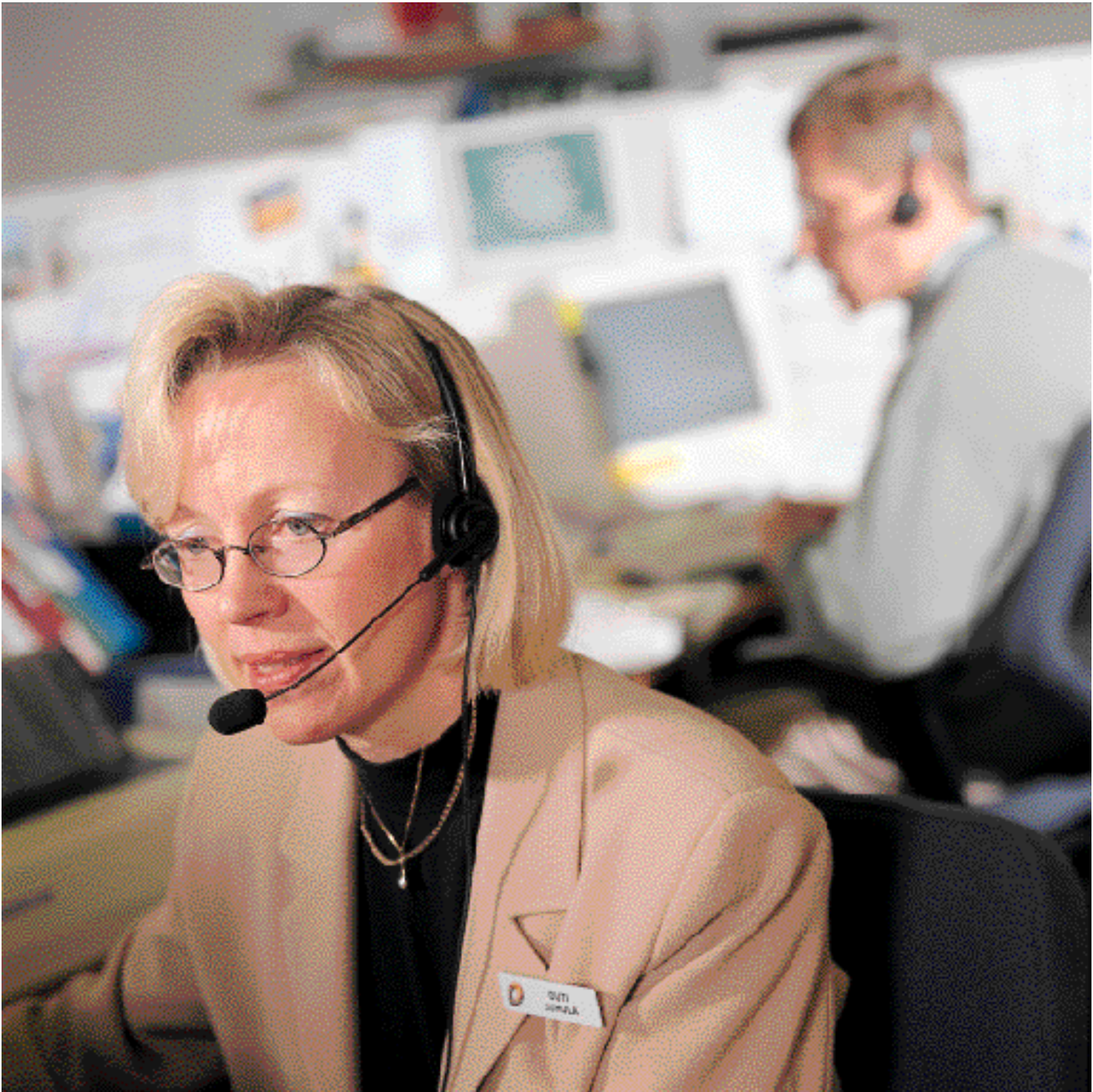
Oma pääoma

Pankkikonsernin taseen oma pääoma kasvoi tuloksen parantumisen vuoksi ja oli vuoden 1997 lopussa runsaat 15 miljardia markkaa, josta summasta pääomatodistuksia oli 3,8 miljardia markkaa. Vuotta aikaisemmin vastaavat luvut olivat 13,7 miljardia markkaa ja 4,1 miljardia markkaa.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Annetut sitoumukset

Pankkikonsernin annetut sitoumukset kasvoivat vuoden 1997 aikana 2,4 miljardia markkaa 51,3 miljardiin markkaan. Takauskanta pieneni 11 prosenttia lähinnä työeläkevarojen takaisinlainauksen vähenemisen ja muun lainatauskysynnän vähäisyyden seurauksena. Luottolupaukset kasvoivat erityisesti pankin ulkomaisissa toimipisteissä. Luottolupausten määrä lähes kaksinkertaistui vajaaseen 12 miljardiin markkaan. Pääosa kasvusta johtuu pohjoismaisille asiakkaille myönnettyistä syndikoituista luotoista.

Merita Pankki on laajentanut pankkipalveluiden saatavuutta muun muassa kehittämällä puhelinpalveluitaan. Outi Juhola työskentelee pankin valtakunnallisessa puhelinpalvelussa, joka on asiakkaiden käytettävissä arkipäivisin klo 8–20.

Johdannaispöimukset

Merita käyttää johdannaisia sekä suojautumiseen korko-, valuuttakurssi- ja osakekurssiriskeiltä että kaupankäyntitarkoituksiin.

Suojaamistarvetta syntyy sekä vähittäis- että yritysasiakkaiden luottojen ja talletusten eripituisista uudelleenhinnoittelujaksoista. Varsin usein suojaamistransaktiot liittyvät myös sijoitussalkkuihin ja pitkäaikaiseen varainhankintaan tukkumarkkinoilta. Rakenteellisten riskien hallinnassa käytetään koronvaihtosopimuksia lähinnä kokonaiskorkopositioiden hallintaan, kun taas pitkäaikaisessa varainhankinnassa ja sijoitussalkujen hoidossa käytetään valuuttan- ja koronvaihtosopimuksia kohdistettuna suojauksina likviditeetin ja korkopositioiden hallintaan. Trading-toiminnassa suojaudutaan pääasiassa asiakasliiketoiminnan aiheuttamilta riskeiltä.

Merita käy kauppaa erilaisilla johdannaisilla ja käteisinstrumenteilla myös asiakaslähtöisesti. Asiakaspositioiden suojaamisen lisäksi trading-toiminto ottaa omia positioita korko- ja valuuttakurssinäkemysensä mukaisesti riskienhallintavaliokunnan vahvistamien kokonaisriskilimiittien puitteissa. Merita on markkinatakaaja markkamääräisten koronvaihtosopimusten, optioiden, korkoterminien ja obligaatiofutuuriin kaupassa sekä valuuttaterminien ja -optioiden kaupassa.

Osakejohdannaisia käytetään sekä suojaamistarkoituksessa että lyhyen tähtäimen kurssimuutosten hyödyntämistarkoituksessa. Pitkäaikaisia osakeomistuksia on suo-

jattu kurssimuutoksilta käyttämällä optio- ja termiinisopimuksia. Trading-toiminnassa osakeoptio-, termiini- ja futuurisopimuksia käytetään myös aktiiviseen position ottoon.

Merita toimii johdannaismarkkinoilla ainoastaan vastapuolille vahvistettujen limiittien puitteissa. Limiitit vahvistetaan normaalin luottopäätösmentettelyn mukaisesti.

Sivulla 34 esitettyssä taulukossa johdannaisien nimellisarvot eivät kuvasta osapuolten välisiä todellisia suorituksia eivätkä Meritan herkkyyttä luotto- tai markkinariskeille. Riskipainot on laskettu valvontaviranomaisia varten ja niiden avulla määritellään johdannaisien luottovasta-arvot. Luvut lasketaan alkuperäisen hankinta-arvon menetelmän mukaisesti. Riskipainon laskemisessa käytetään kerrointa, joka perustuu sopimuksen luonteeseen ja keston.

Rahoitus- ja markkinariskien hallinta

Rahoitus- ja markkinariskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, ettei taseen ja kassavirtojen rakenteesta aiheudu liiallisia riskejä Merita-konsernille.

Meritan taseriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa korkojen ja valuuttakurssien muutoksien mahdollisesti aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia konsernin tulokseen, parantaa liiketoiminnan kannattavuutta riskienhallintavaliokunnan hyväksymien linjausten mukaisesti sekä valvoa trading-toiminnassa tapahtuvaa riskinottoa. Valuuttakurssi-, ja korko- ja maksuvalmiusriskien määrää ja riskikeskittymiä tarkkaillaan ja valvotaan säännöllisesti.

Jällelrahoitusriski

Yksi Meritan riskien hallinnan tavoitteista on huolehtia juoksevista jällelrahoitustarpeista, kuten erääntyvien tai nostettavien varojen korvaamisesta uusilla sekä mahdollisten lisärahoitustarpeiden kattamisesta. Tavoitteena on tasapainottaa maturiteettija-

Merita Pankki -konsernin annetut sitoumukset 31.12.

Mrd markkaa	1997	1996	muutos
Takaukset	24,9	28,3	-3,4
Vekselivastuut	1,5	0,7	0,7
Pantit	0,1	0,1	-0,1
Luottolupaukset	11,8	6,2	5,6
Muut peruuttamattomat sitoumukset	9,8	10,4	-0,6
Sitoumukset Merita-konsernin yhtiöille ¹	3,3	3,2	0,1
Annetut sitoumukset yhteensä	51,3	48,9	2,4

¹ Annetut sitoumukset pankkikonserniin kuulumattomille Merita-konsernin yhtiöille.

Merita Pankki -konsernin johdannaissopimukset 31.12.1997

<i>Mrd markkaa</i>	Johdannaiset yhteensä	Kaupankäynti-johdannaisten nimellisarvo	Suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaisten nimellisarvo	Riskipainotettu arvo	Luottovasta-arvo
Korkojohdannaiset					
Termiinisopimukset	1 540,0	1 540,0	–	1,2	
Koronvaihtosopimukset	418,9	395,3	23,6	1,3	
Optiosopimukset	52,8	52,8	–	0,0	
Futuurit	16,1	16,1	–	–	
Yhteensä	2 027,8	2 003,2	23,6	2,5	13,6
Valuuttajohdannaiset					
Termiinisopimukset	314,1	81,1	232,9	2,2	
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	14,8	8,1	6,7	0,7	
Optiosopimukset	28,7	28,7	–	0,1	
Yhteensä	357,5	117,9	239,6	2,9	10,3
Osakejohdannaiset	2,2	2,1	0,1		
Johdannaiset yhteensä	2 387,5	2 123,1	263,4	5,4	24,0

kaumat sekä varmistaa vakaa ja monipuolinen rahoitusrakenne.

Riskienhallinta seuraa jälleenrahoitusriskien kehitystä ja raportoi taseriskiryhmälle ja riskienhallintavaliokunnalle sekä niiden välityksellä edelleen johtokunnalle. Lisäksi riskienhallinta huolehtii kansainvälisestä pitkäaikaisesta varanhankinnasta vastaavan yksikön kanssa konsernin maksuvalmiusvarannosta, joka on käytettävissä likviditeettiasemassa tapahtuvien odottamattomien muutosten kattamiseksi.

Lyhytaikaista likviditeettiä ja maksuvalmiusriskiä tarkkaillaan päivittäin erikseen markka- ja valuuttamäärien erien osalta. Lyhytaikainen likviditeetti raportoidaan sekä 10 että 30 päivän eräntyvinä kassavirtaen-

nusteina sekä päivittäisinä ennusteina 14 päivältä. Nämä palvelevat pääosin päivittäisen riskienhallinnan tarpeita, mutta antavat johdolle kuvan likviditeettitilanteen muutoksista. Lisäksi operatiivista kassanhallintaa varten rahamarkkinaosastolla on käytettävissään päivittäiset kassavirtaennusteet, maturiteettijakaumat ja konsernin riskienhallinnan koko tietovarasto.

Korkoriski

Meritan korkoriskien hallinnan tarkoituksen on rajoittaa ennalta arvaamattomien korkotason muutosten vaikutusta kannattavuuteen sekä kasvattaa nettokorkokatetta ja arvopaperitoiminnan katetta korkopositiota säätelemällä. Korkoherkkyys syntyy pää-

asiassa siitä, että taseen markkinaehtoisesti hinnoiteltavien ja muiden saatavien ja velkojen määrä vaihtelee aika ajoin (viitekorkoriski) tai että markkinakorkoehtoisten varojen ja velkojen uudelleenhinnoittelujakauma ei ole tasapainossa (uudelleenhinnoitteluriski).

Meritan korkoriskien hallinta jakautuu rakenteellisen riskin ja trading-riskin hallintaan:

Rakenteellista korkoriskiä valvotaan ja mitataan lähinnä sen perusteella, millainen vaikutus korkotason muutoksilla on konsernin rahoitustoimintakatteeseen. Riskin mitaamisessa käytetään sekä staattista että dynaamisia analyysejä ja vaihtoehtoisia tulemia (skenaarioita). Staattinen herkkyys-

Merita Pankki -konsernin korkoriskipositio 31.12.1997

<i>Mrd markkaa</i>	Yhteensä	Alle 3 kk	3–6 kk	6–12 kk	1–2 v	2–5 v	Yli 5 v
Saamiset							
Markkamääräiset							
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	15,1	10,2	1,3	0,8	0,1	0,1	2,8
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	118,2	42,3	14,1	15,8	7,4	13,6	25,1
Saamistodistukset	39,5	32,7	0,6	0,4	1,8	2,3	1,6
Osakkeet	16,5	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	15,1
Muut saamiset	17,0	11,3	0,4	0,3	0,5	0,5	4,0
Markkamääräiset yhteensä	206,3	97,9	16,4	17,2	9,8	16,4	48,6
Ulkomaan rahan määräiset							
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	41,8	29,0	6,4	6,0	0,1	0,3	0,0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	27,3	18,9	5,2	0,9	0,8	1,1	0,4
Saamistodistukset	11,4	8,4	0,3	0,7	1,3	0,8	0,0
Osakkeet	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Muut saamiset	7,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Ulkomaan rahan määräiset yhteensä	87,7	62,5	11,9	7,6	2,1	2,1	1,5
Saamiset yhteensä	294,0	160,3	28,3	24,8	11,9	18,5	50,0
Taseen ulkopuoliset erät							
Markkamääräiset	1 185,4	345,4	384,0	307,9	117,1	21,0	10,0
Ulkomaan rahan määräiset	1 169,6	417,5	299,4	328,0	94,9	16,4	13,4
Velat							
Markkamääräiset							
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	7,8	6,3	0,1	1,5	0,0	0,0	0,0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	129,0	104,7	6,3	10,0	4,9	3,0	0,1
Joukkovelkakirjat	5,1	1,3	0,0	0,3	0,6	2,5	0,4
Sijoitus- ja yritystodistukset (CDt ja ECPt)	34,7	19,3	6,5	8,8	0,0	0,0	0,0
Muut velat	24,1	8,6	2,2	0,0	0,0	0,0	13,3
Markkamääräiset yhteensä	200,7	140,2	15,1	20,5	5,5	5,5	13,8
Ulkomaan rahan määräiset							
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	47,3	39,6	4,7	2,5	0,3	0,0	0,0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	16,5	15,3	0,6	0,3	0,1	0,2	0,1
Joukkovelkakirjat	4,8	1,8	0,3	0,2	0,2	2,3	0,0
Sijoitus- ja yritystodistukset (CDt ja ECPt)	4,7	2,7	0,9	1,1	0,0	0,0	0,0
Muut velat	20,0	11,3	0,3	1,6	1,3	5,2	0,2
Ulkomaan rahan määräiset yhteensä	93,3	70,6	6,9	5,7	1,9	7,8	0,4
Velat yhteensä	294,0	210,8	22,0	26,2	7,4	13,3	14,2
Taseen ulkopuoliset erät							
Markkamääräiset	1 190,3	338,3	372,9	338,8	110,7	16,4	13,2
Ulkomaan rahan määräiset	1 164,1	420,1	290,9	328,8	100,0	14,0	10,4

analyysi mittaa yhden prosenttiyksikön suuruisen välittömän ja pysyvän markkinakorkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen olettaen, että taseen rakenne ja muut viitekorot pysyvät muuttumattomina. Näin mitattuna pankkikonsernin markkamääräinen korkokateherkkyys edellään mainituin oletuksin oli vuoden 1997 lopussa ainoastaan 95 miljoonaa markkaa. Korkokateherkkyys muissa valuutoissa oli yhteensä 308 miljoonaa markkaa olettaen, että korkotason muutos on joka valuutan osalta pankille negatiivinen. Riskienhallintatoiminto raportoi rakenteellisesta korkoriskistä ja siinä tapahtuvista muutoksista säännöllisesti taseriskiryhmälle ja riskienhallintavaliokunnalle. Riskienhallintavaliokunta määrittelee riskiposition tavoitetason.

Trading-korkoriskiä rajoitetaan erillisten riskienhallintavaliokunnan hyväksymien limiittien pohjalta ja mitataan käyttämällä sekä duraatioperusteista herkkyysanalyysia että VAR-analyysia. Lisäksi optioluonteisten riskien rajoittamisessa ja mittaamisessa käytetään laajempaa herkkyysanalyysia, joka ottaa huomioon myös optioiden hinnan epälineaarisuuden ja option herkkyysmuutoksille tuleville korkotason vaihteluille.

VAR-analyysi perustuu korkojen historiallisiin muutoksiin ja keskinäisiin riippuvuuksiin. Historiallisen kehityksen perusteella VAR-malli ilmoittaa 99 prosentin todennäköisyydellä trading-positioihin sisältyvien korkoherkkien erien markkina-arvon suurimman mahdollisen negatiivisen muutoksen tietyllä pitoajalla, toisin sanoen ajalla, joka tarvitaan riskin eliminoimiseen tai position sulkemiseen. Oletettu pitoaika kaikissa tra-

ding-salkuissa on kymmenen päivää. VAR-analyysien pohjalta lasketut riskitasot raportoidaan viikottain markkinariskiryhmälle ja kuukausittain riskienhallintavaliokunnalle.

Sivulla 35 esitetyssä taulukossa on esitetty Merita Pankin korkopositio vuoden 1997 lopussa. Käyttely- ja sekkilit, joita on kaikkiaan 77 miljardia markkaa, on sijoitettu lyhyimpään maturiteettiin luokkaan. 44 miljardia markkaa näistä on tilejä, joille maksetaan kiinteä yhden prosentin korko ja niitä voidaan pitää varsin pysyvinä. Taulukko on ainoastaan suuntaa antava ja kuvastaa Meritan positiota yhtenä päivänä.

Valuuttakurssiriski

Konsernin valuuttariskien hallinnan tarkoituksena on minimoida valuuttakurssien muutosten vaikutukset kannattavuuteen. Meritan valuuttakurssiriskien hallinta jakautuu niin ikään rakenteellisen riskin ja trading-riskin hallintaan. Merita Pankki-konsernilla ei ole käytännössä rakenteellista valuuttakurssiriskiä; kaikkia ulkomaisen valuutan määrisiä saatavaeria vastaa mahdollisuuksien mukaan vastaavansuuruinen samaa valuuttaa oleva velkaerä.

Pankki toimii markkinatakaajana Suomen markalla käytävässä kaupassa ja käy kauppaa muilla valuutoilla kansainvälisillä markkinoilla ja tämän toiminnan puitteissa ottaa aktiivisesti trading-positioita. Jokaiselle trading-toimintaa harjoittavalle liiketoimintayksikölle on määritelty valuuttariskilimiitit, joiden noudattamista riskienhallinta valvoo päivittäin. Limiitit noudattavat Rahoitustarkastuksen antamia ohjeita ja ovat sen valvonnan alaisia. Limiitit noudattavat myös

niiden maiden rahoitusalaan valvovien viranomaisten määräyksiä, joissa Meritalla on toimintaa ja ovat näiden valvonnan alaisia. Valvontaviranomaisten määräysten mukaan konsernin kokonaisvaluuttapositio ei saa olla suurempi kuin 30 prosenttia omista varoista eikä mikään yksittäinen valuuttapositio saa ylittää 15 prosenttia omista varoista. Sisäiset limiitit on määritelty näissä puitteissa.

Pankki käyttää valuuttooptioihin sisältyvien riskien hallinnassa laajaa herkkyysanalyysia, joka mittaa myös optioille tyyppilistä epälineaarista riskiä sekä optiosopimusten markkina-arvon herkkyyttä tuleville valuuttakurssien muutoksille ja volatilitteille.

Limiittien lisäksi kunkin yksikön sekä konsernin valuuttakurssiriskiä mitataan VAR-mallilla, joka perustuu yhden päivän position pitoaikaan ja 99 prosentin todennäköisyyteen. VAR-riski sekä VAR-mallin luotettavuudesta kertovan analyysin tulokset ilmoitetaan viikottain markkinariskiryhmälle ja kuukausittain riskienhallintavaliokunnalle.

Osakeriski

Meritan luovutettavaksi tarkoitetut osakeomistukset voidaan jakaa pitkäaikaisiin sijoituksiin sekä kaupankäynnin kohteena oleviin omistuksiin. Pankkikonsernin osakeriskien hallinta on pääosin keskitetty Partita Oy:n hoitoon. Osakeriskien valvonta on keskitetty muiden riskien tavoin konsernin riskienhallintatoimintaan.

Sekä pitkäaikaisten osakeomistusten että trading-toiminnan osakeriskiä hallitaan herkkyysanalyysien perusteella. Herkkyysanalyysissä huomioidaan myös optioiden

Matti Oivio (vas.), Marketta Priha, Vappu Säynätkari, Rauli Terho, Johanna Poikola, Tiina Halttunen, Janne Lehti ja Sirkka Wright kulkevat askeleen edellä. He suunnittelevat ja kehittävät Meritan elektronisia Solo-palveluita.

epälineaarinen luonne ja markkinavolatiliteetin muutosten vaikutukset. Herkkyyksanalyysien lisäksi osakeriskiä mitataan VAR-mallin avulla. Osakeomistusten luonteesta riippuen käytetään riskin laskennassa erilaisia osakkeiden pitoaikoja. Laskenta-perusta pitkäaikaisten omistusten riskin mittaamisessa on kolme kuukautta, lyhytaikaisiin trading-luonteisiin omistuksiin käytetään pitoaikana yhden päivän jaksoa.

Vakavaraisuus

Merita Pankki -konsernin vakavaraisuus oli vuoden 1997 lopussa 10,8 prosenttia, mikä on 0,5 prosenttiyksikköä heikompi kuin edellisen vuoden lopussa. Ensisijaisten omien varojen osuus pieneni 0,6 prosenttiyksikköä ja oli 5,9 prosenttia. Valtion pääomasijoitusta ei ole vuoden 1997 vakavaraisuuslaskelmissa huomioitu omiin varoihin.

Merita Pankki laski syyskuussa kansainvälisillä markkinoilla liikkeeseen 300 miljoonan Yhdysvaltain dollarimääräisen pääomailainan, joka lasketaan pankin ensisijaiseen vakavaraisuuspääomaan. Lainalle voidaan maksaa korkoa vain jakokelpoisista varoista. Sillä ei ole eräpäivää mutta se voidaan maksaa takaisin viranomaisten luvalla viiden vuoden kuluttua liikkeeseenlaskupäivästä. Ensimmäiseltä viideltä vuodelta pääomailainan vuotuinen kustannus vastaa kaikkien kulujen jälkeen kuuden kuukauden Libor-korkoa lisättyinä noin 0,85 prosenttiyksiköllä.

Luottokelpoisuusluokitukset

Merita Pankin luottokelpoisuusluokitus nousi huomattavasti. Joulukuussa 1997 Standard & Poor's nosti pankin pitkäaikaisten lainojen

luokitusta kahdella pykälällä BBB +:sta A:han ja lyhytaikaisten lainojen luokitusta yhdellä pykälällä A-2:sta A-1:een.

Muutoksia pankin organisaatiossa

Hallintoneuvosto valitsi pankille uuden johtokunnan 1. tammikuuta 1998 alkaen, jonka jälkeen Merita Pankin johtokuntaa kuuluvat Hans Dalborg, Carl-Johan Granvik, Karl-Olof Hammarkvist, Sven-Åke Johansson, Kalevi Kontinen, Jussi Laitinen, Arne Liljedahl, Lars G Nordström, Markku Pohjola, Pertti Voutilainen ja Claes Östberg.

Merita Investointipankista vastannut Harri Hollmén erosi pankin palveluksesta marraskuussa.

Merita Pankin vähittäispankkitoiminnas-

Merita Pankin luottokelpoisuusluokitukset

	31.12.1997	31.12.1996
Standard & Poor's:		
Pitkät lainat	A	BBB+
Lyhyet lainat	A-1	A-2
Moody's:		
Pitkät lainat	A2	A2
Lyhyet lainat	P-1	P-1
IBCA :		
Pitkät lainat	A	A
Lyhyet lainat	A1	A1
Thomson Bankwatch:		
Pitkät lainat	A+	A+
Lyhyet lainat	TBW-1	TBW-1

Merita Pankki -konsernin vakavaraisuus ¹

Milj. markkaa	1993	1994	1995	1996	1997
Tier 1 -pääoma	7 540	7 367	12 389	12 938	12 089 ²
Tier 2 -pääoma	5 600	4 642	9 078	9 500	9 818
./ vähennykset	4	29	152	210	233
Tier 3 -pääoma	-	-	-	326	219
Omat varat	13 136	11 980	21 315	22 555	21 893
Riskisijoitukset	126 552	109 280	195 989	199 002	203 477
Vakavaraisuus, %	10,4	11,0	10,9	11,3	10,8
Tier 1 -pääoma/ riskisijoitukset, %	6,0	6,7	6,3	6,5	5,9
Merita Pankki Oy:n vakavaraisuus, %	10,9	11,2	11,3	11,9	11,8

¹ Luottolaitoslain mukaan markkinariskien pääomavaade ja sen kattamiseen käytettävissä oleva Tier 3 -pääoma otetaan mukaan vakavaraisuutta laskettaessa 31.12.1996 alkaen. Muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta vakavaraisuussuhteeseen.

² Vakavaraisuutta laskettaessa valtion pääomasijoitusta, 1 726 milj. markkaa, ei ole luettu mukaan omaan pääomaan.

ta vastanneet Talletuspankin organisaatioon aikaisemmin kuuluneet kuusi piiriä lopetettiin vuoden 1997 keväällä ja niiden tehtävät siirrettiin osin 40 alueelle ja osin keskitetyille tukiyksiköille, jotka raportoivat suoraan talletuspankin johdolle. Myös Investointipankin osalta organisaatiota kehitettiin perustamalla uusi Asset Management -palvelukokonaisuus. Samalla instituutioasiakkaiden varallisuudenhoito siirtyi Talletuspankista Investointipankkiin.

Vuoden 1998 alussa voimaan tulleen MeritaNordbankenin organisaation mukaan vähittäispankkitoiminta jakautuu Suomessa kolmeen tulosvastuulliseen osaan, joihin sisältyy yhteensä 40 maantieteellistä aluetta.

Merita Pankki on tehnyt Finnfundin ja Pohjoismaiden Investointipankin kanssa sopimuksen, jonka perusteella pankki hankkii vuoden 1998 aikana enemmistöosuuden Investment Bank of Latviasta.

Merita Pankin edustustot Frankfurtissa ja Pariisissa suljettiin kesäkuun lopussa.

Pankkipalvelut Internetiin

Elektronista Solo-palvelua on voinut vuoden 1997 alusta lähtien käyttää myös Internetissä. Samalla palvelua laajennettiin niin, että asiakkaat voivat muun muassa tehdä aikatalletuksia sekä ostaa rahasto-osuuksia ja obligaatioita. Solo-sopimuksen oli vuoden 1997 loppuun mennessä tehnyt 313 000 henkilöasiakasta ja 24 000 pienyritystä. Suhteutettuna aktiiviasiakaskuntaan Merita Pankki on elektronisten palveluiden tarjoajana maailman johtavia pankkeja.

Vuoden 1998 helmikuusta lähtien Meritan ja Stockmannin asiakkailla on ollut mahdollisuus käyttää pankkien yhteisen **Merita ja Stockmannin kanta-asiakaskortin**. Tällä

Vakuutustoiminta

Merita Henkivakuutus Oy:n sijoitussidonnaisien vakuutusten maksutulo kasvoi voimakkaasti vuonna 1997. Myös yksilöllisen eläkevakuutuksen maksutulon kasvu jatkui.

Merita Henkivakuutuksen maksutulo vuodelta 1997 oli 2 856 miljoonaa markkaa, kun se vuotta aiemmin oli 3 027 miljoonaa markkaa. Maksutulo sijoitussidonnaisista vakuutuksista kasvoi viisinkertaiseksi 493 miljoonaan markkaan ja yksilöllisen eläkevakuutuksen maksutulo kasvoi yli 50 prosenttia 319 miljoonaan markkaan.

Henkivakuutuksen maksutulon kasvua jarrutti vuonna 1997 se, ettei niin sanottuja kapitalisaatiosopimuksia aktiivisesti markkinoitu yhteisöille. Konsernin kokonaisedun kannalta katsottiin järkevimmäksi keskittyä kapitalisaatiosopimuksia täysin vastaavien talletus- ja sijoitustuotteiden myyntiin.

Yhtiön vakuutustekninen vastuuvélka oli vuoden 1997 lopussa 7 007 miljoonaa markkaa. Muille kuin sijoitussidonnaisille vakuutusille lasketun 4,5 ja kapitalisaatiosopimuksille maksetun 3,0 prosentin perustekoron lisäksi annetaan yksilöllisille eläkevakuutusille 2,0, yksilöllisille henkivakuutusille 1,5 ja kapitalisaatiosopimuksille 2,7 prosentin asiakashyvitys vuodelta 1997. Tulevia asiakashyvityksiä varten siirrettiin tulosvaikutteisesti vastuuvélkaa 84,4 miljoonaa markkaa.

Merita Henkivakuutuksen osakepääomaa korotettiin toukokuussa ja joulukuussa riittävän vakavaraisuuden varmistamiseksi kasvavilla markkinoilla. Yhtiön toimintapääoma oli vuoden 1997 lopussa

kolminkertainen lakisääteiseen vähimmäismäärään verrattuna.

Maksutulolla mitattuna Merita Henkivakuutus on edelleen Suomen suurin henkivakuutusyhtiö. Sen markkinaosuus oli vuoden 1997 lopussa arviolta noin 25 prosenttia.

Tiimi on enemmän kuin osiensa summa. Eija Korhonen (vas.), Sirpa Koskipalo ja Kaisa Silvonen tarjoavat asiakkailleen parhaat henki- ja eläkevakuutusratkaisut.

Merita-sijoitusyhtymän osakesijoitukset 31.12.1997

Milj. markkaa	Kirja-arvo	Markkina-arvo ²
Merita-konserni ¹	4 089	5 453
- josta Merita Oyj	887	1 732
Partita Oy	304	336
Merita Pankki Oy	1 415	1 892
Eläkelaitokset	593	1 146
Yhteensä	4 682	6 599

¹ Ilman tytär- ja osakkuusyhtiöomistuksia ja saamisen turvaamiseksi hankittua omaisuutta.

² Ei-noteeratut osakkeet kirja-arvoon.

Sijoitustoiminta

Osakesijoitustoiminnalla oli merkittävä vaikutus Merita-konsernin vuoden 1997 tuloksen muodostumiseen. Voittoa syntyi sekä varsinaisesta kaupankäynnistä että konsernin pitkäaikaisten osakesijoitusten pienentämisestä. Osakkeista saadut myyntivoitot olivat yhteensä 2 095 miljoonaa markkaa.

Merita-sijoitusyhtymän osakesijoitusten kirja-arvo aleni vuoden aikana noin kahdella miljardilla markalla. Sijoitusyhtymään lasketaan konserniin kuuluvien yhtiöiden lisäksi myös eläkelaitokset. Eläkelaitosten osuus kirja-arvon alenemisesta oli noin puolitoista miljardia markkaa ja konsernin osuus puoli miljardia markkaa.

Konsernin osakesijoituksiin vuoden aikana sitoutunut pääoma jäi vuoden aikana keskimäärin merkittävästi edellisvuotista pienemmäksi. Osakesijoitusten kirja-arvoa kasvatti vuoden lopulla Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan sekä eräiden muiden osakkeiden siirto eläkelaitoksista konsernin omistukseen. Tältä osin osakesijoitusten tosiasiallista jälleensahoitusrasitusta pienentää Eläkekassan ylikatteen palautus konserniin kuuluville yhtiöille.

Sijoitusyhtymän osakesijoitusten markkina-arvo oli vuoden lopussa 6,6 miljardia markkaa, noin kaksi miljardia markkaa pienempi kuin vuotta aiemmin. Markkina-arvo oli vuoden lopussa noin 1,9 miljardia markkaa osakesijoitusten kirja-arvoa korkeampi. Merita-konsernin omistamien osakkeiden markkina-arvo ylitti vuoden lopussa kirja-arvon noin 1,4 miljardilla markalla. Reali-soimaton arvonnousu kohdistui pääosin vakuutusyhtiösakkeisiin.

Konserniyhtiöiden omistamien Vakuutusosakeyhtiö Sammon ja Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan osakkeiden markkina-arvo ylitti niiden kirjanpitoarvon vuoden 1997 lopussa 1 113 miljoonalla markalla. Näitä osakkeita käsiteltiin Merita-konsernin aikaisemmissa tilinpäätöksissä muina kuin luovutettaviksi tarkoitettuina osakkeina ja ne arvostettiin hankinta-arvoon. Vuodesta 1997 alkaen vakuutusyhtiösakkeet on luokiteltu luovutettaviksi tarkoitetuiksi, koska molempien yhtiöiden kanssa useaan otteeseen käydyt keskustelut yhteistyön tiivistämisestä eivät olleet johtaneet konkreettiseen tulokseen. Omistustilain muutoksella ei ollut vaikutusta osakkeiden kirjanpitoarvoon eikä vuoden 1997 tulokseen.

Eläkelaitosten omistamien osakkeiden markkina-arvo ylitti kirja-arvon runsaalla 500 miljoonalla markalla. Eläkekassa ylikatteen palautuksen jälkeen Merita Oy:n Eläkekassan omaisuus on käyvin arvoin laskettuna noin 400 miljoonaa markkaa suurempi kuin sen velat ja vakuutustekninen vastuuvetäjä. Sen osakeomistusten kirjanpitoarvo on noin 250 miljoonaa markkaa ja markkina-arvo noin 650 miljoonaa markkaa.

Merita-sijoitusyhtymän merkittävimmät osakesijoitukset

Osuus osakekannasta, %	31.12.1997	31.12.1996
Vakuutusyhtiö Sampo	15,3	18,5
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	12,8	15,9
Nokia Oyj	0,7	3,4
UPM-Kymmene Oyj	2,0	4,9
Metra Oy	1,3	4,9
Oy Stockmann Ab	1,2	3,3
Asko Oyj	1,7	0,2
Lassila & Tikanoja Oy	2,4	10,6
Partek Oyj	0,9	0,0
Huhtamäki Oy	0,9	3,5
TT Tieto Oy	2,0	3,8
Finnlines Oy	0,8	1,2

Kiinteistönvälitystoiminta

Asuntokauppa oli vuoden 1997 aikana vilkasta. Kokonaisuutena markkinat kuitenkin supistuivat hieman. Huoneistokeskus Oy välitti vuoden aikana 14 200 asuntoa, mikä on 300 asuntoa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Yhtiön välityspalkkiot olivat yhteensä 251 miljoonaa markkaa. Siinä on kasvua viime vuoteen verrattuna 33 miljoonaa markkaa.

Kiinteistötoiminta

Kiinteistömarkkinat kehittyivät Suomessa vuoden 1997 aikana positiivisesti. Vuokraamattomien tilojen osuus pääkaupunkiseudulla on laskenut normaalitasoon. Eräiden tilatyyppejen kysyntä on selvästi ylittänyt tarjonnan ja vapaiden tilojen osuus on painunut lähelle nolaa. Tämä koskee erityisesti hyviä liiketiloja ja varastoja pääkaupunkiseudulla.

Merita Kiinteistöt -konsernin kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma oli vuoden 1997 lopussa 22,0 miljardia markkaa, mikä on 2,6 miljardia markkaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kiinteistöjen kokonaispinta-ala oli 2,5 miljoonaa neliometriä, josta pääosa on toimisto- ja liikerakennuksia.

Toimitilakiinteistöjen toteutunut tuotto oli 4,5 prosenttia, mikä on 0,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin. Toimitilojen vajaakäyttöaste parani kolmella prosenttiyksiköllä ollen vuoden 1997 lopus-

sa 13 prosenttia. Merita-konsernin omassa käytössä tiloista oli 16 prosenttia. Omassa käytössä olevista tiloista maksetaan markkinaehtoinen vuokra.

Merita Kiinteistöt -konserni myi kiinteistöjään vuoden aikana noin 3 miljardin markan arvosta. Kiinteistöjä ostettiin 700 miljoonalla markalla, pääosin kiinteistöväihtöina, joilla kiinteistökannan koostumusta muokattiin tavoitteiden mukaisesti. Suurin kauppa tehtiin Sponda Oy:n kanssa, jossa Merita Kiinteistöt luovutti kiinteistöjään 1,1 mrd markan arvosta saaden kauppahinnasta 566 miljoonaa markkaa Sponda Oy:n osakeina ja loput rahana.

Merita Kiinteistöt on käynnistänyt pääkaupunkiseudulla useita mittavia kiinteistökehityshankkeita. Toiminta tulee parantamaan omalta osaltaan Merita Kiinteistöjen kiinteistösalkun tuottoa ja laatua. Tärkeimpänä meneillään olevana hankkeena on ns.

Merita Kiinteistöt -konsernin kiinteistösijoitukset 31.12.1997

	Huoneistoala 1000 m ²	Sitoutunut pääoma mrd mk	Tuotto% (efekt.)	Tuotto% (pot.)	Vajaakäyttöaste %	Oma käyttö %
Liike- ja toimistokiinteistöt	1 306	13,3	4,4	5,2	13,1	22,4
Tuotanto- ja varastokiinteistöt	450	1,3	4,4	6,8	16,8	4,6
Hotellit	162	0,8	5,3	5,6	3,6	0,4
Ulkomaiset kiinteistöt	40	0,7	5,6	6,3	11,7	6,6
Toimitilakiinteistöt yhteensä	1 958	16,0	4,5	5,4	13,2	16,2
Asuinkiinteistöt	106	0,7	3,1	4,5	18,0	5,5
Kehitys- ja tonttikohteet	324	3,1				
Kesken vuotta hankitut kohteet	121	0,5				
Kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeet		1,6				
Kiinteistösijoitukset yhteensä	2 509	22,0				

Toimitilakiinteistöihin sitoutunut pääoma tuotto-%n mukaan 31.12.1997

Tuotto-%	Sitoutunut pääoma
< 3	4 669
3-7	8 485
> 7	2 838
Yhteensä	15 992

Kämp-projekti Helsingin ydinkeskustassa, jossa Merita Kiinteistöjen kokonaan omistaman ns. Antilooppi-kortteliin rakennetaan korkeatasoinen viiden tähden hotelli ja kauppagalleria. Hankkeen kokonaisinvestointi on noin 300 miljoonaa markkaa.

Strategiansa mukaan Merita aikoo vähentää kiinteistöomistuksiaan sitä mukaa kun se markkinatilanteen huomioon ottaen on mahdollista. Samalla kiinteistöjä kehitetään aktiivisesti suuremman tuoton saamiseksi. Suuri osa nykyisistä vuokrasopimuksista tulee uusittaviksi lähitulevaisuudessa, joilloin ehtoja pyritään tarkistamaan kohonneen vuokratason mukaisiksi.

Näkymät

Suomen talouden lähiajan näkymät ovat vakaat. Kaukoidän talouskriisin vaikutusten maailmantalouteen arvioidaan jäävän rajoitetuiksi. Euroopan talouksien kehityksen odotetaan jatkuvan myönteisenä. Kasvava vienti päämarkkina-alueille Euroopassa korvanee Kaukoidän viennin heikkenevää kehitystä.

Kaukoidän tilanteen seurauksena tuontihintojen odotetaan alenevan. Tämä tukee kotimaista kysyntää. Valtiontalouden tasapainottuminen jatkuu. Kauppatase on vahvasti ylijäämäinen, eikä viennin kasvua nopeampi tuonnin kasvu vaaranna talouden ulkoista tasapainoa. Työllisyyden hidaskorjaaminen jatkuu.

Suomen jäsenyyttä EMU:ssa pidetään hyvin todennäköisenä. Markkakorkojen ja markan vaihtokurssin kehityksen voidaan odottaa jatkuvan vakaana.

Tuontihintojen alenemisen vuoksi inflaatiopaineet pienenevät. Euroopan paranevan suhdannetilanteen vuoksi rahamarkkinakorot saattavat kuitenkin nousta lievästi vuoden loppua kohden. Inflaation hidastumisen ansiosta pääomamarkkinakorkojen kehityksen voidaan odottaa olevan maltillista.

Vakaa taloudellinen kehitys luo hyvät edellytykset konsernin liiketoiminnalle. Tulonäkymiä arvioitaessa on otettava huomioon, että vuonna 1997 tuloslaskelmaan sisältyi suuria tuotto- ja kulueriä, jotka eivät välttämättä toistu vuoden 1998 aikana. Konsernin osakeomistuksissa on edelleen merkittävä piilovaraus, mutta realisoimaton arvonnousu keskittyy aiempaa harvempiin osakkeisiin.

Luottotappioiden arvioidaan pysyvän matalalla tasolla. Jos Kaakkois-Aasian kriisi ei merkittävästi syvene, vuoden 1997 tilinpäätöksessä tehdyt varaukset riittävät kattamaan alueelle myönnettyistä luotoista mahdollisesti aiheutuvat luottotappiot.

Toimintakulujen odotetaan edelleen lievästi laskevan sekä Meritan ja Nordbankenin yhdistymiseen liittyvien että Meritan konttoriverkon kehittämisen johtuvien uusien kustannussäästöjen ansiosta. Toisaalta yhdistymiseen liittyy myös kertaluonteisia kuluja.

Vuonna 1998 Merita Oyj:n tulokseen vaikuttaa myös Nordbanken-konsernin kehitys. Merita-konserni ja Nordbanken-konserni muodostavat taloudellisesti yhden kokonaisuuden. Merita Oyj:n tuloksen muodostaa sen osakeomistusta vastaava osuus yhdistetyn MeritaNordbanken-konsernin tuloksesta.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tässä vuosikertomuksessa esitetyt tunnusluvut on laskettu Rahoitustarkastuksen määräyksen mukaisesti seuraavasti:

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos/osake (EPS):

liikevoitto/-tappio –/+ vähemmistön osuus tilikauden voitosta/tappiosta – verot

osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin vuoden aikana

Efektiiivinen osinkotuotto -%:

osinko / osake

osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi $\times 100$

Osakkeen osakeantioikaistu keskimääräinen osakeantioikaistu keskimääräinen kokonaisvaihto:

osakkeen markkamääräinen kokonaisvaihto

tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Vaihdon kehitys (vaihtoprosentti)

vaihdettujen osakkeiden lukumäärä

osakkeiden keskimääräinen lukumäärä vuoden aikana $\times 100$

Oma pääoma/osake:

oma pääoma (ml. vapaaehtoiset varaukset ja poistoero laskennallisella verovelalla vähennettynä)

osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osinko/tulos -%:

tilikaudelta jaettu osinko

liikevoitto $\times 100$

Osinko/osake:

tilikaudelta jaettu osinko

osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Hinta/voitto -suhde (P/E):

osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

tulos / osake

Osakekannan markkina-arvo:

osakkeiden lukumäärä \times tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

Taloudelliset tunnusluvut

Liikevaihto:

korkotuotot, leasingtoiminnan tuotot, osinko- ja palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate sekä muut toimintatuotot

Koko pääoman tuotto -% (ROA):

liikevoitto/-tappio – verot

taseen loppusumma keskimäärin $\times 100$

(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Tuotto/kulu -suhde:

rahoituskate + osinkotuotot + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate + muut toimintatuotot

palkkiokulut + hallintokulut + poistot + muut toimintakulut

Oman pääoman tuotto -% (ROE):

liikevoitto/-tappio – verot

oma pääoma (ml. vapaaehtoiset varaukset ja poistoero laskennallisella verovelalla vähennettynä) + vähemmistöosuus $\times 100$

(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %

oma pääoma (ml. vapaaehtoiset varaukset ja poistoero laskennallisella verovelalla vähennettynä) + vähemmistöosuus

taseen loppusumma tilinpäätöspäivänä $\times 100$

Henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä

Keskiarvo kuukauden lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä tilikauden aikana

Tunnuslukuja laskettaessa tuloslaskelman erää Eläkekassan ylikatteen palautus ei ole luettu mukaan liikevoittoon eikä kulujen vähennykseksi. Myöskään taseen erää Pääomasijoitukset ei ole luettu mukaan omaan pääomaan.

Valuuttakurssit 31.12.1997 (Suomen Pankin noteeraamat kurssit tilinpäätöksen kannalta merkittävimpien valuuttojen osalta)

FIM 1,0000	GBP 8,9920	DEM 3,0275	BEF 0,1468	FRF 0,9046	SGD 3,2294
USD 5,4207	SEK 0,6863	NLG 2,6861	CHF 3,7258	JPY 0,0417	ECU 5,9890

Merita numeroin ¹

Merita-konserni 31.12., milj. mk	1993	1994	Oikaistu			1997
			1994	1995	1996	
Liikevaihto	14 141	13 104	12 259	20 554	22 455	23 255
Rahoituskate	2 182	2 359	2 636	3 841	4 095	4 338
% liikevaihdosta	15,4	18,0	21,5	18,7	18,2	18,7
Liikevoitto/-tappio	-2 564	-1 273	-1 273	491	2 435	4 073
% liikevaihdosta	-18,1	-9,7	-10,4	2,4	10,8	17,5
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-2 564	-1 173	-1 173	-126	2 021	4 073
% liikevaihdosta	-18,1	-8,9	-9,6	-0,6	9,0	17,5
Liikevoitto/-tappio ./ verot	-2 798	-1 307	-1 299	398	2 231	3 502
% liikevaihdosta	-19,8	-10,0	-10,6	1,9	9,9	15,1
Oma pääoma	8 322	7 492	7 478	12 928	14 788	17 380
Taseen loppusumma	153 786	151 723	151 640	278 683	271 950	298 733
Tulos/osake, mk (EPS)	-7,14	-2,63	-2,61	0,52	1,19	2,31
Osinko/tulos, %	-	-	-	-	21,6	32,6
Oma pääoma/osake, mk ²	13,58	11,03	11,00	10,62	12,85	16,36
Koko pääoman tuotto, % (ROA)	-1,85	-0,86	-0,85	0,18	0,36	0,69
Oman pääoman tuotto, % (ROE) ²	-39,0	-21,5	-21,5	5,5	10,0	15,7
Omavaraisuusaste, % ²	4,4	3,5	3,5	3,3	4,0	4,7
Vakavaraisuussuhde, %	11,1	10,7	10,7	10,3	11,1	10,7 ³
Muut tuotot ⁴	2 377	3 056	2 750	4 317	5 192	5 983
Hallinto- ja toimintakulut	2 747	3 086	3 057	5 434	4 414	3 452
Luottotappiot	3 773	3 180	3 180	1 726	1 495	1 242
Vastuusitoumukset	31 244	27 712	27 712	44 039	45 704	47 995
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	440	483	483	979	1 173	1 552
% liikevaihdosta	3,1	3,7	3,9	4,8	5,2	6,7
Henkilöstön määrä, 31.12.	8 163	9 302	9 302	18 284	15 885	13 716
Henkilöstön määrä, vuosikeskiarvo	8 308	9 335	9 335	17 834	16 669	14 637

Merita Pankki -konserni 31.12., milj. mk	1993	1994	Oikaistu			1997
			1994	1995	1996	
Liikevaihto	13 872	12 371	11 525	17 227	17 916	18 530
Rahoituskate	2 162	2 447	2 691	3 871	4 582	4 806
Liikevoitto/-tappio	-2 509	-1 427	-1 427	425	1 762	3 039
% liikevaihdosta	-18,1	-11,5	-12,4	2,5	9,8	16,4
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-2 662	-1 364	-1 364	-132	1 322	2 995
% liikevaihdosta	-19,2	-11,0	-11,8	-0,8	7,4	16,2
Liikevoitto/-tappio ./ verot	-2 522	-1 477	-1 469	426	1 550	2 593
Oma pääoma	7 669	7 718	7 703	12 622	13 729	15 229
Taseen loppusumma	153 338	152 139	152 055	274 862	267 573	293 962
Vastuusitoumukset	31 366	27 797	27 797	48 274	48 940	51 309
Koko pääoman tuotto, % (ROA)	-1,68	-0,97	-0,96	0,20	0,33	0,60
Oman pääoman tuotto, % (ROE) ²	-39,0	-25,1	-25,0	6,0	9,9	16,0
Omavaraisuusaste, % ²	4,0	3,7	3,6	3,1	3,6	3,9
Vakavaraisuussuhde, %	10,4	11,0	11,0	10,9	11,3	10,8 ³
Tuotot/kulut	1,40	1,50	1,56	1,39	1,49	1,86
Pankin varsinainen pankkihenkilöstö, htv	6 298	7 157	7 157	11 706	11 247	10 018
Pankin kotimaiset toimipaikat, kpl	371	375	375	674	553	536
Pankin ulkomaiset konttorit, kpl	5	5	5	5	6	6

¹ Tunnusluvut on laskettu käyttäen sivulla 44 esitettyjä kaavoja. Vuoden 1994 luvut on esitetty erikseen vuotta 1994 ja vuotta 1995 koskevien tilinpäätösmääräysten mukaisina; aiempien vuosien lukuja ei ole muutettu vastaamaan muutettuja tilinpäätösmääräyksiä. Kansallis-konserni ja Unitas-konserni yhdistyivät 1.4.1995 eivätkä vuosien 1995 ja 1996 luvut siten ole vertailukelpoiset keskenään tai aiempien vuosien lukuihin. Vuodesta 1995 vertailutietoja on muutettu vastaamaan vuoden 1997 käytäntöä.

² Tunnuslukuja laskettaessa tuloslaskelman erää Eläkekassan ylikatteen palautus ei ole luettu mukaan liikevoittoon eikä kulujen vähennykseksi. Myöskään taseen erää Pääomasijoitukset ei ole luettu mukaan omaan pääomaan.

³ Vakavaraisuutta laskettaessa valtion pääomasijoitusta, 1 726 milj. markkaa, ei ole luettu mukaan omaan pääomaan.

⁴ Vuoden 1995 jälkeen erä Muut tuotot sisältää osinkotuotot, palkkiotuotot ja -kulut, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan katteen sekä muut toimintatuotot.

Heikki Noronen, Kirsti Pakkala ja Eija Järvinen huolehtivat henkilökunnan hyvinvoinnista ja jaksamisesta pitkäjänteisesti.

Merita Oyj:n ja Merita Pankki Oy:n tilinpäätöstiedot

Merita Oyj:n konsernituloslaskelma

Milj. markkaa

1.1.–31.12.1997

1.1.–31.12.1996 ¹

Liite No

Korkotuotot							34
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta		2 257			1 728		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		7 916			9 074		
Saamistodistuksista		1 998			1 826		
Muut korkotuotot		-102	12 068		160	12 789	
Leasingkate			293			309	
Korkokulut							34
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille		2 100			1 711		
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille		2 713			3 651		
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista		2 151			2 504		
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		847			798		
Pääomasijoituksista		178			238		
Muut korkokulut		33	-8 023		101	-9 003	
Rahoituskate			4 338			4 095	
Osinkotuotot			137			219	34
Palkkiotuotot			2 363			2 303	
Palkkiokulut			-39			-42	
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate							
Arvopaperikaupan kate							
Saamistodistuksista	-100			230			
Osakkeista ja osuuksista	2 008			883			
Muista	10	1 919		1	1 114		
Valuuttatoiminnan kate		147	2 065		216	1 330	
Muut toimintatuotot			1 458			1 381	23
Hallintokulut							
Henkilökulut							
Palkkakulut	2 134			2 242			
Eläkekulut	311			360			28
Eläkekassan ylikatteen palautus	-1 545			-1 232			28
Sosiaalikulut	198			266			
Muut henkilökulut	64	1 162		95	1 731		
Muut hallintokulut		1 015	-2 177		1 006	-2 737	
Poistot			-1 644			-1 046	
Muut toimintakulut			-1 275			-1 677	23
Luotto- ja takaustappiot							24
Luotto- ja takaustappiot		942			1 495		
Luottotappiovaraus, Kaukoitää		500			-		
Kohdistamattoman luottotappion purku		-200	-1 242		-	-1 495	
Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset			-5			-6	
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten voitosta/tappiosta			96			110	
Liikevoitto			4 073			2 435	
Satunnaiset kulut			-			-414	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja			4 073			2 021	
Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutos (- lisäys/+ vähennys)			-162			-86	20
Välittömät verot							
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot		508			130		
Laskennallisen verovelan muutos (- lisäys/+ vähennys)		-63	-571		-74	-204	
Vähemmistön osuus tilikauden voitosta			-37			-11	
Tilikauden voitto			3 303			1 720	

¹ Eläkekassan ylikatteen palautus on vertailutiedoissa siirretty omalle rivilleen hallintokuluihin. Vuoden 1996 tilinpäätöksessä erä esitettiin satunnaisena tuottona.

Merita Oyj:n tuloslaskelma

Milj. markkaa

1.1.–31.12.1997

1.1.–31.12.1996 ¹

Liite No

Korkotuotot						34
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	3			5		
Saamistodistuksista	59			91		
Muut korkotuotot	5	67		10	106	
Korkokulut						34
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	24			1		
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	138			222		
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	45			55		
Muut korkokulut	2	-209		1	-280	
Rahoituskate						
Osinkotuotot						
Palkkiotuotot						
Palkkiokulut						
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate						
Arvopaperikaupan kate						
Saamistodistuksista	-			5		
Osakkeista ja osuuksista	114	114		231	236	
Muut toimintatuotot						
Hallintokulut						
Henkilökulut						
Palkkakulut	9			7		25
Eläkekulut	0			-3		28
Eläkekassan ylikatteen palautus	-631			-574		28
Sosiaalikulut	0			1		
Muut henkilökulut	0	-621		0	-569	
Muut hallintokulut		36	585		29	540
Poistot						
Muut toimintakulut						
Luotto- ja takaustappiot						
Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset						
Liikevoitto						
Satunnaiset tuotot						
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja						
Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutos (- lisäys/+vähennys)						
Yleisen tappiovarauksen muutos	-			8		
Muiden varausten muutos	-	-		123	130	
Välittömät verot						
Tilikauden voitto						

¹ Eläkekassan ylikatteen palautus on vertailutiedoissa siirretty omalle rivilleen hallintokuluihin. Vuoden 1996 tilinpäätöksessä erä esitettiin satunnaisena tuottona.

Merita Oyj:n konsernitase

Milj. markkaa	31.12.1997		31.12.1996		Liite No
Vastaavaa					
Käteiset varat					
Kassa	980		962		
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	<u>2 754</u>	<u>3 734</u>	<u>2 060</u>	3 022	
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta					2,3,5,7
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	29		22		
Saamiset luottolaitoksilta	1 310		1 119		
Vaadittaessa maksettavat	<u>52 859</u>	<u>54 197</u>	<u>42 166</u>	43 285	
Muut				43 307	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		<u>140 790</u>		142 373	2,3,4,5,7
Kohdistamattomat luottotappiot		-		-200	6
Leasingkohteet		<u>4 063</u>		4 270	9,14
Saamistodistukset					1,2,3,5,7,10,11
Julkisyhteisöiltä	<u>26 649</u>		11 070		
Muilta	<u>20 927</u>	<u>47 576</u>	<u>21 882</u>	32 952	
Osakkeet ja osuudet		<u>4 131</u>		4 617	10-13,15
Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja tytäryrityksissä					13,36
Luottolaitoksissa	3		3		
Muissa	<u>3 456</u>	<u>3 459</u>	<u>3 566</u>	3 569	
Aineettomat hyödykkeet					13
Konserniliikearvo	657		747		
Muut aineettomat hyödykkeet	<u>139</u>	<u>796</u>	<u>147</u>	893	
Aineelliset hyödykkeet					13
Maa-alueet ja rakennukset					14
Omassa käytössä olevat	<u>2 776</u>		3 074		
Muut	<u>14 162</u>	<u>16 938</u>	<u>10 700</u>	13 775	
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet					14,15
Omassa käytössä olevat	741		730		
Muut	<u>2 333</u>	<u>3 074</u>	<u>6 862</u>	7 593	
Koneet ja kalusto	666		774		
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>604</u>	<u>21 283</u>	<u>601</u>	22 743	
Muut varat					
Maksujenvälityssaamiset	615		1 176		
Takaussaamiset	772		1 011		
Muut	<u>2 578</u>	<u>3 965</u>	<u>785</u>	2 972	
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot					
Korot	10 947		7 979		
Muut	<u>3 791</u>	<u>14 739</u>	<u>3 453</u>	11 432	
		<u>298 733</u>		<u>271 950</u>	

Milj. markkaa

31.12.1997

31.12.1996

Liite No

Vastattavaa**Vieras pääoma****Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille**

Keskuspankeille		5			486				2,3
Luottolaitoksille									
Vaadittaessa maksettavat	3 689				2 161				
Muut	53 035	56 724	56 728		38 494	40 655	41 141		

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Talletukset									2,3
Vaadittaessa maksettavat	83 770				79 241				
Muut	50 229	133 999			48 694	127 935			
Muut velat		12 196	146 196			11 612	139 547		

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Joukkovelkakirjalainat		6 855				6 285			1,2,3,17
Muut		41 926	48 780			41 437	47 722		

Muut velat

Maksujenvälitysvelat		4 627				4 712			
Muut		1 657	6 284			2 689	7 401		

Siirtovelat ja saadut ennakot

Korot		8 042				6 419			
Muut		1 529	9 571			1 913	8 332		

Pakolliset varaukset

Eläkevaraukset		96				93			38
Muut pakolliset varaukset		799	895			743	836		

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

12 318 11 884 17-19

Laskennallinen verovelka

161 97

Vähemmistöosuus

420 203

Oma pääoma

Sidottu oma pääoma									20
Osakepääoma	8 305				8 305				31
Vararahasto	339				339				
Arvonkorotusrahasasto	26				261				
Pääomasijoitukset	3 793	12 463			4 120	13 024			32
Vapaa oma pääoma									
Aikaisempien tilikausien voitto/tappio	1 120				-287				
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	493				331				
Tilikauden voitto	3 303	4 917	17 380		1 720	1 763	14 788		
			298 733				271 950		

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset									26
Vekselivastuut	1 453				735				
Takaukset ja pantit	24 958	26 411			28 417	29 152			
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		21 585	47 995			16 552	45 704		

Merita Oyj:n tase

Milj. markkaa	31.12.1997		31.12.1996		Liite No
Vastaavaa					
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta					2
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta		48		39	1,2,7,10,11
Saamistodistukset					
Julkisyhteisöiltä	10		46		
Muilta	905	915	905	951	
Osakkeet ja osuudet		887		1 086	10-13
Osakkeet ja osuudet konsernin osakkuusyrityksissä					13,36
Muissa kuin luottolaitoksissa		0		-	13,36
Osakkeet ja osuudet konserniyrityksissä					13,36
Luottolaitoksissa	8 863		8 863		
Muissa	2 673	11 536	1 754	10 617	
Aineettomat hyödykkeet		-		0	13
Aineelliset hyödykkeet					13
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet					14
Omassa käytössä olevat	0		0		
Muut	13	13	13	13	
Koneet ja kalusto		1		1	
Muut aineelliset hyödykkeet		0		0	
Muut varat					
Takaussaamiset		4		4	
Muut		1		9	
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot					
Korot		17		27	
Muut		1 033		801	
				828	
		<u>14 455</u>		<u>13 549</u>	
Vastattavaa					
Vieras pääoma					
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille					2,3
Luottolaitoksille		803		649	1,2,17
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat					
Joukkovelkakirjalainat	1 774		2 177		
Muut		-	49	2 226	
Muut velat		6		6	
Siirtovelat ja saadut ennakot					
Korot		84		92	
Muut		7		8	
Pakolliset varaukset					38
Eläkevaraukset		2		2	
Muut pakolliset varaukset		21		19	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		906		906	18,19
Oma pääoma					20
Sidottu oma pääoma					31
Osakepääoma	8 305		8 305		
Vararahasto	211	8 516	211	8 516	
Vapaa oma pääoma					
Aikaisempien tilikaudien voitto	866		-		
Tilikauden voitto	1 470	2 336	1 126	1 126	
		<u>10 852</u>		<u>9 642</u>	
		<u>14 455</u>		<u>13 549</u>	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset					26
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset					
Takaukset ja pantit		8		246	
		<u>8</u>		<u>246</u>	

Hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle ja tilintarkastuskertomus

Hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle

Tilivuoden tulos ja sen käsittely

Konsernin voitonjakokelpoinen oma pääoma 31.12.1997 on 4.423 miljoonaa markkaa.

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.1997 on 2.335.792.342,05 markkaa, josta tilivuoden voitto on 1.470.181.945,15 markkaa.

Ehdotamme, että

- osinkoa jaetaan
 - 1,00 mk A-osakkeille, yhteensä 763.253.906,00 markkaa
 - 0,90 mk B-osakkeille, yhteensä 60.480.000,00 markkaa
- 823.733.906,00 markkaa
- tilivuoden voitosta 646.448.039,15 markkaa jätetään voittovarojen tilille.

Helsingissä 26. päivänä helmikuuta 1998

Vesa Vainio	Jacob Palmstierna	Hans Dalborg
Dan Andersson	Rune Brandinger	Casimir Ehrnrooth
Mikko Kivimäki	Bernt Magnusson	Juha Niemelä
	Timo Peltola	

Tilintarkastuskertomus

Merita Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Merita Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1997. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja emoyhtiön hallinnosta.

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu luottolaitostoiminnasta annetun lain ja kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta tilivuodelta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöspäivänä. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa. Vastuuvapaus voidaan myöntää emoyhtiön hallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja hallituksen muille jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle taseen mukaisen vapaan oman pääoman käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilivuoden aikana julkistettuun osavuositarkastukseen. Käsityksemme mukaan osavuositarkastus on laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsinki 26. helmikuuta 1998

Eric Haglund
KHT

Mauri Palvi
KHT

Eero Suomela
KHT

Merita Pankki Oy:n konsernituloslaskelma

Milj. markkaa	1.1.–31.12.1997		1.1.–31.12.1996 ¹		Liite No
Korkotuotot					34
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	2 256		1 729		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	8 110		9 227		
Saamistodistuksista	2 155		2 025		
Muut korkotuotot	-106	12 415	149	13 130	
Leasingkate		293		311	
Korkokulut					34
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	2 055		1 688		
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	2 653		3 591		
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	2 137		2 443		
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	847		799		
Pääomasijoituksista	178		238		
Muut korkokulut	31	-7 902	100	-8 860	
Rahoituskate		4 806		4 582	
Osinkotuotot		100		168	34
Palkkiotuotot		2 350		2 302	
Palkkiokulut		-38		-30	
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate					
Arvopaperikaupan kate					
Saamistodistuksista	-107		223		
Osakkeista ja osuuksista	1 520		561		
Muista	10	1 423	-1	786	
Valuuttatoiminnan kate		146	217	1 003	
Muut toimintatuotot		536		331	23
Hallintokulut					
Henkilökulut					
Palkkakulut	2 063		2 176		
Eläkekulut	307		351		28
Eläkekassan ylikatteen palautus	-903		-646		28
Sosiaalikulut	185		258		
Muut henkilökulut	63	1 715	94	2 234	
Muut hallintokulut		1 003		996	
Poistot		-332		-385	
Muut toimintakulut		-1 053		-1 336	23
Luotto- ja takaustappiot					24
Luotto- ja takaustappiot	942		1 507		
Luottotappiovaraus, Kaukoitää	500		-		
Kohdistamattoman luottotappion purku	-200	-1 242	-	-1 507	
Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset		-5		-6	
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten voitosta/tappiosta		-933		-130	
Liikevoitto		3 039		1 762	
Satunnaiset kulut		-44		-440	37
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		2 995		1 322	
Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutos (- lisäys/+ vähennys)		-162		-190	20
Välittömät verot					
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	383		138		
Laskennallisen verovelan muutos (- lisäys/+ vähennys)	-63	-446	-74	-212	
Vähemmistön osuus tilikauden voitosta		-31		-11	
Tilikauden voitto		2 356		909	

¹ Eläkekassan ylikatteen palautus on vertailutiedoissa siirretty omalle rivilleen hallintokuluihin. Vuoden 1996 tilinpäätöksessä erä esitettiin satunnaisena tuottona.

Merita Pankki Oy:n tuloslaskelma

Milj. markkaa	1.1.–31.12.1997		1.1.–31.12.1996 ¹		Liite No
Korkotuotot					34
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	2 785		2 217		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 122		8 219		
Saamistodistuksista	2 141		2 065		
Muut korkotuotot	<u>-124</u>	11 925	<u>130</u>	12 631	
Korkokulut					34
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	2 152		1 782		
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	2 562		3 488		
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	2 052		2 339		
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	842		793		
Pääomasijoituksista	178		238		
Muut korkokulut	<u>22</u>	-7 807	<u>90</u>	-8 731	
Rahoituskate		4 118		3 900	
Osinkotuotot		356		408	34
Palkkiotuotot		1 913		1 958	
Palkkiokulut		-42		-26	
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate					
Arvopaperikaupan kate					
Saamistodistuksista	-122		204		
Osakkeista ja osuuksista	1 498		580		
Muista	<u>-1</u>	1 375	<u>-</u>	784	
Valuuttatoiminnan kate		<u>140</u>		<u>212</u>	996
Muut toimintatuotot		454		422	23
Hallintokulut					
Henkilökulut					
Palkkakulut	1 886		2 011		25
Eläkekulut	282		333		28
Eläkekassan ylikatteen palautus	-882		-626		28
Sosiaalikulut	172		244		
Muut henkilökulut	<u>59</u>	1 517	<u>91</u>	2 053	
Muut hallintokulut		<u>916</u>		<u>928</u>	-2 981
Poistot		-296		-351	
Muut toimintakulut		-1 004		-1 273	23
Luotto- ja takaustappiot					24
Luotto- ja takaustappiot	906		1 493		
Luottotappiovaraus, Kaukoita	484		-		
Kohdistamattoman luottotappion muutos	<u>-200</u>	-1 190	<u>-</u>	-1 493	
Liikevoitto		3 391		1 559	
Satunnaiset kulut		-		-401	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		3 391		1 159	
Välittömät verot		-320		-120	
Tilikauden voitto		<u>3 071</u>		<u>1 039</u>	

¹ Eläkekassan ylikatteen palautus on vertailutiedoissa siirretty omalle rivilleen hallintokuluihin. Vuoden 1996 tilinpäätöksessä erä esitettiin satunnaisena tuottona.

Merita Pankki Oy:n konsernitase

Milj. markkaa	31.12.1997		31.12.1996		Liite No
Vastaavaa					
Käteiset varat					
Kassa		980		962	
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta		<u>2 754</u>	3 734	<u>2 060</u>	3 022
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta					2,3,5,7
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta		29		22	
Saamiset luottolaitoksilta					
Vaadittaessa maksettavat	1 293			1 115	
Muut	<u>52 858</u>	<u>54 151</u>	54 180	<u>42 162</u>	43 299
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			145 458		145 260
Kohdistamattomat luottotappiot			-		-200
Leasingkohteet			4 063		4 270
Saamistodistukset					1,2,3,5 7,10,11
Julkisyhteisöiltä		26 637		11 022	
Muilta		<u>24 242</u>	50 879	<u>26 338</u>	37 360
Osakkeet ja osuudet			1 663		2 909
Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja tytäryrityksissä					10-13,15
Luottolaitoksissa		3		3	
Muissa		<u>15 092</u>	15 095	<u>16 555</u>	16 558
Aineettomat hyödykkeet					13
Konserniliikearvo		51		64	
Muut aineettomat hyödykkeet		<u>105</u>	156	<u>88</u>	153
Aineelliset hyödykkeet					13 14
Maa-alueet ja rakennukset					
Omassa käytössä olevat	60			60	
Muut	<u>18</u>	78		<u>22</u>	83
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet					14,15
Omassa käytössä olevat	30			13	
Muut	<u>1</u>	32		<u>1</u>	14
Koneet ja kalusto		590		691	
Muut aineelliset hyödykkeet		<u>374</u>	1 075	<u>403</u>	1 191
Muut varat					
Maksujenvälityssaamiset		615		1 176	
Takaussaamiset		768		1 007	
Muut		<u>2 139</u>	3 522	<u>738</u>	2 920
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot					
Korot		11 033		8 060	
Muut		<u>3 105</u>	14 138	<u>2 772</u>	10 832
			<u>293 962</u>		<u>267 573</u>

Milj. markkaa

31.12.1997

31.12.1996

Liite No

Vastattavaa**Vieras pääoma****Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille**

Keskuspankeille		5			486			2,3
Luottolaitoksille								
Vaadittaessa maksettavat	3 689				2 161			
Muut	51 407	55 096	55 100		37 355	39 516	40 002	

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Talletukset								2,3
Vaadittaessa maksettavat	83 923				79 342			
Muut	50 229	134 152			48 695	128 037		
Muut velat		11 387	145 539			10 274	138 311	

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Joukkovelkakirjalainat		6 581				5 865		1,2,3,17
Muut		42 681	49 262			41 481	47 345	

Muut velat

Maksujenvälitysvelat		4 627				4 712		
Muut		1 389	6 016			2 518	7 229	

Siirtovelat ja saadut ennakot

Korot		8 017				6 386		
Muut		1 498	9 516			1 845	8 231	

Pakolliset varaukset

Eläkevaraukset		94				91		38
Muut pakolliset varaukset		691	785			634	725	

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

12 306 11 871 17-19

Laskennallinen verovelka

161 97

Vähemmistöosuus

49 32

Oma pääoma

Sidottu oma pääoma								20
Osakepääoma	6 024				6 024			31
Vararahasto	2 180				2 180			
Arvonkorotusrahasasto	25				248			
Pääomasijoitukset	3 793	12 022			4 120	12 572		32
Vapaa oma pääoma								
Aikaisempien tilikausien voitto/tappio	439				-1			
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	412				250			
Tilikauden voitto	2 356	3 207	15 229		909	1 157	13 729	
			293 962				267 573	

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset								26
Vekselivastuut	1 453				735			
Takaukset ja pantit	28 178	29 631			31 644	32 379		
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		21 678	51 309			16 562	48 940	

Merita Pankki Oy:n tase

Milj. markkaa	31.12.1997		31.12.1996		Liite No
Vastaavaa					
Käteiset varat					
Kassa		979		961	
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta		<u>2 754</u>	<u>3 733</u>	<u>2 060</u>	3 021
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta					2,3,7
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta		29		22	
Saamiset luottolaitoksilta					
Vaadittaessa maksettavat	1 374			1 107	
Muut	<u>66 218</u>	<u>67 591</u>	<u>67 620</u>	<u>53 892</u>	55 021
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		131 971		132 871	2,3,4,5,7
Kohdistamattomat luottotappiot		<u>-</u>	<u>131 971</u>	<u>-200</u>	6
Saamistodistukset					1,2,3,5,7,10,11
Julkisyhteisöiltä		26 613		10 937	
Muilta		<u>24 219</u>	<u>50 831</u>	<u>26 940</u>	37 877
Osakkeet ja osuudet			1 439		2 847
Osakkeet ja osuudet konsernin osakkuusryityksissä					10-13,15
Muissa kuin luottolaitoksissa			14 750		14 760
Osakkeet ja osuudet konserniyrityksissä					13,36
Luottolaitoksissa	1 869			1 928	
Muissa	<u>1 763</u>	<u>3 632</u>		<u>2 048</u>	3 976
Aineettomat hyödykkeet			95		81
Aineelliset hyödykkeet					13
Maa-alueet ja rakennukset					14
Omassa käytössä olevat	29			27	
Muut	<u>18</u>	47		<u>21</u>	48
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet					14,15
Omassa käytössä olevat	12			9	
Muut	<u>0</u>	12		<u>0</u>	10
Koneet ja kalusto		553			658
Muut aineelliset hyödykkeet		<u>410</u>	<u>1 023</u>	<u>430</u>	1 146
Muut varat					
Maksujenvälityssaamiset		615		1 176	
Takaussaamiset		769		1 008	
Muut		<u>2 100</u>	<u>3 483</u>	<u>710</u>	2 894
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot					
Korot		11 087		8 123	
Muut		<u>2 837</u>	<u>13 924</u>	<u>2 594</u>	10 717
			<u>292 503</u>		<u>265 011</u>

Milj. markkaa

31.12.1997

31.12.1996

Liite No

Vastattavaa**Vieras pääoma****Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille**

Keskuspankeille		5			486			2,3
Luottolaitoksille								
Vaadittaessa maksettavat	3 723			2 144				
Muut	53 761	57 484	57 489	39 419	41 563	42 048		

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Talletukset								2,3
Vaadittaessa maksettavat	83 954			79 372				
Muut	48 787	132 741		47 355	126 728			
Muut velat		10 957	143 698		9 404	136 132		

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Joukkovelkakirjalainat		4 837			4 283			1,2,3,17
Muut		42 908	47 744		41 752	46 036		

Muut velat

Maksujenvälitysvelat		4 462			4 546			
Muut		1 156	5 618		2 327	6 873		

Siirtovelat ja saadut ennakot

Korot		8 010			6 366			
Muut		1 160	9 169		1 582	7 948		

Pakolliset varaukset

Eläkevaraukset		91			88			38
Muut pakolliset varaukset		655	746		601	690		

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

			12 247			11 814		17-19
--	--	--	--------	--	--	--------	--	-------

Oma pääoma

Sidottu oma pääoma								20
Osakepääoma	6 024			6 024				31
Vararahasto	2 052			2 052				
Pääomasijoitukset	3 793	11 869		4 120	12 196			32
Vapaa oma pääoma								
Aikaisempien tilikausien voitto	852			236				
Tilikauden voitto	3 071	3 922	15 792	1 039	1 275	13 471		

			<u>292 503</u>			<u>265 011</u>		
--	--	--	----------------	--	--	----------------	--	--

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset								26
Vekselivastuut	1 452			734				
Takaukset ja pantit	30 618	32 070		34 269	35 003			
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		17 963	50 033		13 051	48 054		

Johtokunnan ehdotukset yhtiökokoukselle, hallintoneuvoston lausunto ja tilintarkastuskertomus

Johtokunnan ehdotukset yhtiökokoukselle

Tilivuoden tulos ja sen käsittely

Konsernin voitonjakokelpoinen oma pääoma 31.12.1997 on 2.795 miljoonaa markkaa.

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.1997 on 3.922.410.469,78 markkaa, joka muodostuu seuraavasti:

– tilivuoden voitto	3.070.666.662,95 markkaa
– aikaisempien tilivuosien voitto	<u>851.743.806,83 markkaa</u>
	3.922.410.469,78 markkaa

Ehdotamme, että

1. osinkoa jaetaan 1,35 markkaa osakkeelle, yhteensä 813.233.679,30 markkaa
2. yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan 1.500.000 markkaa
3. tilivuoden voitosta 2.255.932.983,65 markkaa jätetään voittovarojen tilille, jolloin käyttämättömiksi voittovaroiksi mukaan lukien aikaisempien tilivuosien voitto jää 3.107.676.790,48 markkaa.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 1998

Hans Dalborg	Carl-Johan Granvik	Karl-Olof Hammarkvist
Sven-Åke Johansson	Kalevi Kontinen	Jussi Laitinen
Arne Liljedahl	Lars G Nordström	Markku Pohjola
Pertti Voutilainen	Claes Östberg	

Hallintoneuvoston lausunto

Merita Pankki Oy:n tilinpäätös vuodelta 1997 on laadittu hallintoneuvoston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Hallintoneuvosto on varmentanut tilinpäätöksen yhtiökokoukselle esittämistä varten ja puoltaa johtokunnan ehdotusta vuosituloksen käsittelystä.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 1998

Hallintoneuvoston puolesta:

	Edward Andersson	
Maunu Ihalainen		Aino Sallinen

Tilintarkastuskertomus

Merita Pankki Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Merita Pankki Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1997. Johtokunnan ja toimitusjohtajan laatima sekä hallintoneuvoston varmentama tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, sekä konsernin ja pankin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja pankin hallinnosta.

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty pankin hallintoneuvoston ja johtokunnan sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain, liikepankkilain sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu luottolaitostoiminnasta annetun lain ja kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä pankin toiminnan tuloksesta tilivuodelta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöspäivänä. Tilinpäätös konsernitiilinpäätöksineen voidaan vahvistaa. Vastuuvapaus voidaan myöntää pankin hallintoneuvoston jäsenille, johtokunnan puheenjohtajalle, johtokunnan muille jäsenille ja varajäsenille, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle.

Johtokunnan esittämä ja hallintoneuvoston puoltama ehdotus yhtiökokoukselle taseen mukaisen vapaan oman pääoman käyttämisestä on lainmukainen.

Helsinki 25. helmikuuta 1998

Eric Haglund	Mauri Palvi
KHT	KHT

Tilinpäätösperiaatteet

Seuraavassa esitetyt periaatteet koskevat sekä Merita Oyj:n ja Merita Pankki Oy:n että niiden konsernien tilinpäätöksiä.

Tilinpäätös on laadittu ja esitetty luotto-laitostuominnasta annetun lain säännösten ja Rahoitustarkastuksen määräysten mukaisesti. Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on sisällytetty konsernitilinpäätökseen emoyhtiön tilinpäätösperiaatteiden mukaisina.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön ja sen suoraan tai välillisesti omistamien tytä- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätöstiedot.

Rahoitustarkastuksen lupaan perustuen konsernitilinpäätökseen ei myöskään ole yhdistetty niitä yhtiöitä, joihin oleva konserni- tai osakkuusyhtiosuhde perustuu saamisen vakuuden sijaan tai asiakkaan liiketoiminnan turvaamiseksi hankittuihin luovutettavaksi tarkoitettuihin osakkeisiin.

Tiedot konserni- ja osakkuusyhtiöistä sekä niiden käsittelystä konsernitilinpäätöksessä on esitetty liitetiedoissa ss. 78-84.

Konsolidointi

Niiden konserniyhtiöiden, jotka ovat luotto- tai rahoituslaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä, rahastoyhtiöitä tai palveluyrityksiä, tilinpäätökset on yhdistelty rivi-riviltä hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankinta-ajankohtana tytäryhtiön taseessa olleet vapaaehtoiset varaukset on verovelalla vähennettyinä luettu yhtiöiden omaan pääomaan sisäistä osakeomistusta eliminoitaessa. Muiden konserniyhtiöiden sekä osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää noudattaen.

Yhdistelemisessä noudatettuja laskenta-periaatteita selostetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa s. 84.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konserniyhtiöiden tase-erät sekä sitoumukset on muunneltu Suomen markkoiksi käyttäen Suomen Pankin vuoden viimeisenä päivänä

noteeraamia valuuttakursseja. Kuitenkin taseen erään Aineelliset hyödykkeet merkitty omaisuus on muunneltu Suomen markkoiksi niiden hankintapäivän mukaisiin kursseihin, jolle niiden hankintamenoa ole katettu vastaavalla ulkomaan rahan määräisellä velalla.

Saamiset ja velat, joihin liittyy valuutanvaihtosopimus, on merkitty sopimuksen alkuperäisen valuutan mukaiseen kurssiin.

Saamiset ja velat

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen sen määräisenä, mikä niistä hankittaessa on maksettu tai saatu. Jos tämä määrä poikkeaa saamisen tai velan nimellisarvosta, erotus jaksotetaan korkoihin saamisen tai velan juoksuaikana. Mikäli saamisen todennäköinen arvo tilinpäätöspäivänä on esitetyllä tavalla määräytyvää kirjanpitoarvoa alhaisempi, saaminen on merkitty taseeseen sen todennäköiseen arvoon.

Taseen eriin Muut varat ja Muut velat sisältävät erät samoin kuin siirtosaamiset ja -velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Taseeseen varoiksi tai veloiksi merkityt johdannais-sopimuksista johtuvat erät on kuitenkin arvostettu kuten jäljempänä kohdassa Johdannais-sopimukset esitetään.

Luovutettavaksi tarkoitetut arvopaperit

Luovutettavaksi tarkoitetut arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan. Julkisesti noteerattujen arvopapereiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty vuoden viimeistä kaupantekokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen arvopapereiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty osakkeiden osalta kirjanpitoarvoa tai sitä alemmaa arvioitua luovutushintaa ja saamistodistusten osalta saatavan pääoma- ja korkovirran markkina-korolla diskontattua nykyarvoa.

Saamistodistuksen hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus, mikäli se on olennainen, on jaksotettu korkotuottoihin.

Muut kuin luovutettavaksi tarkoitetut arvopaperit

Muiksi kuin luovutettavaksi tarkoitetuiksi arvopapereiksi on luokiteltu tytä- ja osakkuusyhtiöiden osakkeiden lisäksi sellaisten yhtiöiden osakkeet, jotka ovat tarpeen konsernin tarvitsemien palveluiden hankkimiseksi sekä saamistodistukset, jotka on tarkoitettu pidettäväksi niiden eräpäivään saakka.

Muut kuin luovutettavaksi tarkoitetut arvopaperit on esitetty hankintameno määräisenä. Mikäli tällaisen arvopaperin todennäköinen luovutushinta on hankintamenoa pysyvästi alhaisempi, on erotus merkitty kuluksi. Saamistodistuksen hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuottoihin.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä poistot

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai, mikäli niiden todennäköinen luovutusarvo on pysyvästi hankintamenoa alhaisempi, todennäköiseen luovutusarvoon. Rakennukset ja muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Mikäli tällaisen hyödykkeen todennäköinen luovutusarvo on pysyvästi kirjanpitoarvoa alhaisempi, erotus on merkitty lisäpoistoina kuluksi. Hankintameno on luettu hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin on aikaisempina vuosina tehty arvonorotuksia, joiden vastaerät on merkitty arvonorotusrahastoon. Arvonorotuksista ei ole tehty poistoja.

Konserniyhtiöiden poistosuunnitelmat on tehty yhdenmukaisin periaattein omaisuuserien taloudelliseen käyttöikään perustuen. Rakennukset ja rakennelmat poistetaan tasapoistoin pääsääntöisesti 40 - 60 vuodessa. Muut aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan tasapoistoin 5 - 15 vuodessa. Leasingomaisuuden poistot on pää-

sääntöisesti tehty leasingvuokraan sisältyvien pääomapalautusten määräisenä.

Leasingtoimintaa harjoittavat konserniyhtiöt ovat voineet tehdä tilinpäätöksissään suunnitelman ylittäviä poistoja. Poistoero on konsernitiilinpäätöksessä käsitelty vapaaehtoisten varausten tavoin.

Arvopapereiden osto- ja myynti-sopimukset sekä arvopaperilainaus

Arvopaperit, jotka on myyty tai ostettu sitovin takaisinosto- ja -myyntivelvollisuuksin tai ovat arvopaperilainauksen kohteena, on sisällytetty alkuperäiseen tase-erään sopimuksesta huolimatta. Myyntihinnan ja ostohinnan välinen erotus on jaksotettu korkoihin sopimuksen juoksuajalle. Lainaksi otettuja arvopapereita ei ole merkitty taseeseen.

Pakolliset varaukset

Taseen erään Pakolliset varaukset on merkitty konserniyhtiöiden varoista maksettavista eläkkeistä aiheutuva eläkevastuu sekä muut yksilöittämissä olevat vastaiset menot ja menetykset, joiden syntyminen on todennäköistä. Taseerien arvostukseen liittyvät erät on merkitty asianomaisen tase-erän vähennykseksi.

Vapaaehtoiset varaukset

Suomen lainsäädäntö antaa mahdollisuuden muodostaa tilinpäätöksessä yleisiä varauksia. Tällaiset varaukset ovat sidoksissa verotukseen eikä niiden määrä kuvaa ennakoituja riskejä. Konserniyhtiöiden vapaaehtoiset varaukset on konsernitiilinpäätöksessä jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Rahoitustarkastuksen määräyksen mukaisesti konsernituloslaskelmaan on merkitty erikseen vapaaehtoisten varausten muutos verovelalla oikaistuna ja laskennallisen verovelan muutos. Vapaaehtoisia varauksia eikä poistoeroja ei osaksikaan ole luettu omaan pääomaan voitontapokelpoisia varoja määritettäessä.

Pääomasijoitukset

Taseeseen on merkitty omana eränä luottolaitoslain mukaan sidottuun omaan pääomaan luettavat pääomasijoitukset. Tällaiselle sijoitukselle ei saa asettaa vakuutta eikä se ole irtisannottavissa ja se voidaan maksaa takaisin vain rahoitustarkastuksen luvalla. Sijoitukselle saadaan maksaa korkoa vain, mikäli voitontapokelpoiset varat siihen riittävät.

Leasingkate

Konsernin tuloslaskelmassa leasingkateeseen on luettu leasingvuokrat vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistolla.

Luotto- ja takaustappiot

Luotto- ja takaustappiot -erään on merkitty toteutuneet luottotappiot ja kohdistetut luottotappiovaraukset sekä asiakkaan rahoittamisesta syntyneen saamisen sijaan hankitun omaisuuden myyntitappiot. Kohdistetut luottotappiovaraukset on kohdistettu joko saatavakohtaisesti tai Rahoitustarkastuksen luvalla asiakas- tai saamisryhmäkohtaisesti. Kohdistettu luottotappiovaraus on tehty, kun on käynyt todennäköiseksi, ettei saamisen pääomasta saada suoritusta. Luottotappioiden vähennykseksi on merkitty takaisin saadut, aikaisempina tilivuosina luottotappioiksi merkityt erät. Luottotappioita kirjattaessa saamisen vakuutena ollut omaisuus on arvostettu määrään, joka omaisuudesta sitä luovutettaessa odotetaan saatavan.

Kohdistamattomat todennäköiset luottotappiot

Kohdistamattomia todennäköisiä luottotappioita vähennettiin Rahoitustarkastuksen luvalla tilivuoden tuloksesta vuosina 1993 ja 1994. Loppuosa näistä varauksista käytettiin luottotappioiden kattamiseen vuonna 1997.

Järjestämättömät saamiset

Saatavan koko pääoma on merkitty järjestämättömäksi, kun saatavan korko, pääoma tai sen osa on ollut erääntyneenä ja suorittamatta 90 päivää. Konkurssiin asetetuilta yrityksiltä olevat saamiset on merkitty järjestämättömäksi viimeistään konkurssiin asettamispäivänä. Annettuun takaukseen perustuva saaminen on merkitty järjestämättömäksi, kun takaukseen perustuva maksu on suoritettu.

Useimpiin saamisiin liittyy vakuus eikä järjestämättömien saamisten määrä siten vastaa tulevien luottotappioiden määrää.

Kun saaminen on merkitty järjestämättömäksi, korkosaatavat on vähennetty tuotoista.

Satunnaiset erät

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin on merkitty määrältään merkittävät poikkeukselliset tuotot ja kulut, jotka eivät ole syntyneet konserniyhtiöiden varsinaisesta liiketoiminnasta. Satunnaiset erät on esitetty liitetiedoissa s. 82.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön eläketurvan järjestämistä ja eläkevastuita on selostettu liitetiedoissa s. 74.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten arvomuutokset on merkitty tilinpäätökseen tuotoksi tai kuluksi tilinpäätöspäivän markkina-arvojen mukaisesti seuraavin poikkeuksin.

Suojaustarkoituksessa tehdyt yksilöidysti suojattavaan erään kohdistetut johdannaissopimukset on arvostettu suojattavan erän arvomuutos huomioon ottaen siten, että tulosvaikutus neutraloituu.

Terminisopimuksista johtuvat koronluonteiset erät on jaksotettu korkoihin.

Johdannaissopimusten perusteella taseeseen merkityt erät on sisällytetty siirtosaamiin tai -velkoihin.

Tilinpäätösten liitetiedot (luvut miljoonia markkoja ellei toisin mainita)

Liitetiedot on esitetty Rahoitustarkastuksen määräämässä järjestyksessä. Luottolaitoksen liitetietoihin no 1-38 on sisällytetty vastaavat konsernitiedot.

1 Saamistodistukset vastaavissa ja yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat vastattavissa vaadetyypeittäin tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Saamistodistukset								
Sijoitustodistukset	10 311	12 097	–	–	10 311	12 097	10 192	11 990
Yritystodistukset	352	281	–	–	352	281	334	271
Valtion velkasitoumukset	9 967	2 024	–	–	9 967	2 022	9 967	2 015
Kuntatodistukset	3	22	–	–	3	22	3	7
Saamistodistukset, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 894	1 151	–	–	2 252	1 503	2 327	1 585
Vaihtovelkakirjalainat	286	565	905	905	658	1 178	653	1 165
Optiolainat	–	–	–	–	–	–	–	–
Muut joukkovelkakirjalainat	24 613	16 537	10	46	27 137	19 872	27 197	20 657
Muut	150	275	–	–	200	385	158	185
Yhteensä	47 576	32 952	915	951	50 879	37 360	50 831	37 877
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat								
Sijoitustodistukset	38 557	34 050	–	–	39 342	34 442	39 569	34 714
Yritystodistukset	30	348	–	49	–	–	–	–
Joukkovelkakirjalainat	6 855	6 285	1 774	2 177	6 581	5 865	4 837	4 283
Muut	3 339	7 039	–	–	3 339	7 039	3 339	7 039
Yhteensä	48 780	47 722	1 774	2 226	49 262	47 345	47 744	46 036

2 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin jäljellä olevan juoksuajan mukaan 31.12.1997

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	Konserni	Emoyhtiö	Konserni	Emoyhtiö
Saamiset				
<i>Alle 3 kuukautta</i>				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	39 053	48	39 036	45 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	17 151	–	17 228	15 513
Saamistodistukset	13 636	–	14 907	14 899
<i>3 - 12 kuukautta</i>				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	13 962	–	13 962	17 473
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	15 926	–	16 282	13 199
Saamistodistukset	9 451	10	9 919	9 928
<i>1 - 5 vuotta</i>				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	862	–	862	3 261
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	53 206	–	56 832	48 928
Saamistodistukset	18 221	–	18 271	18 216
<i>Yli 5 vuotta</i>				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	320	–	320	937
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	54 508	–	55 116	54 331
Saamistodistukset	6 268	905	7 783	7 789
Velat				
<i>Alle 3 kuukautta</i>				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	45 752	–	45 590	47 928
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	63 300	–	63 624	61 877
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	21 655	–	22 411	22 456
<i>3 - 12 kuukautta</i>				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	9 254	303	8 847	8 893
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	22 100	–	22 006	21 947
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 072	300	19 072	19 048
<i>1 - 5 vuotta</i>				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 638	500	580	584
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	30 519	–	29 737	29 724
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	7 587	274	7 313	5 782
<i>Yli 5 vuotta</i>				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	84	–	83	83
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	30 277	–	30 173	30 151
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	467	1 200	467	459

Vaadittaessa maksettavia saamia yleisöltä ja julkisyhteisöiltä oli Merita-konsernissa 85 milj. markkaa ja Merita Pankki -konsernissa 83 milj. markkaa. Merita Pankki Oy:llä ei ollut tällaisia saamia. Shekki- ja muut avistatilit on esitetty lyhyimmässä maturiteettiluokassa. Muut käyttelytilit on esitetty niiden historiallisen käyttäytymisen perusteella eri maturiteettiluokissa.

3 Omaisuus- ja velkaerien jakaantuminen koti- ja ulkomaan rahan määräisiin eriin 31.12.1997

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	Suomen markkoissa	Ulkomaan rahassa	Suomen markkoissa	Ulkomaan rahassa	Suomen markkoissa	Ulkomaan rahassa	Suomen markkoissa	Ulkomaan rahassa
Vastaavat								
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	12 416	41 781	48	–	12 405	41 775	24 164	43 456
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	114 239	26 552	–	–	118 176	27 283	106 047	25 924
Saamistodistukset	36 167	11 409	915	–	39 470	11 409	39 583	11 249
Muu omaisuus	48 206	7 964	13 492	1	36 235	7 211	34 971	7 110
Yhteensä	211 028	87 706	14 454	1	206 285	87 677	204 764	87 739
Vastattavat								
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	9 138	47 590	500	303	7 845	47 255	8 512	48 976
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	129 664	16 532	–	–	128 992	16 547	128 739	14 959
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	39 272	9 508	1 774	–	39 754	9 508	38 236	9 508
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 147	11 171	906	–	1 135	11 171	1 135	11 112
Muut velat	9 770	6 981	119	2	9 343	6 973	8 646	6 887
Yhteensä	188 991	91 782	3 299	304	187 069	91 455	185 268	91 443

4 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Yritykset	48 736	54 703	–	–	52 690	57 642	47 602	52 246
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	73	205	–	–	73	205	71	202
Julkisyhteisöt	1 772	1 795	–	–	1 772	1 795	943	1 137
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	8 159	8 214	–	–	8 266	7 953	8 008	7 768
Kotitaloudet	65 063	64 495	–	–	65 063	64 495	59 034	59 687
Ulkomaat	16 987	12 961	–	–	17 594	13 171	16 313	11 831
Kohdistamattomat luottotappiot	–	–200	–	–	–	–200	–	–200
Yhteensä	140 790	142 173	–	–	145 458	145 060	131 971	132 671
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden alussa	8 041	8 774	–	–	8 037	8 774	7 869	8 774
Tilikauden aikana tehdyt uudet varaukset (+)	1 903	1 280	–	–	1 903	1 277	1 800	1 205
Tilikauden aikana peruutetut varaukset (–)	574	446	–	–	574	401	539	340
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus (–)	884	2 128	–	–	884	2 128	849	2 114
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden päättyessä	8 486	7 479	–	–	8 481	7 522	8 281	7 525

Luottotappiovarausten ero tilikauden alussa 1997 ja tilikauden päättyessä 1996 johtuu lukujen tarkentuneesta jaosta toteutuneisiin luottotappioihin ja kohdistettuihin luottotappiovarauksiin.

5 Muiden kuin luovutettaviksi tarkoitettujen saamistodistusten ja muiden saamisten nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus								
Saamistodistukset	149	111	–	–	153	116	152	114
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	–	–	–	–	–	–	–	–
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	253	266	–	–	253	266	244	261
Yhteensä	401	377	–	–	406	382	396	375
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus								
Saamistodistukset	344	363	–	–	344	362	342	355
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	–	–	–	–	–	–	–	–
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	–	–	–	–	–	–	–	–
Yhteensä	344	363	–	–	344	362	342	355

6 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset sektoreittain tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Järjestämättömät saamiset								
Yritykset	1 292	2 122	–	–	1 292	2 122	1 254	2 068
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	3	16	–	–	3	16	3	16
Julkisyhteisöt	–	–	–	–	–	–	–	–
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	42	86	–	–	42	86	42	86
Kotitaloudet	1 023	1 548	–	–	1 023	1 548	956	1 490
Ulkomaat	550	629	4	4	546	624	515	610
./ Kohdistamaton luottotappiokirjaus	–	–200	–	–	–	–200	–	–200
Yhteensä ¹	2 910	4 201	4	4	2 906	4 196	2 770	4 070
% saamisista ja vastuusitoumuksista ²	1,4	2,0	0,5	0,4	1,3	2,0	1,4	2,1
Muut nollakorkoiset saamiset								
Yritykset	1 001	1 499	–	–	1 229	1 750	1 175	1 690
Rahoituslaitokset	–	–	–	–	–	–	–	–
Julkisyhteisöt	–	–	–	–	–	–	–	–
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	18	4	–	–	6	4	6	4
Kotitaloudet	123	131	–	–	123	131	119	127
Ulkomaat	198	324	–	–	228	468	228	468
Yhteensä ^{1,3}	1 341	1 957	–	–	1 586	2 353	1 528	2 288
% saamisista ja vastuusitoumuksista ²	0,6	1,0	–	–	0,7	1,1	0,8	1,2

¹ Lisäksi Valtion vakuusrahaston vastuulla järjestämättömiä ja nollakorkoisia saamia 1 846 milj. markkaa (31.12.1996, 2 164 milj. markkaa).

² Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, leasingkohteet, muut kuin luovutettavaksi tarkoitetut saamistodistukset, takausaamiset sekä asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset.

³ Sisältää 133 milj. markkaa saamisten turvaamiseksi hankituille yhtiöille myönnettyjä luottoja.

7 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Debentuurit	535	440	–	–	698	596	773	674
joista konserniyhtiöiltä	–	–	–	–	–	–	83	83
osakkuusyhtiöiltä	1	1	–	–	1	1	–	–
Muut saamistodistukset	1 366	584	905	905	1 561	779	1 554	911
joista konserniyhtiöiltä	–	–	905	905	–	–	129	139
osakkuusyhtiöiltä	–	–	–	–	–	–	–	–
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	–	–	–	–	–	–	410	350
joista konserniyhtiöiltä	–	–	–	–	–	–	410	350
osakkuusyhtiöiltä	–	–	–	–	–	–	–	–
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	252	322	–	–	232	302	205	284
joista konserniyhtiöiltä	2	88	–	–	2	88	2	88
osakkuusyhtiöiltä	11	14	–	–	11	14	11	14
Yhteensä	2 153	1 346	905	905	2 492	1 678	2 942	2 219

Saamiset konserni- ja osakkuusyhtiöiltä sisältää 142 milj. markkaa saamia sellaisilta pankin omistukseen liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankituilta tytär- ja osakkuusyhtiöiltä, joita ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

8 Valvonta- ja hallintoelinten jäsenille myönnetty luotot ja takaukset 31.12.1997

	Merita Oyj	Merita Pankki Oy
Yhtiön hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	–	35
Yhtiön hallituksen ja johtokunnan jäsenet ja varajäsenet, pääjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat	0	11
Yhtiön tilintarkastajat ja varatilintarkastajat	–	–

Määrä sisältää ao. konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten myöntämät luotot ja takaukset valvonta- ja hallintoelinten jäsenille sekä heihin luotto-laitoslaissa tarkoitettulla tavalla taloudellisessa etuyhteydessä oleville henkilöille tai yhteisöille.

9 Leasingkohteet tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Ennakkomaksut	113	25	-	-	113	25	-	-
Koneet ja kalusto	2 395	2 721	-	-	2 395	2 721	-	-
Kiinteä omaisuus ja rakennukset	1 539	1 356	-	-	1 539	1 356	-	-
Muu omaisuus	16	168	-	-	16	168	-	-
Yhteensä	4 063	4 270	-	-	4 063	4 270	-	-

10 Arvopapereiden kirjanpitoarvo omaisuuslajeittain sekä arvopaperilainaus 31.12.1997

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Julkisesti noteeratut	Muut	Julkisesti noteeratut	Muut	Julkisesti noteeratut	Muut
Saamistodistukset								
Luovutettaviksi tarkoitetut	34 624		10		35 601		35 601	
Muut	12 952		905		15 279		15 230	
Osakkeet ja osuudet								
Luovutettaviksi tarkoitetut	3 051	951	829	56	1 284	240	1 105	202
Muut	0	128	-	1	0	138	0	133

Merita-konsernilla ei tilikauden päättyessä ollut lainaksi annettuja tai otettuja arvopapereita. Omaisuuslajijaottelua ja omaisuuslajien arvostusta koskevat periaatteet on esitetty edellä kohdassa Tilinpäätösperiaatteet.

11 Arvopapereiden markkina-arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Luovutettaviksi tarkoitetut								
Saamistodistukset	197	159	1	4	192	147	196	151
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	1 364	815	845	12	481	610	477	608
Muut kuin luovutettaviksi tarkoitetut julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	0	190	-	86	0	58	0	58

12 Pitkäaikaiset osakeomistukset 31.12.1997

Toimiala	lukumäärä kpl	Omistettujen osakkeiden		
		osuus osakkeista %	yhteenlaskettu nimellisarvo	yhteenlaskettu kirjanpitoarvo
Merita Pankki Oy:n omistuksessa olevat osakkeet				
Cedel Group, Luxemburg	arvopapereiden selvitysyhtiö	40	1,9	8
Oy Datatie Ab, Helsinki	dataliikenne	105	9,0	2
Helsingin Puhelinyhdistys, Helsinki	teleliikenne	3 082	0,0	8
Helsinki Halli Oy, Helsinki	monitoimihalli	16	0,3	1
Indekon Oy, Lappeenranta	sijoitusyhtiö	21 180	6,7	3
International Moscow Bank, Moskova	pankkitoiminta	3 300	12,0	51
Kehitysyhtiö Savon Teknia Oy, Kuopio	pääomarahasto	48 127	8,5	3
Pikespo Invest Oy, Tampere	kehitysyhtiö	25 500	11,1	3
Oy Radiolinja Ab, Helsinki	teleliikenne	944	1,9	5
Rahakontti Oy, Helsinki	rahamarkkinoiden selvitysyhtiö	9 850	14,5	10
Suomen Arvopaperikeskus Oy, Helsinki	arvopaperirekisterikeskus	5 850	13,0	12
Vuotekno Oy, Helsinki	elinkeinoelämän edistäminen	10	6,7	1
Oy Wedeco Ab, Vaasa	pääomasijoitusyhtiö	40	3,2	1

Lisäksi 144 yhtiötä, joiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo on 10 milj. markkaa.

(jatkuu)	Toimiala	Omistettujen osakkeiden			
		lukumäärä kpl	osuus osakkeista %	yhteen- laskettu nimellisarvo	yhteen- laskettu kirjanpitoarvo
Muut Merita Pankki -konsernin omistuksessa olevat osakkeet					
Helsingin Puhelinyhdistys, Helsinki	teleliikenne	301	0,0	0	1
Helsinki Halli Oy, Helsinki	monitoimihalli	24	0,4	0	2
Lisäksi 33 yhtiötä, joiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo yhteensä on 2 milj. markkaa.					
Merita Oyj:n omistuksessa olevat osakkeet					
OKR-Liikkeeseenlaskijat Osuuskunta, Helsinki	koulutustoiminta, omistusyhteisö	20	4,8	1	1
Lisäksi 2 yhtiötä, joiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo on alle miljoona markkaa.					
Ylläolevien lisäksi Merita-konsernin omistuksessa olevat osakkeet					
<i>Vaasan Hotelliikiinteistöt -konsernin omistuksessa</i>					
Tropiclandia Oy, Vaasa	kylpylähotelli	1 400	9,3	1	1
Vaasan Matkailu Oy, Vaasa	matkailutoimisto	1 100	9,0	1	1
Lisäksi 53 yhtiötä, joiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo on 3 milj. markkaa.					

Luettelo ei sisällä konsernin tytär- tai osakkuusyhtiöitä, jotka on lueteltu liitetiedossa no 36, eikä kiinteistöyhtiöitä.

Edellisten vuosien tilinpäätöksissä pitkäaikaisiin osakeomistuksiin sisältyivät myös konserniyhtiöiden omistamat Vakuutusosakeyhtiö Sammon ja Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan osakkeet. Toimintakertomusosassa sivulla 41 selostettujen muutosten vuoksi ko. yhtiöiden osakkeita on vuoden 1997 alkupuolelta lähtien käsitelty luovutettaviksi tarkoitettuina.

13 Muiden kuin luovutettaviksi tarkoitettujen osakkeiden sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvot ja niiden muutokset tilikauden aikana

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	Konserni	Emoyhtiö	Konserni	Emoyhtiö
Omassa käytössä olevat maa-alueet, rakennukset ja kiinteistöyhteisöosakkeet				
Kirjanpitoarvo 1.1.1997	3 805	0	73	37
Lisäykset	163	–	28	13
Vähennykset	52	–	9	8
Siirto omaisuuslajien välillä	-209	–	–	–
Poistot	190	–	2	1
Kirjanpitoarvo 31.12.1997	3 517	0	91	41
Kirjanpitoarvoon sisältyvät arvonorotukset	210	–	–	–
Muussa kuin omassa käytössä olevat maa-alueet, rakennukset ja kiinteistöyhteisöosakkeet				
Kirjanpitoarvo 1.1.1997	17 563	13	24	21
Lisäykset ¹	2 519	–	0	0
Vähennykset	2 791	–	5	3
Siirto omaisuuslajien välillä	209	–	–	–
Poistot	1 005	–	–	–
Kirjanpitoarvo 31.12.1997	16 495	13	19	18
Kirjanpitoarvoon sisältyvät arvonorotukset	317	–	–	–
Tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet sekä muut osakkeet ja osuudet				
Kirjanpitoarvo 1.1.1997	5 249	11 648	17 091	19 248
Lisäykset ²	449	923	153	605
Vähennykset	2 104	1 033	2 005	864
Poistot ³	5	–	5	473
Kirjanpitoarvo 31.12.1997	3 588	11 537	15 234	18 516
Kirjanpitoarvoon sisältyvät arvonorotukset	–	–	–	–

(jatkuu)	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	Konserni	Emoyhtiö	Konserni	Emoyhtiö
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet				
Kirjanpitoarvo 1.1.1997	2 268	1	1 247	1 169
Lisäykset ⁴	737	0	297	244
Vähennykset	490	0	93	58
Poistot	449	–	330	295
Kirjanpitoarvo 31.12.1997	2 067	1	1 121	1 059

¹ Lisäyksestä runsaat 1,5 miljardia markkaa aiheutuu konsolidoinnin laajentamisesta, (ks. liitetieto no 40) ja runsaat 700 miljoonaa markkaa aiheutuu Merita Kiinteistöt -konsernin kiinteistöistä.

² Suurimmat yksittäiset erät: Merita Oyj:n omistuksessa olevan pääomaosusmenetelmällä yhdistellyn tytäryhtiön Merita Henkivakuutus Oy:n osakepääoman korotus 302 milj. markkaa sekä Merita Oyj:n tytäryhtiön Nordica Invest Oy:n osakepääoman korotus 575 milj. markkaa.

³ Sisältää muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennuksiin kirjatut erät.

⁴ Merkittävimmät erään sisältyvät investoinnit olivat kiinteistöjen kehityshankkeet yhteensä 270 milj. markkaa, tietojärjestelmäprojektit, 63 milj. markkaa, sekä pankin ATK-laitteiden uusiminen, 46 milj. markkaa.

14 Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöosakkeiden kirjanpitoarvo sekä ei-konsolidoiduille kiinteistöyhtiöille myönnetty luotot ja takaukset tilikauden päätyessä

Kiinteistöomaisuus kirjataan hankintahintaan ja siitä tehdään suunnitelman mukaiset poistot. Kiinteistökohteiden arvioiminen on jatkuva prosessi. Tehdyt arvonalennukset kohdistuvat ensisijaisesti kiinteistöihin, joiden tulevien vuokratuottojen perusteella laskettu käypä arvo on olennaisesti ja pysyvästi kirjanpitoarvoa alempi. Merkittävin muutos Merita Kiinteistöt Oy:n kiinteistöomistuksen rakenteessa vuoden 1997 aikana oli 11 kiinteistön luovutus Sponda Oy:lle. Näiden kiinteistöjen arvo oli 1,1 miljardia markkaa. Sponda Oy:n osakkeita merkittiin 566 milj. markalla.

	Merita Oyj							
	Konserni				Emoyhtiö			
	Kiinteistöt kp-arvo	Osakkeet kp-arvo	Tuottamattomat kiinteistöt ² kp-arvo	%-osuus	Kiinteistöt kp-arvo	Osakkeet kp-arvo	Tuottamattomat kiinteistöt ² kp-arvo	%-osuus
Kotimaiset kiinteistöomistukset								
Asunnot	447	225	113	16,8	–	–	–	–
Liike- ja toimistokiinteistöt	9 001	1 557	2 046	19,4	–	13	–	–
Teollisuuskiinteistöt	727	106	110	13,3	–	–	–	–
Maa-, vesi- ja metsätalousmaa	908	181	17	1,5	–	–	–	–
Keskeneräiset rakennukset	2 260	198	875	35,6	–	–	–	–
Leasingkiinteistöt ¹	1 161	378	–	–	–	–	–	–
Muut kotimaiset kiinteistöomistukset	239	71	66	21,4	–	0	–	–
Ulkomaiset kiinteistöomistukset	574	0	23	4,0	–	–	–	–
Yhteensä	15 318	2 717	3 250	18,0	–	13	–	–

	Merita Pankki Oy							
	Konserni				Emoyhtiö			
	Kiinteistöt kp-arvo	Osakkeet kp-arvo	Tuottamattomat kiinteistöt ² kp-arvo	%-osuus	Kiinteistöt kp-arvo	Osakkeet kp-arvo	Tuottamattomat kiinteistöt ² kp-arvo	%-osuus
Kotimaiset kiinteistöomistukset								
Asunnot	–	–	–	–	–	–	–	–
Liike- ja toimistokiinteistöt	–	1	–	–	–	–	–	–
Teollisuuskiinteistöt	–	–	–	–	–	–	–	–
Maa-, vesi- ja metsätalousmaa	–	–	–	–	–	–	–	–
Keskeneräiset rakennukset	–	–	–	–	–	–	–	–
Leasingkiinteistöt ¹	1 161	378	–	–	–	–	–	–
Muut kotimaiset kiinteistöomistukset	3	0	–	–	3	0	–	–
Ulkomaiset kiinteistöomistukset	15	0	–	–	15	–	–	–
Yhteensä	1 179	380	–	–	18	0	–	–

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	Konserni	Emoyhtiö	Konserni	Emoyhtiö
Myönnetty luotot ja takaukset ei-konsolidoiduille tytäryhtiöille	157	–	157	–
osakkuusyhtiöille	179	–	47	–

¹ Sisältyvät taseen erään Leasingkohteet.

² Kaikki kohteet, joilla ei ole tilinpäätöshetkellä voimassaolevaa vuokrasopimusta.

15 Maksamatta jääneen saamisen vakuutena olleen sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankitun omaisuuden kirjanpitoarvo tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Vakuutena ollut omaisuus								
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet ¹	19	4 724	–	–	19	22	18	21
Muut osakkeet ja osuudet ¹	18	1 452	–	–	18	1 452	–	1 432
Muu omaisuus	0	74	–	–	0	1	1	1
Liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankitut osakkeet ja osuudet	139	475	–	–	139	475	139	475
Saamisten turvaamiseksi yhteensä	176	6 725	–	–	176	1 950	157	1 929

¹ Vuodelta 1997 laadittuun konsernitilinpäätökseen on sisällytetty aikaisempina vuosina saamisen turvaamiseksi hankittuja tytäryhtiöitä, joita ei aiemmin ole konsolidoitu. Konsolidointi perustuu päätökseen siirtää kyseiset yhtiöt konsernin varsinaisen liiketoiminnan piiriin.

16 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus sekä velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi omaisuus on annettu sekä sitovin takaisinostoehdoin myyty omaisuus tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Vakuudeksi annettu omaisuus								
Saamistodistukset	5 254	2 951	–	–	5 254	2 951	5 237	2 930
Osakkeet ja osuudet	40	137	–	4	–	103	–	103
Kiinteistöt ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet ja osuudet	801	479	–	–	–	–	–	–
Leasingomaisuus	–	522	–	–	–	522	–	–
Muu omaisuus	4	16	–	–	4	16	–	–
Velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi edellä mainitut omaisuuserät on annettu	4 384	2 000	–	–	4 384	2 000	4 384	2 000
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	871	923	–	–	114	444	114	–
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	21	38	–	–	21	38	–	–
Muut velat ja sitoumukset	1 167	472	–	–	–	441	–	441
Sitovin takaisinostoehdoin myyty omaisuus	443	699	–	–	443	699	443	699
Saamistodistukset	–	–	–	–	–	–	–	–
Osakkeet ja osuudet	–	–	–	–	–	–	–	–

17 Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus								
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	–	26	–	–	–	26	–	26
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	472	472	0	1	473	471	471	470
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	36	17	–	–	36	17	36	17
Yhteensä	508	515	0	1	509	514	507	512
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus								
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	–	6	–	–	–	6	–	6
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	12	10	–	–	12	10	10	7
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	19	–	–	0	19	0	19
Yhteensä	12	35	–	–	12	35	10	32

18 Liikkeeseen lasketut vaihtovelkakirja- ja optiolainat 31.12.1997

	Liikkeessä oleva määrä milj. markkaa	Vaihtoajan päättymisen	Liikkeessä olevien velkakirjojen lukumäärä	Vaihdossa saatavien osakkeiden määrä ja laji
Merita Oyj:n liikkeeseen laskemat				
Vaihtovelkakirjalaina 1992	906	17.8.2042	90 608	A-27 182 400 kpl
Merita Pankki Oy:n liikkeeseen laskemat				
Vaihtovelkakirjalaina 1992 ¹	905	17.8.2042	905	78 696 085 kpl

¹ Suunnattu Merita Oyj:lle

Valtion pääomasijoituksiin liittyvät vaihto-oikeudet on selostettu liitetiedossa no 32.

Merita Oy:n hallitukselle annetut voimassa olevat uusmerkintää, optio-oikeuksien antamista ja vaihtovelkakirjalainan liikkeeseen laskemista koskevat valtuutukset on selostettu kohdassa Osakkeet ja osakkeenomistajat sivulla 6.

19 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Velat, joiden kirjanpitoarvo yli 10 % kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus	2 699 ^{1,2}	2 185 ^{1,2}	906 ¹	906 ¹	2 699 ²	1 279 ²	2 699 ²	1 279 ²
Muut velat, joilla on huonompi etuoikeus ³	9 619	9 699	–	–	9 606	10 592	9 548	10 535
Yhteensä	12 318	11 884	906	906	12 306	11 871	12 247	11 814
josta ikuiset lainat	5 096	3 992	906	906	5 095	3 991	5 095	3 991
Konserniyhtiöille suunnatut ikuiset lainat	–	–	–	–	905	905	905	905
Osakkuusyhtiöille suunnatut ikuiset lainat	–	–	–	–	–	–	–	–

¹ Merita Oyj 906 milj. markkaa, korko 5,1 % (vaihtuva). Eräpäivä 17.8.2042, Merita Oyj:llä on oikeus pidentää laina-aikaa. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennenaikaista takaisinmaksua. Velalla on yhtiön purkamisessa huonompi etuoikeus kuin yhtiön muilla sitoumuksilla, mutta vähintään sama etuoikeus kuin yhtiön muilla debentuurilainoilla tai niihin rinnastettavilla lainoilla. Osakevaihto ja muut ehdot, ks liitetieto no 18. Laina voidaan maksaa takaisin 17.8.2002 jälkeen.

² Merita Pankki Oy 1 351 milj. markkaa (USD 249 milj.) korko 9,75 %, eräpäivä 15.12.1998 sekä Merita Pankki Oy 1 348 milj. markkaa, (USD 249 milj.) korko 6,5 %, eräpäivä 15.1.2006. Velallisena on New Yorkin sivukonttori. Veloilla on pankin purkamisessa huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla, mutta vähintään sama etuoikeus kuin pankin muilla debentuurilainoilla tai niihin rinnastettavilla lainoilla. Velkakirjojen haltijat voivat vaatia velan ennenaikaista takaisinmaksua, muun muassa mikäli korko on ollut maksamatta 30 päivää eräpäivän jälkeen tai mikäli New Yorkin sivukonttorin toiminta lopetetaan. Velkakirjoilla ei ole oikeutta osakevaihtoon.

³ Viiden debentuurilainan, jotka on laskettu liikkeeseen 1987-1989, ehtojen mukaan velkojat voivat vaatia lainojen välitöntä takaisinmaksua, mikäli pankki laiminlyö lainaehojen noudattamisen. Näistä lainoista on 31.12.1997 luettu vakavaraisuutta laskettaessa omiin varoihin yhteensä 330 milj. markkaa. Muiden lainojen velkojilla ei ole oikeutta vaatia velkojen ennenaikaista takaisinmaksua.

20 Oman pääoman muutokset tilikauden aikana

	Sidottu oma pääoma				Vapaa oma pääoma			
	Osakepääoma	Vararahasto	Arvonkorotusrahasto ¹	Pääomasijoitukset ²	Vapaaeht. varauksista siirretty osuus ³	Kertyneet voitot/tappiot ⁴	Tilikauden tulos	Oma pääoma yhteensä
Merita-konserni								
1.1.1997	8 305	339	261	4 120	331	1 432	–	14 788
Lisäykset	0	0	–	1 641	162	6	3 303	5 113
Vähennykset	–	–	–235	–1 968	–	–318	–	–2 521
31.12.1997	8 305	339	26	3 793	493	1 120	3 303	17 380
Merita Oyj								
1.1.1997	8 305	211	–	–	–	1 126	–	9 642
Lisäykset	0	0	–	–	–	–	1 470	1 470
Vähennykset	–	–	–	–	–	–260	–	–260
31.12.1997	8 305	211	–	–	–	866	1 470	10 852
Merita Pankki -konserni								
1.1.1997	6 024	2 180	248	4 120	250	907	–	13 729
Lisäykset	–	–	–	1 641	162	6	2 356	4 166
Vähennykset	–	–	–224	–1 968	–	–474	–	–2 666
31.12.1997	6 024	2 180	25	3 793	412	439	2 356	15 229

(jatkuu)	Sidottu oma pääoma				Vapaa oma pääoma			Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Arvonkorotus-rahasto ¹	Pääoma-sijoitukset ²	Vapaaeht. varauksista siirretty osuus ³	Kertyneet voitot/tappiot ⁴	Tilikauden tulos	
Merita Pankki Oy								
1.1.1997	6 024	2 052	–	4 120	–	1 275	–	13 471
Lisäykset	–	–	–	1 641	–	–	3 071	4 712
Vähennykset	–	–	–	–1 968	–	–423	–	–2 391
31.12.1997	6 024	2 052	–	3 793	–	852	3 071	15 792

Yhtiöjärjestyksiin sisältyvien määräysten mukaan konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole velvollisuutta siirtää tilivuoden 1997 voitosta osuutta sidottuun omaan pääomaan.

¹ Vuoden aikana myytiin kohteita, joihin on tehty arvonorotus. Näistä peruutettiin arvonorotusrahastosta Merita-konsernissa 235 milj. markkaa ja Merita Pankki -konsernissa 224 milj. markkaa.

² Merita Pankki Oy maksoi takaisin Suomen Yhdyspankki Oy:n vuonna 1992 nostaman valtion pääomasijoituksen koko pääoman, 1 749 milj. markkaa, sekä laski kansainvälisillä markkinoilla liikkeeseen 300 milj. dollarin (1 626 milj. markan) pääomalainan. Laina lasketaan mukaan pankin ensisijaiseen pääomaan vakavaraisuutta laskettaessa. Merita Pankki Oy maksoi myös vuoden aikana pois ulkomaiset 22,5 milj. USD ja 38,3 milj. DEM pääomalainat (yhteensä 219 milj. markkaa).

³ Konserniyhtiöt kasvattivat vapaaehtoisia varauksia nettomääräisesti Merita-konsernissa ja Merita Pankki -konsernissa 225 milj. markkaa. Vapaaehtoiset varaukset esitetään konsernitaseessa omassa pääomassa verovelalla vähennettynä. Käytetty verokanta tilivuonna oli 28 %.

⁴ Merita Oyj jakoi osinkoa konsernin ulkopuolelle 260 milj. markkaa ja Merita Pankki Oy jakoi osinkoa Merita Oyj:lle 422 milj. markkaa.

Muut muutokset johtuvat lähinnä valuuttakurssien muutoksista.

21 Tuotot toimialoittain ja markkina-alueittain 1.1.-31.12.1997

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	Konserni	Emoyhtiö	Konserni	Emoyhtiö
Toimialoittain				
Pankkitoiminta	8 456	–	8 456	8 356
Kiinnitysluottopankkitoiminta	44	–	44	–
Luottokorttitoiminta	402	–	402	–
Rahoitusyhtiötoiminta	688	–	546	–
Sijoitusrahastotoiminta	61	–	61	–
Sijoituspalveluyritystoiminta	200	–	156	–
Arvopaperikauppa	300	–	–	–
Kiinteistö-sijoitustoiminta	829	–	–	–
Kiinteistötoiminta	258	–	6	–
Kiinteistövälitys ¹	288	–	–	–
Tietojenkäsittely	116	–	116	–
Vakuutustoiminta ¹	3 201	–	–	–
Muu	1 439	693	653	–
Yhteensä	16 283	693	10 441	8 356
Markkina-alueittain				
Suomi	15 867	693	10 057	8 074
Iso-Britannia	100	–	94	93
Luxemburg	72	–	61	–
Ruotsi	6	–	6	6
Singapore	61	–	61	31
Viro	10	–	10	10
Yhdysvallat	151	–	151	142
Muut	17	–	1	–
Yhteensä	16 283	693	10 441	8 356

Tuottoihin on laskettu konserniyhtiöiden rahoituskate, osinko- ja palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate sekä muut toimintatuotot. Vakuutustoiminnan osalta erä sisältää vakuutusmaksutulon ja sijoitustoiminnan tuotot. Konsernin sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

¹ Sisältyy konsernituloslaskelmassa riviin Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten voitosta/tappiosta.

22 Leasingtoiminnan nettotuotot

Emoyhtiöt, Merita Oyj ja Merita Pankki Oy, eivät harjoita leasingtoimintaa. Konsernin tuloslaskelmassa erään Leasingkate luetaan vain leasingvuokrat ja leasingkohteiden suunnitelman mukaiset poistot.

23 Muut toimintatuotot ja -kulut tilikauden aikana

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Tuotot								
Vuokra- ja osinkotuotot kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	1 001	917	–	–	2	1	1	0
Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot ¹	79	92	–	–	225	7	–	–
Muut tuotot	378	372	14	12	310	323	453	422
Yhteensä	1 458	1 381	14	12	536	331	454	422
Kulut								
Vuokrakulut	275	377	1	1	570	710	556	693
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	496	518	0	1	4	6	3	4
Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutustappiot	–	17	–	0	–	0	–	–
Muut kulut	504	765	10	64	479	619	444	576
Yhteensä	1 275	1 677	10	66	1 053	1 336	1 004	1 273

¹ Lukuun on Merita-konsernissa vuonna 1997 laskettu sekä luovutusvoitot että luovutustappiot. Luovutusvoitoista on vähennetty luovutustappioita 518 milj. markkaa.

24 Luotto- ja takaustappiot sekä muiden kuin luovutettaviksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset tilikauden aikana

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Tase-erä								
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	173	7	–	–	173	7	173	7
Saamisista yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	1 472	1 594	–	–	1 472	1 591	1 358	1 522
Leasingkohteista	4	12	–	–	4	12	–	–
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	118	45	–	39	118	6	118	–
Muista	341	366	–	–	341	374	341	369
Kohdistamattoman luottotappiokirjauksen purku	–200	–	–	–	–200	–	–200	–
Bruttomääräiset luotto- ja takaustappiot	1 908	2 023	–	39	1 908	1 989	1 790	1 898
Luotto- ja takaustappioiden vähennyserät	666	528	–	–	666	483	600	405
Tuloslaskelman luotto- ja takaustappiot	1 242	1 495	–	39	1 242	1 507	1 190	1 493
% saamisista ja vastuusitoumuksista ¹	0,6	0,7	–	3,4	0,6	0,7	0,6	0,8
Arvonalennukset muista kuin luovutettaviksi tarkoitetuista arvopapereista	5	6	–	36	5	6	–	–
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot yht.	1 089	2 459	–	–	1 089	2 459	1 039	2 431
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	–884	–2 128	–	–	–884	–2 128	–849	–2 114
Palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista	–92	–82	–	–	–92	–82	–61	–65
Tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset	1 903	1 691	–	39	1 903	1 658	1 800	1 591
Kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset tilikauden aikana	–574	–446	–	–	–574	–401	–539	–350
Kohdistamattoman luottotappiokirjauksen purku	–200	–	–	–	–200	–	–200	–
Luotto- ja takaustappiot tuloslaskelmassa	1 242	1 495	–	39	1 242	1 507	1 190	1 493

Kohdistetut luottotappiovaraukset on tehty saatavakohtaisesti. Lisäksi erään sisältyy Kaukoidän vastuisiin kohdistettu luottotappiovaraus, 500 milj. markkaa, josta 170 milj. markkaa on kohdistettu saamisiin luottolaitoksilta. Luottotappioiksi kirjattujen luottojen vakuudet on arvostettu kuten edellä kohdassa Tilinpäätösperiaatteet on esitetty.

¹ Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä, leasingkohteet, muut kuin luovutettaviksi tarkoitettujen saamistodistukset, takausaamiset sekä asiakkaiden puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset.

25 Valvonta- ja hallintoelinten jäsenten saamat palkat ja palkkiot sekä heidän osaltaan syntyvät tai tehdyt eläkesitoumukset 1.1.-31.12.1997

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	<i>Palkat ja palkkiot</i>	<i>Eläkesitoumukset</i>	<i>Palkat ja palkkiot</i>	<i>Eläkesitoumukset</i>
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	–	–	1	–
Hallituksen ja johtokunnan jäsenet ja varajäsenet sekä pääjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat	4	1	14	8

Merita Oyj

Hallituksen puheenjohtajalle vuonna 1997 maksetut palkkiot olivat yhteensä 297 000 markkaa ja pääjohtajalle (Meritan toimitusjohtaja) maksettu palkka 2 634 000 markkaa. Jälkimmäiseen sisältyy vuodelta 1996 maksettu 615 240 markan suorituspalkkio, jota selostetaan kohdassa "Merita Pankki".

Hallituksen varapuheenjohtajan palkkiot vuonna 1997 olivat 226 200 markkaa.

Niille hallituksen jäsenille, jotka eivät ole Meritan palveluksessa, ei ole sovittu maksettavaksi mitään irtisanomiseen liittyvää korvausta, eläkettä tai muuta korvausta. Mikäli pääjohtaja Vesa Vainion työsuhde päätetään yhtiön toimesta 6 kuukauden irtisanomisajalla, hän on oikeutettu saamaan täyttä vanhuuseläkettä vastaavan kokonaisaläkkeen, joka on 60 % eläkepalkasta. Meritan hänelle ennen 60 vuoden ikää mahdollisesti maksamasta eläkkeestä vähennetään eläkkeelle jäämisen jälkeen muusta työsuhteesta saatu palkka.

Merita Pankki Oy

Johtokunnan puheenjohtajalle (pääjohtaja) ei maksettu tästä tehtävästä erillistä palkkiota. Merita Pankin toimitusjohtajalle vuonna 1997 maksettu palkka oli 1 799 889 markkaa.

Johtokunnalla on lisäksi vuotuinen suorituspalkkiojärjestelmä, jonka puitteissa arvioidaan sekä vastuualueen menestystä että sen johtajan onnistumista ennen tilivuotta asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Korkein suorituspalkkio on kolmen kuukauden palkka. Johtokunnalle (vuodelta 1996) maksetut suorituspalkkiot olivat yhteensä 1 985 960 markkaa. Näistä pääjohtaja sai 615 240 markkaa ja toimitusjohtaja 1 330 900 vuonna 1997.

Johtokunnan jäsenten ja varajäsenten työsuhteiden mukaisesti irtisanomisaikana ja työsuhteen päätyttyä maksettava irtisanomiskorvaus on korkeintaan 12 kuukauden tai vaihtoehtoisesti 24 kuukauden palkka. Mahdollisista korvauksista vähennetään kyseisenä aikana muusta työsuhteesta saatu palkka.

Johtokunnan jäsen ja varajäsen siirtyy vanhuuseläkkeelle 60 vuotta täytettyään. Kokonaisaläke on 60 % eläkepalkasta.

Tilintarkastajat

Vuonna 1997 tilintarkastuspalkkiot olivat 5 231 979 markkaa. Luku sisältää kaikkien Merita-konserniin kuuluvien yhtiöiden tilintarkastuksen. Tästä luvusta 4 518 695 markkaa on Suomessa sijaitsevien yhtiöiden tilintarkastusta ja 713 284 markkaa ulkomaisten yhtiöiden ja yksiköiden tilintarkastusta.

26 Taseen ulkopuoliset sitoumukset tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	<i>Konserni</i>		<i>Emoyhtiö</i>		<i>Konserni</i>		<i>Emoyhtiö</i>	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Takaukset	24 894	28 302	8	246	28 114	31 529	30 618	34 269
joista tytäryhtiöiden puolesta	–	–	–	239	–	–	291	98
osakkuusyhtiöiden puolesta	66	11	–	–	2 491	2 436	2 491	2 436
Vekselivastuut	1 453	735	–	–	1 453	735	1 452	734
joista tytäryhtiöiden puolesta	–	–	–	–	–	–	–	–
osakkuusyhtiöiden puolesta	–	–	–	–	–	–	–	–
Luottolupaukset	11 791	6 154	–	–	11 878	6 154	8 292	3 020
joista tytäryhtiöille	–	–	–	–	–	–	–	–
osakkuusyhtiöille	–	–	–	–	87	–	87	–
Muut sitoumukset ja pantit	9 857	10 512	–	–	9 864	10 522	9 671	10 032
joista tytäryhtiöille tai niiden puolesta	–	–	–	–	–	–	114	–
osakkuusyhtiöille tai niiden puolesta	88	–	–	–	95	10	88	–
Annetut sitoumukset yhteensä	47 995	45 704	8	246	51 309	48 940	50 033	48 054
Johdannaissopimusten luottovasta-arvot	23 959	21 418	24	6	23 984	21 418	23 991	21 388
Korkejohtajannaiset	13 637	8 984	–	–	13 637	8 984	13 691	9 011
Valuuttajohdannaist	10 322	12 434	24	6	10 346	12 434	10 300	12 377

(jatkuu)	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Johdannaissopimusten kohde-etuksien arvot								
Suojaamistarkoituksessa tehdyt sopimukset								
<i>Korkojohdannaiset</i>								
Termiinisopimukset	-	5 391	-	-	-	5 391	-	5 391
Ostetut optiosopimukset	-	3 181	-	-	-	3 181	-	3 181
Asetetut optiosopimukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Koronvaihtosopimukset	23 618	35 389	-	-	23 618	35 389	25 472	36 046
<i>Valuuttajohdannaiset</i>								
Termiinisopimukset	232 920	118 556	-	-	232 920	118 556	232 867	118 344
Ostetut optiosopimukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Asetetut optiosopimukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	6 703	7 972	303	301	6 735	8 094	6 676	7 914
<i>Osakejohdannaiset</i>								
Termiinisopimukset	11	-	-	-	-	-	-	-
Ostetut optiosopimukset	125	743	-	-	125	743	226	743
Asetetut optiosopimukset	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Muut johdannaiset</i>	1 083	-	-	-	1 083	-	1 083	-
Termiinisopimukset yhteensä	232 931	123 947	-	-	232 920	123 947	232 867	123 736
Muut sopimukset yhteensä	31 529	47 285	303	301	31 561	47 407	33 457	47 884
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt sopimukset								
<i>Korkojohdannaiset</i>								
Termiinisopimukset	1 556 084	1 056 756	-	-	1 556 084	1 056 756	1 556 084	1 056 756
Ostetut optiosopimukset	22 052	6 457	-	-	22 052	6 457	22 052	6 457
Asetetut optiosopimukset	30 705	16 416	-	-	30 705	16 416	30 705	16 416
Koronvaihtosopimukset	395 330	231 429	-	-	395 330	231 429	395 674	232 088
<i>Valuuttajohdannaiset</i>								
Termiinisopimukset	81 134	206 553	-	-	81 134	206 553	81 120	206 571
Ostetut optiosopimukset	15 627	78 349	-	-	15 627	78 349	15 627	78 349
Asetetut optiosopimukset	13 042	85 603	-	-	13 042	85 603	13 042	85 603
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	8 091	10 022	-	-	8 392	10 022	8 392	10 022
<i>Osakejohdannaiset</i>								
Termiinisopimukset	336	10	-	-	342	10	-	10
Ostetut optiosopimukset	1 550	419	-	-	185	52	80	52
Asetetut optiosopimukset	183	66	-	-	183	66	40	54
<i>Muut johdannaiset</i>	167	-	-	-	167	-	167	-
Termiinisopimukset yhteensä	1 637 554	1 263 318	-	-	1 637 560	1 263 318	1 637 204	1 263 337
Muut sopimukset yhteensä	486 747	428 761	-	-	485 683	428 394	485 780	429 041

27 Leasingvastuut

Maksettavien leasingvuokrien nimellismäärä Merita Pankki Oy:ssä vuonna 1998 on 13 milj. markkaa ja myöhempinä vuosina 13 milj. markkaa. Muilla konserni-yhtiöillä ei ole olennaisia leasingvastuita.

28 Eläkesitoumuksista johtuvat vastuut 31.12.1997

Kotimaisten konserniyhtiöiden henkilöstön TEL-eläketurva on järjestetty vakuutuksella. Ulkomaisten yksiköiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty asianomaisen maan säännösten mukaisesti.

Henkilöstön lisäeläketurva on järjestetty Merita Oy:n Eläkekassassa ja Eläkesäätiössä. Konsernin eläkevastuut 1 556 milj. markkaa Merita Oy:n Eläkekassassa ja 1 857 milj. markkaa Merita Oy:n Eläkesäätiössä on täysin katettu. Eläkelaitokset eivät perineet kannatusmaksuja vuodelta 1997.

Suoraan konserniyhtiöiden vastuulla olevia eläkevastuita oli Merita-konsernissa 96 milj. markkaa ja Merita Pankki -konsernissa 93 milj. markkaa. Näiden vastuiden johdosta on kirjattu täysimääräinen pakollinen varaus.

Merita Oy:n Eläkekassaan kertyneen ylikatteen palautus:

Merita Oy:n Eläkekassa sai sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä luvan palauttaa eläkekassaan kertynyttä ylikatetta vuoden 1997 tilinpäätöksen yhteydessä työnantaja-yhtiöille yhteensä 1 239 milj. markkaa, josta Merita Oyj:n osuus oli 567 milj. markkaa, Merita Pankki Oy:n osuus 646 milj. markkaa ja pankkikonsernin osuus 670 milj. markkaa. Ylikatteen palautus on esitetty tuloslaskelmassa omalla rivillään kulujen ryhmässä. Eläkekassan vastuiden katteena olevan omaisuuden käypä arvo ylitti tilinpäätöshetkellä em. palautusten jälkeen vastuiden ja velkojen määrän noin 400 milj. markalla.

29 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Konsernin notariaattitoimintaan sisältyviä palveluita ovat asiakkaan omaisuuden säilytys ja hoito, omaisuuden hoitoon ja varallisuuden sijoittamiseen liittyvä neuvonta, yhdistysten, säätiöiden ja kuolinpesien omaisuuden hoitoon liittyvä kirjanpito palvelu sekä perunkirjoituksiin, pesänselvityksiin ja hakemuslainkäytön piiriin kuuluvat palvelut.

31.12.1997 asiakasvaroista välitetyt luotot olivat 1 607 milj. markkaa.

30 Henkilöstö

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	Konserni	Emoyhtiö	Konserni	Emoyhtiö
Henkilöstö, keskimäärin 1997¹	14 637	11	13 448	11 250
Muutos edellisestä vuodesta, henk.	-2 032	-1	-2 016	-1 345
%	-12,2	-8,3	-13,0	-10,7
Kokoaikainen	13 495	11	12 341	10 181
Muutos edellisestä vuodesta, henk.	-2 012	-1	-1 992	-1 322
Osa-aikainen	1 142	-	1 107	1 069
Muutos edellisestä vuodesta, henk.	-21	-	-24	-23
Henkilöstö toimialoitain 31.12.1997				
Pankkitoiminta	10 997	-	10 997	10 950
Kiinnitysluottopankkitoiminta	12	-	12	-
Luottokorttitoiminta	235	-	235	-
Rahoitusyhtiötoiminta	539	-	539	-
Sijoitusrahastotoiminta	6	-	6	-
Sijoituspalveluyritystoiminta	120	-	120	-
Arvopaperikauppa	15	-	-	-
Kiinteistösisjoiustoisiminta	161	-	-	-
Kiinteistötoiminta	160	-	-	-
Kiinteistövälitys	515	-	-	-
Tietojenkäsittely	221	-	221	-
Vakuutusstoiminta	46	-	-	-
Muu	689	12	573	-
Yhteensä	13 716	12	12 703	10 950
Henkilöstö markkina-alueittain 31.12.1997				
Suomi ²	13 338	12	12 325	10 619
Iso-Britannia	135	-	135	135
Luxemburg	47	-	47	-
Ruotsi	26	-	26	26
Singapore	45	-	45	45
Viro	27	-	27	27
Yhdysvallat	98	-	98	98
Yhteensä	13 716	12	12 703	10 950

¹ Laskettu keskiarvona kuukausien lopussa lasketuista henkilökuntamääristä. Sisältää myös niiden tytäryhtiöiden henkilömäärät, jotka olivat konserniyhtiöitä jo vuonna 1996, mutta sisällytettiin konsernitilinpäätökseen ensimmäisen kerran vuonna 1997. Henkilöstömäärien muutoksia laskettaessa vuoden 1996 luvut on saatettu vertailukelpoiksi vuoden 1997 lukujen kanssa edellä mainittu seikka huomioiden.

² Ml. ulkomaisten edustustojen henkilöstö (16 henkilöä).

31 Osakkeet

Merita Oyj:n osakkeet

Merita Oyj:n osakkeet jakautuvat kahteen osakelajiin, A- ja B-osakkeisiin. Osakkeiden nimellisarvo on 10 markkaa. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-osakkeita on vähintään 365 miljoonaa ja enintään 1 460 miljoonaa kappaletta. B-osakkeita on vähintään 35 miljoonaa ja enintään 140 miljoonaa kappaletta. Liikkeessä olevista osakkeista 92 %, 763 253 906 kappaletta, on A-osakkeita ja 8 %, 67 200 000 kappaletta, B-osakkeita.

Yhtiökokouksessa jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään 10 äänellä ja B-osake yhdellä äänellä.

Osakepääomaa korotettaessa A-osakkeiden omistajilla on etuoikeus merkitä uusia A-osakkeita ja B-osakkeiden omistajilla uusia B-osakkeita.

B-osakkeet tuottavat oikeuden ennen A-osakkeita saada jaettavissa olevista voittovaroista kiinteä vuotuinen osinko, jonka määrä on 8 % osakkeen nimellisarvosta. Ellei jonakin vuonna sellaista osinkoa voida jakaa, B-osakkeet tuottavat oikeuden saada puuttuvan määrän lähinnä seuraavana vuonna voitonjakoon käytettävissä olevista varoista, ennen kuin A-osakkeille voidaan jakaa osinkoa. Ellei puuttuvaa määrää ole voitu jakaa B-osakkeille lähinnä seuraavana vuonna, eivät B-osakkeet enää oikeuta puuttuvaan määrään myöhempinä vuosina. Mikäli A-osakkeille jaetaan osinkoa enemmän kuin 8 % osakkeen nimellisarvosta, jaetaan B-osakkeille lisäosinko, jonka suuruus on puolet määrästä, jolla A-osakkeiden osinko ylittää 8 %.

31.12.1997 Merita Oyj ei omistanut omia osakkeitaan.

Merita Pankki Oy:n osakkeet

Merita Pankki Oy:n osakkeiden nimellisarvo on 10 markkaa. Yhtiöjärjestyksen mukaan pankin vähimmäispääoma on neljä miljardia markkaa ja enimmäispääoma 16 miljardia markkaa. Kaikki pankin liikkeellä olevat osakkeet, 602 miljoonaa kappaletta, ovat Merita Oyj:n omistuksessa.

32 Pääomasijoitukset tilikauden päättyessä

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	Konserni	Emoyhtiö	Konserni	Emoyhtiö
Valtion pääomasijoitus	1 726	–	1 726	1 726
Muut markkamääräiset	251	–	251	251
Valuuttamääräiset	1 816	–	1 816	1 816
Yhteensä	3 793	–	3 793	3 793

Valtion pääomasijoitukselle voidaan maksaa korkoa vain pankin voitonjakokelpoisten varojen puitteissa. Mikäli korkoa tai osaa siitä ei voida maksaa voitonjakokelpoisten varojen puutteen takia, sijoittajalla ei ole oikeutta myöhemmin vaatia tällaista korkoa maksettavaksi. Pääomasijoitukselle on maksettava tilivuoden korko kokonaisuudessaan ennen kuin pankki saa maksaa osinkoa osakepääomalleen.

Pankki saa maksaa valtion pääomasijoituksen takaisin vain Rahoitustarkastuksen luvalla ja edellyttäen, että pankin ja sen konsernin vakavaraisuus ei takaisinmaksun johdosta laske alle laissa säädetyn vähimmäistason. Sijoittajalla ei ole oikeutta vaatia pääomasijoituksen takaisinmaksua. Merita Pankin johtokunta päätti helmikuussa vuonna 1998 maksaa valtion pääomasijoituksesta jäljellä olevan osan, 1 726 miljoonaa markkaa, takaisin valtiolle heti tilinpäätöksen antamisen jälkeen.

Merita Pankki Oy laski syyskuussa kansainvälisillä markkinoilla liikkeeseen 300 milj. Yhdysvaltain dollarin pääomalainan. Se lasketaan mukaan pankin ensisijaiseen vakavaraisuuspääomaan. Lainalle voidaan maksaa korkoa vain jakokelpoisista varoista. Sillä ei ole eräpäivää, mutta se voidaan maksaa takaisin viranomaisten luvalla viiden vuoden kuluttua liikkeeseenlaskupäivästä. Ensimmäiseltä viideltä vuodelta pääomalainan vuotuinen kustannus vastaa kaikkien kulujen jälkeen kuuden kuukauden Libor-korkoa lisätynä noin 0,85 prosenttiyksiköllä.

33 Osakkaat ja johdon omistus 31.12.1997

Merita Oyj

Suurimmat osakkeenomistajat omistajaluettelon mukaan

	Osakkeet, kpl	Osuus osakekannasta, %	Osuus äänimäärästä, %
Omaisuuksienhoitoyhtiö Arsenal Oy	63 933 333	7,7	8,3
UPM-Kymmene Oyj	22 567 614	2,7	2,8
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	13 880 000	1,7	1,8
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	13 582 261	1,6	1,7
Vakuutusyhtiö Sampo	9 969 000	1,2	1,3
Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	9 956 215	1,2	1,3
Merita Oy:n Eläkesäätiö	9 734 028	1,2	1,3
Meiji Mutual Life Insurance Company	8 538 666	1,0	1,1
Onninen-Sijoitus Oy	7 900 600	1,0	1,0
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Varma	7 233 204	0,9	0,9

Merita Oyj:n hallituksen jäsenet omistavat Merita Oyj:n A-osakkeita yhteensä 25 784 kpl ja B-osakkeita 480 eli yhteensä 26 264 kpl. Näiden osakkeiden yhteinen äänimäärä on 258 320, joka on 0,003 % yhtiön osakkeiden tuottamasta kokonaisäänimäärästä.

Merita Oyj:n hallituksen jäsenten omistuksessa ei ole yhtiön liikkeeseen laskemia vaihtovelkakirjoja eikä optiotodistuksia.

Merita Pankki Oy:n johtokunnan jäsenet ja varajäsenet omistavat Merita Oyj:n A-osakkeita yhteensä 35 414 kpl ja B-osakkeita 14 650 eli yhteensä 50 064 kpl. Näiden osakkeiden yhteinen äänimäärä on 368 790, joka on 0,005 % yhtiön osakkeiden tuottamasta kokonaisäänimäärästä.

Merita Pankki Oy:n johtokunnan jäsenet ja varajäsenet omistavat henkilökunnalle suunnatun optiolainan optiotodistuksia määrän, joka oikeuttaa merkitsemään yhteensä 463 922 kpl Merita Oyj:n A-osaketta vuonna 1998. Merita Pankki Oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten osakkeiden kokonaisäänimäärä on 0,02 % optiolainan optiotodistusten käyttämisen jälkeisestä osakkeiden kokonaisäänimäärästä.

Merita Oyj:n osakkeista 29,5 % oli vuoden lopussa rekisteröity hallintarekisteriin. Osakkeet edustavat 31,6 % äänistä. Yhteensä hallintarekisteriin ja eriteltyjen ulkomaalaisten omistajien nimiin oli rekisteröity 30,9 % Merita Oyj:n osakkeista. Nämä osakkeet edustavat 33,1 % äänistä.

Merita Oyj:n hallituksen jäsenten osakeomistus (Hallitus 1.1.1998 alkaen)

Merita Pankki Oy:n johtokunnan jäsenten osakeomistus (Johtokunta 1.1.1998 alkaen)

	A-sarja	B-sarja	Yhteensä		A-sarja	B-sarja	Optiotodistukset
Andersson Dan	–	–	–	Dalborg Hans	–	–	–
Brandinger Rune	–	–	–	Granvik Carl-Johan	2 133	–	20 170
Dalborg Hans	–	–	–	Hammarkvist Karl-Olof	–	–	–
Ehrnrooth Casimir	9 701	480	10 181	Johansson Sven-Åke	–	–	–
Kivimäki Mikko	3 130	–	3 130	Kontinen Kalevi	–	–	20 170
Magnusson Bernt	–	–	–	Laitinen Jussi	2 752	9 108	–
Niemelä Juha	–	–	–	Liljedahl Arne	–	–	–
Palmstierna Jacob	–	–	–	Nordström Lars G	–	–	–
Peltola Timo	5 086	–	5 086	Pohjola Markku	2 069	–	20 170
Vainio Vesa	2 793	–	2 793	Voutilainen Pertti	6 767	–	–
				Östberg Claes	–	–	–
	20 710	480	21 190		13 721	9 108	60 511

(jatkuu)

Osakeomistus omistajaryhmittäin

	Osuus omistajista, %	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	1,3	10,6
Julkiset yritykset	0,0	8,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,0	8,9
Julkisyhteisöt	0,1	4,2
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,0	3,6
Kotitaloudet	97,2	33,7
Ulkomaat	0,3	30,9
Yhteensä	100,0	100,0

Osakeomistuksen jakautuminen

Osakemäärä, kpl	Osakkaiden lukumäärä, kpl	Osuus osakkaiden määrästä, %	Osakkeiden lukumäärä, kpl	Osuus osake- kannasta, %
1-1 000	246 831	78,1	67 200 543	8,1
1 001-10 000	65 472	20,7	170 413 953	20,5
10 001-100 000	3 583	1,1	78 594 745	9,5
100 001-	199	0,1	268 103 788	32,3
Hallintarekisterissä	16	0,0	245 016 674	29,5
Yhteistilillä			1 124 203	0,1
Yhteensä	316 101	100,0	830 453 906	100,0

Merita Pankki Oy

Kaikki Merita Pankki Oy:n osakkeet ovat Merita Oyj:n omistuksessa. Johdon omistuksessa ei ole luottolaitoksen liikkeeseen laskemia velkakirjoja eikä optiotodistuksia.

34 Konserni- ja osakkuusyhtiöiltä saadut rahoitustuotot ja niille suoritettavat rahoituskulut tilikauden aikana

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy ¹	
	Konserni- yhtiöiltä	Osakkuus- yhtiöiltä	Konserni- yhtiöiltä	Osakkuus- yhtiöiltä
Korkotuotot	57	-	940	60
Korkokulut	99	-	219	2
Osinkotuotot	680	-	240	18

Luvuissa ei ole huomioitu korkotuottoja 31,5 milj. markkaa, korkokuluja 0,4 milj. markkaa eikä osinkotuottoja 0,6 milj. markkaa liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankituilta tytär- ja osakkuusyhtiöiltä, joita ei ole konsolidoitu.

¹ Sisältää Merita Oyj:ltä ja sen tytär- ja osakkuusyhtiöiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

35 Saamiset ja velat konserni- ja osakkuusyhtiöiltä 31.12.1997

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy ¹	
	Konserni- yhtiöiltä	Osakkuus- yhtiöiltä	Konserni- yhtiöiltä	Osakkuus- yhtiöiltä
Saamiset				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	48	-	13 823	-
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	5 167	979
Saamistodistukset	905	-	3 584	675
Muut saamiset	-	-	1	0
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	474	-	267	15
Yhteensä	1 427	-	22 842	1 669
Velat				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	-	-	2 398	307
Velat yleisöille ja julkisyhteisöille	-	-	615	75
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 500	-	1 924	8
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	0	-	905	-
Muut velat	-	-	9	0
Siirtovelat ja saadut ennakot	61	-	82	8
Yhteensä	1 562	-	5 934	398

Luvuissa ei ole huomioitu saamia 851,9 milj. markkaa eikä velkoja 91,3 milj. markkaa liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankituilta konserni- ja osakkuusyhtiöiltä, joita ei ole konsolidoitu.

¹ Sisältää saamiset Merita Oyj:ltä ja sen tytär- ja osakkuusyhtiöiltä sekä velat niille.

36 Tytär- ja osakkuusyhtiöt 1997

Merita-konserni sisältää kaksi rinnakkaista alakonsernia, Merita Kiinteistö- ja Merita Pankki -konsernit. Merita Kiinteistö- konsernin konserniyhtiöt ovat Merita Pankki -konsernin osakkuusyhtiöt; Merita Pankki -konsernin osuus Merita Kiinteistö Oy:n osakkeista on 95,19 % ja osuus äänistä on 49,75 %.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhtiöt	Viite	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %	Yhteenlaskettu nimellisarvo	Yhteenlaskettu kirjanpitoarvo	Tilikauden voitto/tappio 1997
Merita Oyj:n suoraan omistamat tytäryhtiöt							
<i>Kotimaiset</i>							
Pankki							
Merita Pankki Oy, Helsinki		602 395 318	100	100	6 023	8 863	2 071
Rahoitusyhtiöt							
Nordica Invest Oy, Helsinki		1 150 170	100	100	115	575	0
Partita Oy, Helsinki		1 827 220	100	100	365	690	9
Perimistöimisto Contant Oy, Turku (sisältää Pankki-konsernin omistuksen)		650	100	100	1	24	1
Sijoituspalveluyhtiöt							
Merita Corporate Finance Oy, Helsinki		38 667	77	77	4	11	25
Vakuutusyhtiö							
Merita Henkivakuutus Oy, Espoo	1	145 600	100	100	146	542	15
Kiinteistövälitysyritykset							
Huoneistokeskus Oy, Helsinki	1	400	100	100	3	108	17
Merita Kiinteistöomistus Oy, Helsinki (entiseltä nimeltään Huoneistomarkkinointi Oy)	1	50 000	100	100	5	23	16
Kiinteistöosajoyhtiöt							
Kiinteistöosajoyhtiö Oy Citycon, Helsinki	1,2	17 223 667	56	56	172	155	5
Merita Kiinteistöt Oy, Helsinki		10 610 000	100	100	10 610	15 257	-810
Muut yhtiöt							
Unitas Kongressikeskus Oy, Helsinki	1	100	100	100	1	1	2
Merita Kiinteistöt Oy:n tytäryhtiöt							
<i>Kotimaiset</i>							
Kiinteistöosajoyhtiöt							
Henrikin Liikekiinteistöt Oy, Helsinki		11 700	53	53	0	8	-0
Kiinteistö-Kompas Oy, Helsinki		560	85	85	84	84	1
Merita Kiinteistökehitys Oy, Helsinki		46 500	100	100	46	53	31
PMA-Invest Oy, Helsinki		5 100	100	100	1	107	-25
Pons Brevis Oy, Helsinki		45 016	100	100	45	120	-38
Rasi Hotelliikiinteistöt Oy, Helsinki		100 000 000	100	100	40	20	42
Ukon Vakka Oy, Helsinki		6	100	100	0	8	-14
Vaasan Hotelliikiinteistöt Oy, Vaasa		19 600	100	100	20	0	-19
Kiinteistöyhtiöt							
Aleksanterinkatu 13 Koy, Helsinki		1 500	100	100	0	238	-67
Aleksanterinkatu 17 Koy, Helsinki		14 127	93	93	1	457	-115
Aleksanterinkatu 36 A Koy, Helsinki		30	100	100	0	108	-2
Aleksanterinkatu 36 B Koy, Helsinki		100	100	100	0	161	-3
Aleksis Kivenkatu 3-5 Koy, Helsinki		22 069	100	100	22	273	-8
Aleksis Kivenkatu 7 Koy, Helsinki		8 506	100	100	9	88	-2
Espoon Asemakuja 2 Koy, Espoo		13 200	100	100	3	65	-22
Fleminginkatu 27 Koy, Helsinki		113 671	100	100	11	242	-5
Helsingin Erottajankulma Koy, Helsinki		7 021	100	100	0	0	0
Helsingin Fredrikinkatu 19 As Oy, Helsinki		4 360	74	74	0	45	-1
Helsingin Sorvaajankatu 9 Koy, Helsinki		282	100	100	0	66	-21
Helsingin Väinämöisenlinna Koy, Helsinki		83 739	100	100	42	141	-4
Itälähdenkatu 2 Koy, Helsinki		6 686	100	100	40	33	-0
Jyväskylän Kauppakatu 31 Koy, Jyväskylä		5 000	100	100	0	80	-3
Jyväskylän Kolmikulma Koy, Jyväskylä		187 536	97	97	19	113	-41
Kajaanin Liiketalo Koy, Kajaani		150	100	100	0	43	-22
Kanavaranta 3 Koy, Helsinki		6 958	100	100	49	48	-2
Kauppakeskus Kluuvi Koy, Helsinki		273 273	100	100	137	464	-173
Kolohongan Teollisuuskiinteistö Koy, Vantaa		24 860	100	100	0	112	-2
Kämp-Kiinteistöt Oy, Helsinki		13 200	100	100	26	125	-3
Lahden Hämeenkatu 20 Koy, Lahti		8 135	67	67	0	30	-0
Levytie 2 Koy, Helsinki		5 400	100	100	54	107	-3
Mechelininkatu 34 A Koy, Helsinki		15 000	100	100	0	25	-3
Merkurius Oy, Helsinki		68 418	100	100	34	87	-5
Mikonkatu 17 Koy, Helsinki		15 000	100	100	2	105	-24
Mikonkatu 9 Koy, Helsinki		9 552	100	100	1	167	-1
Mikonlinna Oy Ab, Helsinki		10 000	100	100	1	314	-2
Niittykummun Toimistotalo Oy, Espoo		1 500	100	100	0	117	-3
Opastinsilta 8 Koy, Helsinki		7 729	100	100	1	65	-2
Paulon Talo Koy, Helsinki		36 677	100	100	18	92	-25
Porin Itäpuisto 2-4 Koy, Pori		900	100	100	1	0	-26
Porkkalankatu 5 Koy, Helsinki		101	100	100	0	76	-3
Ruusilantie 16 Koy, Helsinki		41 633	100	100	42	342	-2
Siltasaarenkatu 14 Koy, Helsinki		7 315	100	100	1	129	-3
Sörnäistenkatu 1 Koy, Helsinki		45 000	100	100	0	316	-3
Tapiolan Vesiputoustalo Koy, Espoo		1 142	100	100	0	123	-1

Konsernitilinpäätöksen yhdistellyt yhtiöt (jatkuu)	Viite	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %	Yhteenlaskettu nimellisarvo	Yhteenlaskettu kirjanpitoarvo	Tilikauden voitto/tappio 1997
Tietotalo Koy, Espoo		15 000	100	100	0	536	-11
Tikkurilan Kauppakeskus Koy, Vantaa		2 489 705	84	84	25	189	-3
Turun Brahenkatu 8 Koy, Turku		6 670	100	100	33	33	-2
Vantaan Vanha Porvoontie 221 Koy, Vantaa		28	83	83	1	97	0
Veromies Koy, Vantaa		1 160	100	100	1	41	0
Vetokuja 1 Koy, Vantaa		13 877	100	100	2	48	-1
Wasa Torgcentrum Fast Ab, Vaasa		1 500	100	100	0	96	-3
Muut kiinteistötoimintayhtiöt							
Yhdyshuolto Oy, Helsinki		400	100	100	0	1	4
Muut yhtiöt							
Hotelli Pohjanhovi Oy, Rovaniemi	1	50	100	100	1	2	-74
<i>Ulkomaiset</i>							
<i>Kiinteistösijoitusyhtiöt</i>							
Merita Real Estate (U.K.) Ltd, Lontoo		21 000 500	100	100	189	83	-4
Sakau (Luxembourg) S.A., Luxemburg		309 996	100	100	46	0	-5
Sopoka B.V., Rotterdam		19 999	100	100	54	0	0
The Wiels Centre Holding B.V., Amsterdam		15 000	100	100	40	9	2
Verdelago Holding B.V., Amsterdam	2	200	100	100	1	0	-0
<i>Kiinteistöyhtiöt</i>							
Place de l'Etoile S.A., Luxemburg		4 501	100	100	66	80	-0
Sopoka S.A., Luxemburg		54 374	100	100	80	0	-4
Muut							
G.H.R. Albisano, Albisano		499 000	100	100	2	45	-5
Merita Pankki Oy:n tytäryhtiöt							
<i>Kotimaiset</i>							
<i>Pankit</i>							
Suomen Teollisuuspankki Oy, Helsinki		1 080 000	100	100	108	187	47
<i>Rahoitusyhtiöt</i>							
Helsingin Pantti-Osakeyhtiö, Helsinki		486 000	100	100	10	25	6
Merita Asiakasrahoitus Oy, Helsinki		14 000	100	100	140	280	91
Merita Capital Oy, Helsinki		25 000	100	100	25	25	0
Merita Rahoitus Oy, Helsinki		29 650 000	100	100	792	1 250	64
Perimistöimisto Contant Oy, Turku		500	78	78	1	24	0
Tukirahoitus Oy, Oulu		71	100	100	1	28	0
<i>Sijoituspalveluyhtiöt</i>							
Merita Asset Management Oy, Helsinki (entiseltä nimeltään Matlak Oy)		10 000	100	100	10	19	11
Matlak Oy, Helsinki (entiseltä nimeltään Merita Asset Management Oy)		5 000	100	100	50	69	1
Merita Delta Oy, Helsinki		50 000	100	100	50	50	1
Merita Pankkiiriliike Oy, Helsinki		96 850	75	75	10	13	52
<i>Sijoitusrahastoyhtiöt</i>							
Investa Rahasto Oy, Helsinki		40 000	100	100	4	4	-0
Merita Rahastoyhtiö Oy, Helsinki (entiseltä nimeltään Merita Rahasto Oy)		200 000	100	100	20	24	13
<i>Kiinteistöyhtiöt</i>							
Lahden Hansa Oy, Lahti		20 000	100	100	0	141	0
Levytie 6 Koy, Helsinki		147	100	100	156	156	0
Ristipellontie 4 Koy, Helsinki		1 484	100	100	148	158	-0
Tampereen Kirkkokatu 7 Koy, Tampere		280	100	100	297	297	0
Porin Sokos Koy, Pori		10 000	100	100	10	23	0
Vantaan Jaakonkatu 2, Vantaa		100	100	100	0	0	0
VKR-Kiinteistöt Oy, Vantaa		600	60	60	6	6	0
Muut yhtiöt							
Merita Invest Oy, Helsinki	1	52 885 225	100	100	108	1 422	92
<i>Muut yhtiöt/tietojenkäsittely</i>							
Fidenta Oy, Espoo		4 000	40	60	0	1	22
Merita Systems Oy, Helsinki		200	60	60	0	0	-0
<i>Ulkomaiset</i>							
<i>Pankit</i>							
American Scandinavian Banking Corp., New York		20 000	100	100	27	61	3
Merita Bank Luxembourg S.A., Luxemburg		41 000	100	100	50	102	13
Merita Merchant Bank Singapore Ltd, Singapore		25 000 000	100	100	56	112	-51
<i>Rahoitusyhtiöt</i>							
Merita Securities (U.K.) Ltd, Lontoo		701 001	100	100	6	6	0
Merita Holdings (U.K.) Ltd, Lontoo		49 010 000	100	100	441	13	0
Merita Finance (U.K.) Ltd., Lontoo		100 000	100	100	1	1	0
Merita Invest Oy:n tytäryhtiöt							
<i>Kotimaiset</i>							
<i>Muut yhtiöt</i>							
Rotator Oy, Tampere		15	100	100	0	0	23
Oy Saunatec Ltd, Espoo		1 452 500	61	61	7	73	6
Stimato Oy, Helsinki		110 000	100	100	10	20	-17

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhtiöt (jatkuu)	Viite	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %	Yhteenlaskettu nimellis-arvo	Yhteenlaskettu kirjanpito-arvo	Tilikauden voitto/tappio 1997
Merita Oyj:n osakkuusyhtiöt	1						
<i>Kotimaiset</i>							
Rahoitusyhtiöt							
Hex Oy, Helsingin Arvopaperi- ja johdannaispörssi, selvitysyhtiö, Helsinki		2 778 101	28	28	28	50	–
Merita Kiinteistöt Oy:n osakkuusyhtiöt	1						
<i>Kotimaiset</i>							
Kiinteistösijoitusyhtiöt							
Aleksin Alueen Kehitys Oy, Helsinki		13 498	46	46	0	0	0
Kansalliset Liikekiinteistöt Oy, Helsinki	2	419	50	50	419	430	11
Oy Realinvest Ab, Helsinki	2	16 132 200	47	47	403	403	15
Turun Arvokiinteistöt Oy, Turku	2	1 148 416	47	46	20	5	–3
World Trade Center Helsinki Oy, Helsinki		10	33	33	0	0	0
Merita Pankki Oy:n osakkuusyhtiöt	1						
<i>Kotimaiset</i>							
Rahoitusyhtiöt							
Eurocard Oy, Helsinki		10 690	28	28	11	12	9
Luottokunta, Helsinki		18 260	29	29	9	53	69
Toimiraha Oy, Helsinki	2	9 500	22	22	10	13	–12
(entiseltä nimeltään Automatia Rahakortit Oy)							
TP-Salkku Oy, Helsinki		2 000	20	20	2	2	–0
Muut yhtiöt							
Automatia Pankkiautomaatit Oy, Helsinki		6	22	22	20	20	6
Pulpros Oy, Helsinki		29 240	49	49	29	44	6
Suomen Asiakastieto Oy, Helsinki		24 000	22	22	3	0	13
<i>Ulkomaiset</i>							
Rahoitusyhtiöt							
Estonian Industrial Leasing Ltd, Tallinna		8 999	20	20	3	2	1
Freja Finance S.A., Luxemburg		17 800	22	22	26	0	–4
Merita Invest Oy:n osakkuusyhtiöt	1						
<i>Kotimaiset</i>							
Muut yhtiöt							
Suunto Oy, Espoo	2	1 242 850	22	22	6	68	15

¹ Yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

² Konsernitieto

Edellä luetellun lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhtiöt, joiden taseen loppusumma alittaa 60 milj. markkaa	Merita Oyj			Merita Pankki Oy		
	Yhtiöiden lukumäärä kpl	Taseiden loppusumma yhteensä	Osakkeiden kirjanpito-arvo	Yhtiöiden lukumäärä kpl	Taseiden loppusumma yhteensä	Osakkeiden kirjanpito-arvo
Kiinteistöyhtiöt						
Tytäryhtiöt	895	4 682	4 531	5	128	127
Osakkuusyhtiöt	1	11	3	886	4 429	4 248
Muut yhtiöt						
Tytäryhtiöt	59	172	44	47	104	30
Osakkuusyhtiöt	8	28	8	20	96	22

Vuoden 1997 aikana fuusioituidut, lopetetut ja konsernin ulkopuolelle siirtyneet tytäryhtiöt

	Toimiala	Taseen loppusumma	Tilikauden voitto/tappio 1997
<i>Kotimaiset</i>			
Bulevardi 1 Koy, Helsinki	Kiinteistöyhtiö	68	–2
Helsingin Erottajankäki Koy, Helsinki	Kiinteistöyhtiö	75	–2
Keskuskatu 1 B Koy, Helsinki	Kiinteistöyhtiö	108	–3
Keskustahotelli Koy, Helsinki	Kiinteistöyhtiö	212	8
Mannerheimintie 2 Koy, Helsinki	Kiinteistöyhtiö	97	–2
Simonkatu 8 Koy, Helsinki	Kiinteistöyhtiö	196	–3
Turunlinnantie 10 Koy, Helsinki	Kiinteistöyhtiö	70	–3

Edellä luetellun lisäksi vuoden 1997 aikana fuusioitut, lopetetut ja konsernin ulkopuolelle siirtyneet tytäryhtiöt, yhtiöt, joiden taseen loppusumma alittaa 60 milj. markkaa	Merita Oyj			Merita Pankki Oy		
	Yhtiöiden lukumäärä kpl	Taseiden loppusumma yhteensä	Osakkeiden kirjanpito-arvo	Yhtiöiden lukumäärä kpl	Taseiden loppusumma yhteensä	Osakkeiden kirjanpito-arvo
Kiinteistöyhtiöt						
Tytäryhtiöt	88	503	310	–	–	–
Muut yhtiöt						
Tytäryhtiöt	2	18	4	1	4	1

Vuoden 1997 aikana toteutettujen tytäryhtiöiden fuusioiden, lopetusten ja luovutusten vaikutus Merita-konsernin vapaisiin omiin pääomiin oli –141 milj. markkaa. Merita Pankki -konsernin vapaisiin omiin pääomiin niiden vaikutus oli –132 milj. markkaa.

Konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle jätetyhtiöt

	Viite	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %	Yhteenlaskettu nimellisarvo	Yhteenlaskettu kirjanpito-arvo	Viimeksi vahvistettu tilikauden voitto/tappio
Saamisen turvaamiseksi hankitut omistukset							
Merita Pankki Oy:n tytäryhtiöt							
<i>Kotimaiset</i>							
Alcom Oy, Helsinki	1	6 212 000	57	57	9	1	–2
Huurre Group Oy, Tampere	1	101 500	100	100	10	1	11
Laxma Yhtymä Oy, Orivesi	1	485 000	100	100	5	0	0
Mantica Oy, Helsinki	1	400 000	100	100	4	0	–6
P.T.A. Group Oy, Kuopio	1	55 000	100	100	6	0	–10
PMA-Yhtymä Oy, Vantaa	1	20 000	100	100	1	47	42
Savon Hotellit Oy, Helsinki		990	100	100	1	0	–8
Sasmox Oy, Kuopio		522	82	82	3	1	3
Teräsbetoni Oy, Helsinki	1	1 001 100	100	100	11	0	–43
Tunturipyörä Oy, Turku	1	2 554 546	99	99	26	50	–15
<i>Ulkomaiset</i>							
TMLW Corp., New York		1 000	100	100	0	7	1
Merita Pankki Oy:n osakkuusyhtiöt							
<i>Kotimaiset</i>							
Huippupaikat Oy, Siilinjärvi		835	33	33	1	0	–0
Oy Palace Hotel Ab, Helsinki		5 000	29	29	1	4	0

¹ Konsernitieto

Kiinteistöosakkuusyhtiöt, jotka on jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle niiden vähäisen merkityksen johdosta

Merita Kiinteistöt Oy:n osakkuusyhtiöt							
<i>Kotimaiset</i>							
Lahden Trio Koy, Lahti		40 000	22	22	40	104	–0
Lippulaiva Koy, Espoo		4 000	50	50	1	112	–15
Länsi-Helsingin Liikekeskus Oy, Helsinki		4 156	35	35	0	51	–0
Lönnfred Koy, Helsinki		12 100	31	31	1	19	0
Oulunkylän Kauppagalleria Koy, Helsinki		2 182	27	27	0	16	–0
Turun Verkahovi Koy, Turku		6 934	36	36	1	51	0
Merita Pankki Oy:n osakkuusyhtiöt							
<i>Kotimaiset</i>							
Pitäjänmäen Kiinteistöt Oy, Helsinki		25 975	49	49	156	156	0

Edellä luetellun lisäksi konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle jätetyt yhtiöt, joiden taseen loppusumma alittaa 60 milj. markkaa	Merita Oyj			Merita Pankki Oy		
	Yhtiöiden lukumäärä kpl	Taseiden loppusumma yhteensä	Osakkeiden kirjanpito-arvo	Yhtiöiden lukumäärä kpl	Taseiden loppusumma yhteensä	Osakkeiden kirjanpito-arvo
Kiinteistöyhtiöt						
Tytäryhtiöt	14	362	207	14	362	207
Osakkuusyhtiöt	293	107	25	293	107	25
Muut yhtiöt						
Tytäryhtiöt	7	62	2	5	62	2
Osakkuusyhtiöt	2	59	0	4	59	0

37 Satunnaiset tuotot ja kulut 1.1.-31.12.1997

	Merita Oyj		Merita Pankki Oy	
	Konserni	Emoyhtiö	Konserni	Emoyhtiö
Tuotot, Konserniavustus	-	457	-	-
Kulut, Konserniavustus	-	-	44	-

38 Pakolliset varaukset tilikauden päättyessä

	Merita Oyj				Merita Pankki Oy			
	Konserni		Emoyhtiö		Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Eläkevastuut	96	93	2	2	94	91	91	88
Takaus- yms. varaukset	320	290	-	-	320	290	320	284
Vuokravastuut	176	246	-	-	137	177	137	177
Korvaukset henkilöstövähennyksistä	66	37	-	-	66	37	66	37
Leimaverovaatimukset	73	66	21	19	52	47	52	47
Muut	163	104	-	-	116	83	80	57
Yhteensä	895	836	23	21	785	725	746	690

39 Muutokset konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ei tilivuoden 1997 aikana tapahtunut muutoksia.

40 Muutokset konsernirakenteessa

Konsernirakenteen muutokset on esitetty liitetiedossa no 36; muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Vuodelta 1997 laadittuun konsernitilinpäätökseen on sisällytetty sellaisia aikaisempina vuosina saamisen turvaamiseksi hankittuja tytäryhtiöitä, joita aiemmin ei ole konsolidoitu. Konsolidointi perustuu päätökseen siirtää kyseiset yhtiöt konsernin varsinaisen liiketoiminnan piiriin. Yhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ei ollut merkittävä.

Yhtiöiden konsolidointi kasvatti konsernitaseen kiinteistöomaisuutta runsaalla 1,5 miljardilla markalla.

41 Rahoitustarkastuksen antamat konsernitilinpäätöstä koskevat poikkeusluvut

Rahoitustarkastuksen lupaan perustuen konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty niitä yhtiöitä, joihin oleva konserni- tai osakkuusyhtiösuhde perustuu saamisen turvaamiseksi hankittuihin omistuksiin.

Tällaiset osakkeet on merkitty taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan tilinpäätöshetken todennäköiseen arvoon. Yhtiöiden yhdistelemättä jättämisellä ei ole sellaista vaikutusta konsernin toiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan, joka vaarantaisi oikeiden ja riittävien tietojen antamisen konsernitilinpäätöksessä.

Kiinteistösijoitus Oy Citycon, jonka osakkeista Merita-konsernin yhtiöt omistivat 56%, on Rahoitustarkastuksen luvan perusteella yhdistelty Merita Oyj:n konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, koska tytäryhtiösuhde tulee jäämään lyhytaikaiseksi. Valitulla yhdistelytavalla ei ole vaikutusta konsernin toiminnan tulokseen eikä olennaista vaikutusta konsernitaseeseen, rivi riviltä -periaatteen mukaiseen yhdistelyyn verrattuna.

Merita Pankki Oy:n konsernissa kirjattiin vuoden 1997 tilinpäätökseen Aasian maiden talouskriisin johdosta 500 miljoonan markan suuruinen maaryhmäkohtainen luottotappiovaraus. Rahoitustarkastuksen päätöksen mukaisesti tämä luottotappiovaraus on esitetty ko. yhtiöiden tuloslaskelmissa sekä Merita Oyj:n ja Merita Pankki Oy:n konsernituloslaskelmissa omalla rivillään luotto- ja takaustappioiden jälkeen.

42 Konsernitilinpäätöksen yhdistelemättä jätetyt tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytär- ja osakkuusyhtiöomistukset, jotka on hankittu asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi, on tarkoitettu väliaikaisiksi. Yhtiöiden liiketoiminta poikkeaa olennaisesti konsernin harjoittamasta liiketoiminnasta. Seuraavaan taulukkoon kootut tiedot ovat yhtiön viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen tietoja.

Tuloslaskelmatietoja	Tilikausi	Liikevaihto	Muuttuvat kulut	Kiinteät kulut	Käyttökate	Poistot	Rahoitustuotot ja -kulut	Satunnaiset erät	Tilikauden voitto/tappio
Tytäryhtiöt									
Alcom Oy ¹	1.1.–31.12.1996	102	*	*	3	5	-3	2	-2
Huurre Group Oy ¹	1.1.–31.12.1996	332	*	*	26	9	-4	-0	11
Laxma Yhtymä Oy ¹	1.1.–31.12.1996	87	73	12	4	3	-2	0	0
Mantica Oy ¹	1.3.1996–28.2.1997	775	*	*	39	27	-0	3	-6
P.T.A. Group Oy ¹	1.1.–31.12.1996	160	94	58	5	10	-5	0	-10
PMA–Yhtymä Oy ¹	1.1.–31.12.1996	734	521	66	152	22	-89	-4	42
Sasmox Oy	1.1.–31.12.1996	38	27	5	6	2	-1	0	3
Savon Hotellit Oy	1.9.1996–31.8.1997	28	6	18	4	2	-3	-5	-8
Teräsbetoni Oy ¹	1.1.–31.12.1996	232	*	*	-13	7	-6	-18	-43
Tunturipyörä Oy ¹	1.1.–31.12.1996	283	*	*	15	7	-11	-14	-15
Ulkomaiset tytärtyhtiöt									
TMLW Corp.	1.1.–31.12.1997	*	*	0	*	*	1	*	1
Osakkuusyhtiöt									
Huippupaikat Oy	1.7.1996–30.6.1997	26	10	6	10	6	-4	0	-0
Palace Hotel Oy Ab	1.1.–31.12.1996	37	*	*	4	2	-1	0	0

* Tietoja ei ole käytettävissä

Tasetietoja	Käyttö- omaisuus	Arvostuserät (varoissa)	Vaihto- ja rahoitus- omaisuus	Oma pääoma	Varaukset	Arvostuserät (veloissa)	Vieras pääoma
Tytäryhtiöt							
Alcom Oy ¹	29	–	37	-72	–	–	137
Huurre Group Oy ¹	97	–	98	23	4	–	166
Laxma Yhtymä Oy ¹	28	–	44	6	–	–	66
Mantica Oy ¹	172	3	127	-27	33	–	208
P.T.A. Group Oy ¹	54	–	63	4	0	–	113
PMA–Yhtymä Oy ¹	46	–	399	-469	52	–	862
Sasmox Oy	14	–	9	7	0	–	16
Savon Hotellit Oy	35	–	2	-8	–	–	45
Teräsbetoni Oy ¹	27	–	157	-96	11	–	186
Tunturipyörä Oy ¹	88	–	146	13	26	–	195
Ulkomaiset tytärtyhtiöt							
TMLW Corp.	–	–	4	4	–	–	–
Osakkuusyhtiöt							
Huippupaikat Oy	77	–	6	-30	–	–	114
Palace Hotel Oy Ab	19	–	2	4	–	–	17

¹ Konsernitiedot

Vuoden 1997 aikana pankki vahvisti näiden yhtiöiden taseita noin 22 milj. markalla konvertoimalla luottoja joko suoraan omaan pääomaan tai oman pääoman ehtoiksi lainoiksi. Lisäksi pankki konvertoi vuoden 1997 aikana aiempia vakautettuja lainoja osakepääomaan 456 milj. markkaa.

Asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämistoimenpiteitä ovat mm. liiketoiminnan analysoiminen, tarvittavat rakennejärjestelyt, tervehdyttämisen ja kehittämistoimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen sekä pääoma- ja rahoitusrakenteen vahvistaminen. Toimenpiteet toteutetaan yhdessä muiden omistajien ja rahoittajien sekä yrityksen johdon kanssa vallitseva markkina- ja kilpailutilanne huomioiden.

Osakkeet ovat Merita Pankki Oy:n omistuksessa.

Edellä tarkoitettujen yhtiöiden lisäksi konsernitilinpäätöksen on jätetty yhdistelemättä vakuuden sijaan hankittuja sekä sellaisia Rahoitustarkastuksen määräyksessä tarkoitettuja pieniä kiinteistöyhtiöitä, joiden yhdistelemättä jättämisellä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Yhtiöiden tilinpäätöstiетоjen kokoaminen konsernin tilinpäätöksen laatimisaikataulussa vaatisi yhdistelyn tuomaan lisäinformaation nähden kohtuuttoman panostuksen.

Yhdistelemättä jätettyjen yhtiöiden lukumäärät ja niiden osakkeiden kirjanpitoarvot on esitetty liitessä no 36.

43 Muiden kuin luotto- ja rahoituslaitosten, sijoituspalveluyritysten, rahastoyhtiöiden tai palveluyritysten sekä osakkuusyhtiöiden yhdistely

Sellaiset tytäryhtiöt, jotka eivät ole luotto- tai rahoituslaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä, rahastoyhtiöitä tai Rahoitustakastuksen määräysten tarkoittamia palveluyrityksiä, samoin kuin osakkuusyhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Tällaisten yhtiöiden noudattamat arvostus- ja jaksotusperiaatteet eivät poikkea konsernin noudattamista periaatteista siten, että poikkeamilla olisi merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tiivistelmä merkittävien pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yhtiöiden tuloslaskelmista 1.1.-31.12.1997 ja taseista 31.12.1997 milj. markkoina:

Merita Henkivakuutus -konserni		Huoneistokeskus Oy		Merita Invest -konserni	
Vakuutusmaksutulo ¹	2 855	Liiketoiminnan tuotot	393		649
Sijoitustoiminnan nettotuotot	383	Kulut ja poistot	-370		-530
Korvauskulut ¹	-169	Tulos ennen tilinpäätös-			
Vakuutusmaksuvastuun muutos ¹	2 974	siirtoja ja veroja	17		143
Liikekulut	-76	Tilikauden tulos	17		131
Vakuutustekninen tulos	19				
Tilikauden tulos	14	Käyttöomaisuus- ja muut			
		pitkäaikaiset sijoitukset	52		253
Oma pääoma ja varaukset	571	Vaihto- ja rahoitusomaisuus	153		1 168
Vakuutustekninen vastuuveika	7 007	Oma pääoma ja varaukset	37		1 147
Taseen loppusumma	7 619	Taseen loppusumma	205		1 421

¹ Jälleenvakuuttajien osuus vähennetty.

44 Muiden kuin luotto- ja rahoituslaitosten, sijoituspalveluyritysten, rahastoyhtiöiden tai palveluyritysten keskinäiset saamiset ja velat sekä keskinäinen osallistuminen konserniyhtiön hallintoon

Otsikon tarkoittamia tytäryhtiöitä ovat Merita Henkivakuutus, Merita Invest, Huoneistokeskus, Merita Kiinteistöomistus, Unitas Kongressikeskus, M-Rent, Rakennusliike Leo Heinänen, Kiinteistösjoint Oy Citycon, Hotelli Pohjanhovi, Turun Majakkaranta, Majakkarannan Huolto, PMA-Kiinteistöväilytys LKV ja Kamppi Hotel. Meritan konsernitaseeseen sisältyy saamia näiltä yhtiöiltä yhteensä 181 milj. markkaa ja velkoja näille yhtiöille yhteensä 1 023 milj. markkaa.

Merita Henkivakuutuksen hallituksen (5 varsinaista jäsentä ja 5 varajäsentä) varsinaisista jäsenistä Eino Halonen ja Martti Huhtamäki sekä varajäsenistä Kari Jordan ja Ari Laakso olivat Merita Pankin johtokunnan varsinaisia jäseniä tai varajäseniä 31.12.1997. Merita Investin kolmesta jäsenestä Jorma Laakkonen ja Kari Jordan ja Huoneistokeskuksen hallituksen neljästä jäsenestä Eino Halonen, Heikki Hyppönen ja Harri Sailas olivat Merita Pankin johtokunnan varsinaisia jäseniä tai varajäseniä. Heikki Hyppönen toimi myös Merita Kiinteistöomistuksen hallituksessa (5 jäsentä).

45 Ulkomaisten tytär-, yhteis- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätösten yhdistelemisessä konsernitilinpäätökseen noudatetut muuntoerusteet ja muuntoeron määrä

Ulkomaisten tytär- ja osakkuusyhtiöiden tuloslaskelman erät on muunnettu Suomen markkoiksi Suomen Pankin kuukauden viimeisenä päivänä noteeraamista kurseista laskettuihin vuoden keskipäiväkurssiin. Konserniyhtiöiden tase-erät sekä sitoumukset on muunnettu Suomen markkoiksi käyttäen Suomen Pankin vuoden viimeisenä päivänä noteeraamia valuuttakursseja.

Konserniyritysten tilikauden voiton tai tappion osalta syntynyt tilikauden keskipäiväkurssin ja tilinpäätöspäivän kurssin välinen kurssiero on merkitty konsernitilinpäätöksessä aikaisempien tilikausien voittovaroihin. Kurssiero on Merita-konsernissa 4,1 milj. markkaa ja Merita Pankki -konsernissa 4,4 milj. markkaa.

Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnissa syntyvää konserniyhtiön osakkeiden hankintahetken ja tilinpäätöspäivän valuuttakurssin välistä muuntoeroa sisältyy aikaisempien tilikausien voittovaroihin Merita-konsernissa -0,2 milj. markkaa ja Merita Pankki -konsernissa +0,02 milj. markkaa.

46 Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa syntyvän eliminointieron kokonaismäärä ja sen kirjaamista koskevat periaatteet

Konsernin omistussuutta vastaavan tytäryhtiön hankintahetken oman pääoman määrän ylittävä tai allittava osuus hankintamenosta on esitetty taseessa konserni-liikearvon tai konsernireservin nimellä siltä osin kuin sitä ei ole kohdistettu tytäryhtiön omaisuuden kirjanpitoarvojen lisäykseksi tai vähennykseksi. Tätä eliminointiero sisältyy Merita-konsernin taseeseen yhteensä 2 854 milj. markkaa ja Merita Pankki -konsernin taseeseen yhteensä 51 milj. markkaa. Eri omaisuuseriin kohdistetuista eristä tehdään tilinpäätösperiaatteissa esitetyt omaisuuslajin mukaiset poistot. Liikearvo poistetaan tasapoistoin 5–10 vuodessa. Merita Oyj:n konsernitaseeseen sisältyvästä eliminointierosta on kohdistettu 1 900 milj. markkaa kiinteistöomaisuuteen.

Konsernitaseeseen sisältyvästä liikearvosta 750 milj. markkaa on muodostunut vuonna 1995 Kansallis- ja Unitas-konserniyhdistyessä. Tätä liikearvoa on tilinpäätöshetkellä poistamatta 600 milj. markkaa. Tältä osin liikearvo poistetaan 10 vuodessa tilivuodesta 1996 alkaen, eli 75 milj. markkaa vuodessa. Liikearvopoisto- ja on tilivuonna 1997 tehty Merita-konsernissa 254 milj. markkaa ja Merita Pankki -konsernissa 168 milj. markkaa.

Konsernin ulkopuolisille osakkeenomistajille kuuluvat osuudet hankintamenomenetelmällä yhdisteltyjen tytäryhtiöiden tuloksista ja omista pääomista on erotettu vähemmistöosuuksiksi tuloslaskelmassa ja taseessa.

47 Konserniyritysten omistamat omat osakkeet

Konserniyhtiöt eivät omistaneet Merita Oyj:n osakkeita 31.12.1997.

Konsernin hallinto ja johto vuonna 1997

Merita Oyj:n hallitus ja toimitusjohtaja

Merita Oyj:n hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen yhtiöjärjestyksen mukaisen toiminnan järjestämisestä. Meritan hallitus päättää sellaisista periaatteellisista ja laajakantoisista asioista, jotka yhtiön ja konsernin toiminnan laajuuteen ja laatuun nähden eivät kuulu yhtiön ja tai konserniyhtiöiden juoksevaan hallintoon.

Merita Oyj:n osakkeenomistajat valitsevat varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäsenet kolmen vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Yhtiökokous vahvistaa myös hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot. Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitsevat yhtiön hallitus keskuudestaan.

Hallituksen jäsenet eivät ole konsernin palveluksessa lukuunottamatta pääjohtajaa, Merita Oyj:n toimitusjohtaja Vesa Vainiota.

Toimitusjohtaja on valittu tehtävään toistaiseksi. Hallitus vahvistaa toimitusjohtajalle maksettavan palkan.

Hallitukselle ja toimitusjohtajalle vuonna 1997 maksetut palkat ja palkkiot käyvät ilmi tilinpäätöksen liitetiedosta 25 sivulla 73. Hallituksen jäsenten ja pääjohtajan henkilötiedot on esitetty sivulla 86.

Merita Pankki Oy:n johtokunta ja toimitusjohtaja

Merita Pankki Oy:n hallituksena toimii sen johtokunta. Pankin johtokunta toimii myös koko Merita-konsernin johtoryhmänä ja valmistelee Merita Oyj:n ja hallituksen käsiteltäviksi tulevat asiat.

Johtokunta koostuu varsinaisista ja varajäsenistä, jotka ovat pankin palveluksessa. Varajäsenet osallistuvat johtokunnan kokouksiin tarvittaessa, vastuualueidensa mukaan.

Pankin hallintoneuvosto nimittää ja vapauttaa johtokunnan puheenjohtajan, jäsenet,

varajäsenet ja toimitusjohtajan, joka on myös johtokunnan jäsen, sekä määrää heidän palkkaetunsa. Pankin toimitusjohtaja on Pertti Voutilainen.

Johtokunnan jäsenille ja varajäsenille maksetut palkat käyvät ilmi liitetiedosta 25 sivulla 73. Johtokunnan jäsenten ja varajäsenten henkilötiedot ja vastuualueet on esitetty sivulla 88.

Pankin hallintoneuvosto

Pankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa, että pankkia hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti lain ja yhtiöjärjestyksen mukaan. Se nimittää pankin johtokunnan jäsenet, varajäsenet, toimitusjohtajan sekä varatoimitusjohtajat sekä määrää heidän palkkaetunsa, vahvistaa pankin toimintaa koskevat yleiset ohjeet asioissa, jotka ovat laajakantoisia ja tärkeitä, toimituttaa pankin hoidon ja hallinnon tarkastuksen ainakin kahdesti vuodessa, sekä kutsuu koolle pankin yhtiökokouksen. Hallintoneuvoston päättää myös pankin johtokunnan jäsenten lutoista.

Pankin varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain hallintoneuvoston jäsenet erovuoroisten jäsenten tilalle kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Henkilöstön edustajat valitaan erikseen lain säätämässä järjestyksessä. Koska Merita Oyj omistaa 100 % pankin osakkeista, yhtiökokouksessa ainoan osakkeenomistajan puhevaltaa käyttää Merita Oyj:n hallituksen määräämä edustaja hallituksen määräämällä tavalla.

Hallintoneuvosto valitsee itselleen vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Hallintoneuvoston jäsenet toimikausi- neen on esitetty sivulla 86 ja 87.

Tilintarkastajat

Sekä Merita Oyj:n että Merita Pankki Oy:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan yhtiölle kaksi tilintarkastajaa, joiden tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä

tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä. Merita Oyj:n ja Merita Pankki Oy:n tilintarkastajat on esitetty sivuilla 86 ja 88.

Muutoksia hallintoon ja johtoon

Meritan ja Nordbankenin yhdistymissuunnitelman vuoksi konsernin hallinto ja johto on järjestetty uudelleen 1.1.1998 lukien. Muutokset Merita Oyj:n hallituksen, Merita Pankin johtokunnan ja pankin hallintoneuvoston kokoonpanossa on esitetty sivuilla 86–88.

Yhdistymisen jälkeen konsernia johtaa kymmenjäseninen MeritaNordbanken Oyj:n hallitus. Hallituksen puheenjohtaja on Vesa Vainio. Tarkoitus on, että samat henkilöt ovat jäseniä myös sekä Merita Oyj:n että Nordbanken Holding AB (publ):n hallituksissa, jotta mahdollisimman hyvin varmistettaisiin yhtiöiden toimiminen yhtenä kokonaisuutena. Hallituksen puheenjohtajana Merita Oyj:ssä on kuitenkin Timo Peltola ja Nordbanken Holding AB (publ):ssa Jacob Palmstierna. Hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä konsernijohtaja valmistelevat hallituksen käsiteltäviksi tulevat asiat. Hallitus kokoontuu kerran kuukaudessa, ja työskentelee tämän lisäksi vahvistamansa työjärjestyksen mukaisesti jakautuneena luottovaliokuntaan, finanssivaliokuntaan, tarkastusvaliokuntaan ja palkkiovaliokuntaan.

MeritaNordbanken-konsernin konsernijohtaja ja MeritaNordbankenin toimitusjohtaja on Hans Dalborg. Konsernin operatiiviseen johtoryhmään on nimitetty hänen lisäksi 10 konsernin eri toiminnoista vastaavaa johtajaa. Johtoryhmä kokoontuu viikottain konsernijohtaja Dalborgin johdolla. Johtoryhmän jäsenet ovat samalla myös sekä Merita Pankin johtokunnan että Nordbankenin hallituksen jäseniä.

Merita Oyj:n ja Merita Pankki Oy:n hallinto ja johto

Merita Oyj

Hallitus 31.12.1997

Timo Peltola, 51
Ekonomi,
puheenjohtaja

E.J.Toivanen, 70
Vuorineuvos,
varapuheenjohtaja
jäsen 23.11.1997 saakka, jolloin saavutti
eroamisiän

Casimir Ehrnrooth, 66
Vuorineuvos

Veikko Jääskeläinen, 66
Kauppätieteiden tohtori, *)

Jouko K. Leskinen, 54
Varatuomari, *)

Tauno Matomäki, 60
Vuorineuvos, *)

Vesa Vainio, 55
Varatuomari

Iiro Viinanen, 53
Diplomi-insinööri, *)

*) jäsen 31.12.1997 saakka

Hallitus 1.1.1998 alkaen

Kaikkien hallituksen jäsenten toimikausi Meritassa päättyy vuoden 1998 varsinaisen yhtiökokouksen päättävänä. Jäsenet on valittu 1.1.1998 lukien myös Nordbanken Holdingin ja MeritaNordbankenin hallituksen jäseniksi.

Timo Peltola, 51
Ekonomi, kauppätieteiden tohtori
h.c., Meritan hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1995.
Huhtamäki Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja, Eläkevaakuutus Oy Ilmarisen hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Jacob Palmstierna, 63
Ph.D.h.c. (=Ekonomie doktor h.c.)
Meritan ja MeritaNordbankenin hallituksen varapuheenjohtaja sekä Nordbanken Holdingin hallituksen puheenjohtaja.
Nordbankenin hallituksen jäsen 1991, hallituksen puheenjohtaja 1992 - 1997.
AB Biliän ja Siemens-Elama AB:n

hallituksen puheenjohtaja, NCC AB:n, Nordstjerna AB:n, Avesta Sheffield AB:n, ICB Shipping AB:n hallituksen jäsen.

Dan Andersson, 49
Filosofian kandidaatti,
Nordbankenin hallituksen jäsen 1995 - 1997.
Ruotsin ammattiliittojen keskusjärjestön (LO) ekonomisti. 4:e AP-fondenin hallituksen jäsen ja Riksför-säkringsverketin rahastovaltuuston jäsen.

Rune Brandinger, 66
Ekonomi, Nordbanken Holdingin toimitusjohtaja, Nordbankenin hallituksen jäsen 1992 - 1997.
Vasakronan AB:n, Elektronikgruppen AB:n, Cepro AB:n, Sägverkens Riksförbundetin ja Alfaskop AB:n hallituksen puheenjohtaja. AssiDomän Skog & Trä AB:n, Atle Karolin Verkstads AB:n, AB Svenska miljöstyrringsrådet, Swibus AB:n ja Industriförbundetin hallituksen jäsen.

Hans Dalborg, 56
Taloustieteen tohtori, MeritaNordbankenin konsernihoitaja ja toimitusjohtaja (ks. Merita Pankki, johtokunta)

Casimir Ehrnrooth, 66
Vuorineuvos, Meritan hallituksen jäsen vuodesta 1992.
Nokia Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, UPM-Kymmene Oyj:n ja Incentive AB:n hallituksen jäsen.

Mikko Kivimäki, 59
Vuorineuvos,
Rautaruukki Oy:n toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, Metalliteollisuuden Keskusliiton hallituksen puheenjohtaja, Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Varman ja Teollisuusvakuutus Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton hallituksen työvaliokunnan jäsen, Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammon hallituksen jäsen, YIT-Yhtymä Oy:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Bernt Magnusson, 56
Filosofian ja valtiotieteen maisteri, Nordbankenin hallituksen jäsen 1991 - 1997.
NCC AB:n ja Swedish Match AB:n

hallituksen puheenjohtaja, Avesta Sheffield AB:n hallituksen varapuheenjohtaja, Burmah Castrol plc:n, Silja Oy Ab:n, Höganäs AB:n, ICB Shipping AB:n, Net Insight AB:n, Industriförbundetin ja Tukholman Kauppakamarin hallituksen jäsen. Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankin neuvonantaja.

Juha Niemelä, 51
Kauppätieteiden maisteri,
UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja, Metsäteollisuus ry:n hallituksen puheenjohtaja, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton hallituksen työvaliokunnan jäsen, Rauma Oy:n, Metsä-Botnia Oy Ab:n ja Oy Metsä-Rauma Ab:n hallituksen jäsen.

Vesa Vainio, 55
Varatuomari, Meritan toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen vuodesta 1992, MeritaNordbankenin hallituksen puheenjohtaja ja Nordbanken Holdingin hallituksen varapuheenjohtaja 1.1.1998 lukien.
Merita Pankin johtokunnan puheenjohtaja sekä Meritan pääjohtaja 1992 - 1997.
Keskuskauppakamarin hallituksen puheenjohtaja, Metra Oy Ab:n ja UPM-Kymmene Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja, Nokia Oyj:n ja Suomen Pankkiyhdistyksen hallituksen jäsen.

Tilintarkastajat vuonna 1997:

Eric Haglund
Diplomiekonomi, KHT
KPMG Wideri Oy Ab

Mauri Palvi
Taloustieteiden maisteri, KHT
KPMG Wideri Oy Ab

Eero Suomela
Kauppätieteiden maisteri, KHT
KPMG Wideri Oy Ab

Varatilintarkastaja:

KPMG Wideri Oy Ab
KHT-yhteisö

Merita Pankki Oy

Hallintoneuvosto 31.12.1997

Edward Andersson, 64
Professori, oikeustieteen tohtori
hallintoneuvoston puheenjohtaja,
2000 *)

Aino Sallinen, 50
Professori, Jyväskylän
yliopiston rehtori
hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, 2000

Maunu Ihalainen, 60
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p:n hallintopäällikkö
hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, 1998

Krister Ahlström, 57
Vuorineuvos,
A.Ahlström Osakeyhtiön pääjohtaja,
2000

Kalevi Aro, 50
Ekonomi,
Aro-Yhtymä Oy:n toimitusjohtaja,
2000

Fredrik Björnberg, 59
Filosofian maisteri,
Mylykoski Oy:n hallituksen
puheenjohtaja, 1999

Mauri Eerola, 61
Talousneuvos,
MTK:n III puheenjohtaja, 1998

Georg Ehrnrooth, 57
Vuorineuvos,
Metra Oy Ab:n konsernihoitaja,
1999

Reino Hanhinen, 54
Vuorineuvos,
YIT-Yhtymä Oy:n toimitusjohtaja,
1998

*) Vuosiluku hallintoneuvoston jäsenen kohdalla ilmaisee toimikauden päättämivuoden. Jäsenen toimikausi kestää valitsemisesta seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, lukuunottamatta henkilöstön edustajia.

Merita Pankki Oy

Erik Hartwall, 56 Diplomiekonomi, Hartwall-Yhtiöt Oy:n toimitusjohtaja, 1999	Mikko Kivimäki, 58 Vuorineuvos, Rautaruukki Oy:n hallituksen puheenjohtaja, toimitusjohtaja, 1998 Eronnut 31.12.1997 (ks. Merita Oyj, hallitus)	Jorma Ollila, 47 Valtiotieteen maisteri, diplomi-insinööri, Nokia-Yhtymän toimitusjohtaja, 2000	Sven Sohlström, 60 Insinööri, Oy Katternö Ab:n toimitusjohtaja, 2000
Ari Heiniö, 52 Varatuomari, OY Stockmann AB:n toimitusjohtaja, 1999	Markku Koskenniemi, 55 Yrittäjäneuvos, Tammerneon Oy:n toimitusjohtaja, 1999	Sinikka Partanen, 56 Pankkitoimihenkilö, henkilöstön edustaja Eronnut 31.12.1997	Marianne Stenius, 46 Professori, Svenska handelshögskolanin rehtori, 1999
Paula Hopponen, 42 Luonnontieteiden kandidaatti, pankkitoimihenkilö, henkilöstön edustaja	Jere Lahti, 54 Ekonomi, Suomen Osuuskauppojen Keskus- kunnan pääjohtaja, 1998	Heikki Pentti, 51 Diplomi ekonomii, Lemminkäinen Oy:n hallituksen puheenjohtaja, 1998	Reijo Ståhlberg, 45 Valtiotieteen kandidaatti, pankin- johtaja, henkilöstön edustaja Eronnut 31.12.1997
Gustav Hägglund, 59 Kenraali, puolustusvoimain komentaja, 1999	Jarmo Leppiniemi, 49 Professori, Osakesäästäjien Keskusliitto ry:n puheenjohtaja, 1999	Harri Piehl, 57 Diplomi-insinööri, JP Operations Management Ltd. Oy:n toimitusjohtaja, 1998	Matti Sundberg, 55 Vuorineuvos, Valmet Oyj:n pääjohtaja, 2000
Jukka Härmälä, 51 Vuorineuvos, Enso Oyj:n toimitusjohtaja, 1999	Pekka Luhtanen, 60 Ekonomi, vuorineuvos, L-Fashion Group Oy:n toimitus- johtaja, 2000	Paavo Pitkänen, 55 Filosofian maisteri, Eläke-Varman toimitusjohtaja, 1998	Ilkka Suominen, 58 Valtiotieteen maisteri, Alko-Yhtiöt Oy:n pääjohtaja, 2000
Jaakko Ihamuotila, 58 Vuorineuvos, Neste Oy:n pääjohtaja, 1998	Juhani Majjala, 58 Ekonomi, oikeustieteen kandidaatti, Lassila & Tikanoja -yhtymän toimitusjohtaja, 2000	Antti Potila, 59 Diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri, Finnair Oyj:n pääjohtaja, 1998	Christoffer Taxell, 49 Oikeustieteen kandidaatti, Partek Oyj Abp:n konsernijohtaja, 1998
Risto Ihamuotila, 59 Helsingin yliopiston kansleri, 1999	Markku Mannerkoski, 61 Professori, Valtion teknillisen tutkimus- keskuksen pääjohtaja, 2000	Esa Rannila, 43 Rumtec Oy:n hallituksen puheenjohtaja, 2000	Pekka Tuomisto, 57 Varatuomari, valtiotieteen maisteri, Kansaneläkelaitoksen pääjohtaja, 1999
Liisa Joronen, 53 Kasvatustieteen tohtori, SOL Palvelut Oy:n hallituksen puheenjohtaja, 1999	Pirjo Manninen, 52 Merkonomi, pankkitoimihenkilö, henkilöstön edustaja	Olli Reenpää, 63 Vuorineuvos, Kustannusosakeyhtiö Otavan toimitusjohtaja, 1998	Uudet jäsenet 1.1.1998
L.J. Jouhki, 53 Kauppatieteiden maisteri, Thomesto Trading Yhtiöt Oy:n toimitusjohtaja, 1998	Uolevi Manninen, 60 Ekonomi, ent. Tuko Oy:n konsernijohtaja, 1998	Kaija Roukala-Hyvärinen, 44 Merkonomi, pääluottamusmies, henkilöstön edustaja	Patric Fredell, 58 Oikeustieteen kandidaatti, Siljans Sägverk AB:n hallituksen puheenjohtaja, 1998
Jyrki Juusela, 54 Vuorineuvos, Outokumpu Oyj:n pääjohtaja, 1999	Heikki Marttinen, 51 Kauppatieteiden maisteri, Imatran Voima Oy:n toimitusjohtaja, 2000	Martin Saarikangas, 60 Vuorineuvos, Kvaerner Masa-Yards Oy:n hallituk- sen puheenjohtaja ja pääjohtaja, 2000	Kirsti Latva, 52 Yhteiskuntatieteiden maisteri, pankkitoimihenkilö, henkilöstön edustaja
Heimo Karinen, 58 Vuorineuvos, Kemira Oyj:n pääjohtaja, 1999	Björn Mattsson, 57 Vuorineuvos, Cultor Oyj:n konsernijohtaja, 1998	Matti Salminen, 56 Vuorineuvos, Raision Yhtymän pääjohtaja, 2000	Marcus Lunden, 42 Varapääluottamusmies, henkilöstön edustaja
Mikko Ketonen, 52 Ekonomi, TS-Yhtymä Oy:n hallituksen puheenjohtaja, 1998	Kurt Nordman, 59 Vuorineuvos, Helsingin Puhelinyhdistyksen pääjohtaja, 1998	Kari O. Sohlberg, 57 Kauppatieteiden maisteri, Oy G.W. Sohlberg Ab:n toimitus- johtaja, 1998	Fredrik Sunde, 38 Kauppatieteiden maisteri, pankinjohtaja, henkilöstön edustaja
Eero Kinnunen, 60 Vuorineuvos, Kesko Oy:n pääjohtaja, 1999			

Merita Pankin johtokunta 31.12.1997

varsinaiset jäsenet:

Vesa Vainio, 55
Varatuomari,
johtokunnan puheenjohtaja

Pertti Voutilainen, 57
Diplomi-insinööri

Carl-Johan Granvik, 48
Kauppatieteiden maisteri

Markku Pohjola, 49
Ekonomi

Kari Jordan, 41
Ekonomi

Kalevi Kontinen, 56
Tekniikan tohtori

Jorma Laakkonen, 54
Varatuomari

Ari Laakso, 50
Valtiotieteen maisteri

Eino Halonen, 48
Ekonomi

varajäsenet:

Bo Harald, 49
Valtiotieteen maisteri

Martti Huhtamäki, 58
Ekonomi

Heikki Hyppönen, 52
Ekonomi

Jussi Laitinen, 41
Kauppatieteiden maisteri

Harri Sailas, 46
Ekonomi

Merita Pankin johtokunta 1.1.1998 alkaen

varsinaiset jäsenet:

*Kaikki pankin johtokunnan jäsenet
ovat myös Nordbankenin hallituksen
jäseniä*

Hans Dalborg, 56
Kauppatieteiden tohtori
MeritaNordbankenin konsernijohtaja
ja toimitusjohtaja,
Merita Pankin johtokunnan ja Nord-
bankenin hallituksen puheenjohtaja,
Nordbankenin hallituksen jäsen
1991 - 1997. Skandian palvelukses-
sa 1972 - 1991, ensimmäinen
varatoimitusjohtaja ja konsernijohta-
jan sijainen 1989 - 1991.

Tukholman Kuninkaallisen Oopperan
hallituksen puheenjohtaja; Tukhol-
man Konserttitalosäätiön, Östekon-
omiska institutetin ja Svenska Spel
AB:n hallituksen jäsen. IVA:n (Ingen-
jörsvetenskapsakademien) jäsen.

Carl-Johan Granvik, 48
Kauppatieteiden maisteri
Varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Suuryritykset, kansain-
välinen toiminta, Corporate Finance
ja erityisrahoitus
Pankin palveluksessa vuodesta
1974.

Karl-Olof Hammarkvist, 52
Kauppatieteiden tohtori, professori
Varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Varallisuuden hoito
Pankin palveluksessa vuodesta
1991. Skandia Internationalin vara-
toimitusjohtaja ja toimitusjohtaja
1986 - 1991.

Sven-Åke Johansson, 58
Tekniikan tohtori, ekonomi
Varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Treasury ja kiinteistötoi-
minta
Pankin palveluksessa vuodesta
1991. Skanska AB:n varatoimitus-
johtaja 1989 - 1991, sitä ennen
erilaisissa tehtävissä metalli- ja
rakennusteollisuudessa.
Nordisk Renting AB:n hallituksen
puheenjohtaja, Kjessler & Manner-
stråle AB:n hallituksen varapuheen-
johtaja, SSAB Svenskt Stål AB:n
hallituksen jäsen.

Kalevi Kontinen, 56
Tekniikan tohtori
Varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Tietotekniikka ja
strateginen analyysi
Pankin palveluksessa vuodesta 1984
TT Tieto Oy:n hallituksen jäsen.

Jussi Laitinen, 41
Kauppatieteiden maisteri
Varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Markkinat
Pankin palveluksessa vuodesta
1993, Spontel Oy:n rahoitusjohtaja
1988 - 1993
HEX Oy:n (Helsingin Arvopaperi- ja
johdannaispörssin) hallituksen pu-
heenjohtaja.

Arne Liljedahl, 47
Ekonomi
Varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Taloushallinto
Pankin palveluksessa vuodesta
1983.

Lars G Nordström, 54
Varatoimitusjohtaja,
Nordbankenin toimitusjohtaja
Vastuualue: Alueet ja palveluverkot,
vähittäispankkitoiminnasta vastaava
johtaja
Pankin palveluksessa vuodesta
1993. Skandinaviska Enskilda Ban-
kenin palveluksessa 1970 - 1993,
varatoimitusjohtaja 1989 alkaen.

Markku Pohjola, 49
Ekonomi
Varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Tuotteet ja markkinat,
vähittäispankkitoiminta, johtajan
varamies
Eri tehtävissä pankin palveluksessa
vuodesta 1972
Luottokunnan hallituksen puheenjoh-
taja.

Pertti Voutilainen, 57
Diplomi-insinööri, kauppat.kand,
Master of Engineering (USA)
varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Konsernin esikuntatoi-
minnot ja pankkitoimialaa koskevat
asiat
Merita Pankin toimitusjohtaja
Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja
1992 - 1995, Outokumpu Oy:n
toimitusjohtaja 1980 - 1991.
Suomen Pankkiyhdistyksen hallituk-
sen puheenjohtaja, Elinkeinoelämän

Valtuuskunnan puheenjohtaja, Va-
kuutusosakeyhtiö Pohjolan ja Euroo-
pan Pankkiyhdistysten Liiton halli-
tuksen jäsen.

Claes Östberg, 53
Ekonomi
Varatoimitusjohtaja
Vastuualue: Konsernin luottopolitiik-
ka ja luottovalvonta
Pankin palveluksessa vuodesta
1977.

Tilintarkastajat vuonna 1997:

Eric Haglund
Diplomiekonomi, KHT
KPMG Wideri Oy Ab

Mauri Palvi
Taloustieteiden maisteri, KHT
KPMG Wideri Oy Ab

Varatilintarkastaja:

KPMG Wideri Oy Ab
KHT-yhteisö

Merita kotimaassa - yhteystiedot

Merita Oyj ja sen tytäryhtiöt

Merita Oyj

Rekisterinumero 40.495
Aleksanterinkatu 30
PL 84, 00101 HELSINKI
Puhelin: (09) 12341
Telefax: (09) 165 42211

Merita Pankki Oy

Rekisterinumero 513.752
Aleksanterinkatu 30, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 1651
Telefax: (09) 165 42838
Telex: kotimaan liikenne
124565 merik fi
Telex: ulkomaan liikenne
124407 mrit fi
SWIFT-osoite: MRITFIHH
Internet: <http://www.merita.fi>

Huoneistokeskus Oy

Melkonkatu 16 A
00210 HELSINKI
Puhelin: (09) 180 3750
Telefax: (09) 180 3786
Toimitusjohtaja:
vt. Matti Wigg

Merita Corporate Finance Oy

Pohjoisesplanadi 33 A
00100 HELSINKI
Puhelin: (09) 478 5031
Telefax: (09) 4785 0341
Toimitusjohtaja:
vt. Petri Siponen

Merita Henkivakuutus Oy

Asemakuja 2, Espoo
00020 MERITA
Puhelin: (09) 165 27601
Telefax: (09) 859 4622
Toimitusjohtaja:
Seppo Ilvessalo

Merita Kiinteistöt Oy

Asemapäällikönkatu 7, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 828 51
Telefax: (09) 828 57890
Toimitusjohtaja:
Heikki Hyppönen

Partita Oy

Pohjoisesplanadi 27 C
00100 HELSINKI
Puhelin: (09) 625 921
Telefax: (09) 625 247
Toimitusjohtaja:
Juha Korhonen

Unitas Kongressikeskus Oy

Ramsinniementie 14
00980 HELSINKI
Puhelin: (09) 31911
Telefax: (09) 319 1400
Toimitusjohtaja:
Pirjo Ruotsalainen

Merita Pankki Oy:n tytäryhtiöt

Fidentia Oy

Nihtisillantie 3
PL 24, 02631 ESPOO
Puhelin: (09) 82 820
Telefax: (09) 523 133
Toimitusjohtaja:
Ulla-Maija Keränen

Oy Helsingin Huutokauppakamari

Helsinginkatu 1
00500 HELSINKI
Puhelin: (09) 2705 3085
Telefax: (09) 2705 3088
Toimitusjohtaja:
Martti Huotelin

Helsingin Pantti-Osakeyhtiö

Mikonkatu 15
00100 HELSINKI
Puhelin: (09) 270 5301
Telefax: (09) 2705 3029
Toimitusjohtaja:
Martti Huotelin

Merita Asiakasrahoitus Oy

Sörnäistenkatu 1, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 77281
Telefax: (09) 773 2337
Toimitusjohtaja:
Matti Willamo

Merita Asset Management Oy

Fabianinkatu 29, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 1651
Telefax: (09) 165 43818
Toimitusjohtaja:
vt. Jaakko Ojala

Merita Capital Oy

Fabianinkatu 29 B, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 1651
Telefax: (09) 625 878
Toimitusjohtaja:
Jouko Helomaa

Merita Delta Oy

Fabianinkatu 29 B, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 12341
Telefax: (09) 1234 0389
Toimitusjohtaja:
Allan Eriksén

Merita Invest Oy

Mikonkatu 1 B
00100 HELSINKI
Puhelin: (09) 1651
Telefax: (09) 165 42080
Toimitusjohtaja:
Risto Wartiovaara

Merita Pankkiiriliike Oy

Fabianinkatu 29 B, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 12341
Telefax: (09) 1234 0400
Telex: 125811 unisc fi
Toimitusjohtaja:
Reijo Knuutinen

Merita Rahastoyhtiö Oy

Fabianinkatu 29 B, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 12341
Telefax: (09) 612 1426
Toimitusjohtaja:
vt. Thomas Eriksson

Merita Rahoitus Oy

Sörnäistenkatu 1, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: (09) 18581
Telefax: (09) 1858 9140
Toimitusjohtaja:
Jarmo Laiho

Perimistoimisto Contant Oy

Yliopistonkatu 30
PL 20, 20101 TURKU
Puhelin: (02) 270 000
Telefax: (02) 270 0100
Toimitusjohtaja:
Lassi Karppinen

Suomen Teollisuuspankki Oy

Aleksanterinkatu 30
PL 165, 00101 HELSINKI
Puhelin: (09) 165 42901
Telefax: (09) 608 951
Toimitusjohtaja:
Seppo Leinonen

Tukirahoitus Oy

Kirkkokatu 21 B
90100 OULU
Puhelin: (08) 880 9830
Telefax: (08) 8809809
Toimitusjohtaja:
Kari Haapasalo

Merita ulkomaililla

Sivukonttorit, tytärypankit ja osakkuuspankki

Merita Bank Ltd

London Branch

19 Thomas More Street
LONDON E1 9YW
Puhelin: +44 171 265 3333
Telefax: +44 171 709 7003
Sivukonttorin johtaja:
Hannu Linnoinen

Merita Bank Luxembourg S.A.

189 avenue de la Faiënerie
P.O. Box 569
L-2015 LUXEMBOURG
Puhelin: +352 477 6111
Telefax: +352 477 611 251
Toimitusjohtaja: Kjell Westermark

Merita Bank Ltd

New York Branch

American Scandinavian Banking Corporation

Merita Bank Ltd

Grand Cayman Branch

437 Madison Avenue
NEW YORK, NY 10022
Puhelin: +1 212 318 9300
Telefax: +1 212 421 4420
Sivukonttorin johtaja/
toimitusjohtaja: Jukka Niemi

Merita Bank Ltd

Singapore Branch

Merita Merchant Bank Singapore Ltd.

50 Raffles Place # 15-01
Singapore Land Tower
SINGAPORE 048623
Puhelin: +65 225 8211
Telefax: +65 225 5469
Sivukonttorin johtaja/
toimitusjohtaja: Johnny Backman

Merita Bank Ltd

Tallinn Branch

Harju 6
EE 0001 TALLINN
Puhelin: +372 6 283200
Telefax: +372 6 283201
Sivukonttorin johtaja:
Heikki Viitanen

Osakkuuspankki

International Moscow Bank

9 Prechistsenskaya Naberezhnaya
(Kropotkinskaya Nab.)
119034 MOSCOW
Puhelin: +7 501 258 7317
Telefax: +7 501 258 7368
Johtaja: Raimo Saastamoinen

International Moscow Bank

St. Petersburg Branch
1/12 Voznesensky Pr.
190000 ST. PETERSBURG
P.O. Box 97
FIN-53501 LAPPEENRANTA
Puhelin: +7 812 219 4394
Telefax: +7 812 315 3406
Johtaja: Petri Loikkanen

Edustustot

Brasilia

Merita Bank Ltd
Sao Paulo Representative Office
Rua Oscar Freire 379-cj. 122
CEP - 01426-001
SAO PAULO S.P.
Puhelin: +55 11 881 9499
Telefax: +55 11 881 9368
Edustaja: Marie Sjödah

Hong Kong

Merita Bank Ltd
Hong Kong Representative Office
3705 Peregrine Tower
Lippo Centre, 89 Queensway
HONG KONG
Puhelin: +852 2523 7505
Telefax: +852 2526 7674
Edustajat: Harri Valkonen,
Raymond Kwong

Japani

Merita Bank Ltd
Tokyo Representative Office
SF Kayabacho Building, 4th Floor
1-10-5 Nihonbashi Kayabacho,
Chuo-ku, TOKYO 103
Puhelin: +81 3 5641 2551
Telefax: +81 3 5641 2550
Edustaja: Jukka Suomela

Kiina

Merita Bank Ltd
Beijing Representative Office
905 Landmark Tower
8 North Dongsanhuan Road
BEIJING 100004
Puhelin: +86 10 6590 0181
Telefax: +86 10 6590 0182
Edustaja: Danny Wen

Puola

Merita Bank Ltd
Warsaw Representative Office
25, Jana Pawla II , 6th floor
00-854 WARSAW
Puhelin: +48 22 653 4770
Telefax: +48 22 653 4771
Edustaja: Sami Loukkola

Venäjä

Merita Bank Ltd
Moscow Representative Office
Ulitsa Chaplygina 20
103062 MOSCOW
Postiosoite: PL 294
FIN-53101 LAPPEENRANTA
Puhelin: +7 095 721 1646
Sat.puh: +7 501 721 1646
Telefax: +7 095 721 1647
Sat.fax: +7 501 721 1647
Edustaja: Sirpa Sara-aho

Merita Bank Ltd
St. Petersburg Representative Office
Ulitsa Malaja Konjushennaja 1/3
Sweden House, toimisto B 42
191186 ST. PETERSBURG
postiosoite: PL 102
FIN-53501 LAPPEENRANTA
Puhelin: +7812 329 2500
Telefax: +7812 329 2501

Tiedottaminen MeritaNordbankenin kehityksestä

Konsernin kehityksestä vuonna 1998 ilmestyy
osavuosisikatsaukset 5.5, 19.8. ja 27.10.

Merita Oyj:n ja MeritaNordbanken Oyj:n
yhtiökokoukset pidetään 20.4.1998.

